

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
W MAJU 2015 R.**

Warszawa, 24 czerwca 2015 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	13
Ceny.....	17
Rolnictwo.....	24
Przemysł	28
Budownictwo	33
Budownictwo mieszkaniowe	35
Rynek wewnętrzny	37
Transport.....	40
Bilans płatniczy.....	42
Handel zagraniczny	44
Pieniądz	51
Budżet państwa.....	54
*	
* *	
Wyniki finansowe banków	57
Wyniki finansowe ubezpieczycieli	60
Produkt krajowy brutto.....	63
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	70
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	72

Wstęp

W maju br. w większości podstawowych obszarów gospodarki obserwowano kontynuację tendencji wzrostowych. Produkcja sprzedana w przemyśle zwiększyła się w skali roku w tempie zbliżonym do obserwowanego przed miesiącem, a po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym jej wzrost był znacząco wyższy niż w kwietniu, podobny do notowanego w I kwartale br. Wzrost produkcji budowlano-montażowej był wolniejszy od wysokiego przed miesiącem. Przyspieszyła natomiast dynamika sprzedaży detalicznej. W drugim z kolei miesiącu sprzedaż usług w transporcie ukształtowała się poniżej poziomu sprzed roku.

Nieco wolniej niż w kwietniu br. wzrosły w skali roku przeciętne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw. Przy spowolnieniu spadku cen konsumpcyjnych, wzrost siły nabywczej płac był słabszy niż w poprzednich okresach. Przeciętne nominalne oraz realne emerytury i renty w systemie pracowniczym zwiększyły się w skali roku w podobnym stopniu jak w kwietniu br. Silniejszy niż w systemie pracowniczym i większy niż w poprzednim miesiącu był odpowiednio wzrost przeciętnych świadczeń rolników indywidualnych.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w maju br., podobnie jak w poprzednich miesiącach, było wyższe niż przed rokiem o 1,1%. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się do 10,8%. Według wyników badania popytu na pracę, w I kwartale br. utworzono więcej nowych miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku; równocześnie nieznacznie zwiększyła się liczba miejsc pracy poddanych likwidacji.

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był najwolniejszy od początku roku. W mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach obniżyły się ceny towarów i usług w zakresie transportu, żywności i napojów bezalkoholowych oraz odzieży i obuwia. Skala spadku cen produkcji sprzedanej przemysłu była mniejsza niż w poprzednich miesiącach, a cen produkcji budowlano-montażowej – nie uległa istotnej zmianie.

Produkcja sprzedana przemysłu w maju br. zwiększyła się w skali roku o 2,8% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym jej wzrost wyniósł 5,3%). Wyższa niż przed rokiem była produkcja we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę. Zwiększyła się sprzedaż w większości głównych grupowań przemysłowych (oprócz dóbr konsumpcyjnych nietrwałych), najbardziej – w przypadku dóbr związanych z energią i inwestycyjnych.

Produkcja budowlano-montażowa była wyższa niż w maju ub. roku o 1,3% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym – wyższa o 4,8%). Wzrost produkcji notowano w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz robotach budowlanych specjalistycznych, a spadek – w budowie budynków. Sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 4,7%.

Oceny ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej w przetwórstwie przemysłowym w czerwcu br. są pozytywne, ale nieco ostrożniejsze niż przed miesiącem. Pod wpływem pogorszenia pesymistycznych ocen portfela zagranicznego oraz korzystnych wskazań dotyczących portfela krajowego, osłabiły się optymistyczne oceny aktualnego portfela zamówień ogółem; mniej korzystne są przewidywania w tym zakresie. Pozytywne pozostają oceny bieżącej produkcji, przy nieznacznym pogorszeniu negatywnych wskazań związanych z aktualną sytuacją finansową. Optymistyczne prognozy w obydwu tych obszarach uległy osłabieniu. Podmioty budowlane oceniają koniunkturę nieznacznie negatywnie, podobnie jak w maju br. Wskazania dotyczące bieżącego portfela zamówień oraz produkcji są mniej pesymistyczne niż przed miesiącem, ale prognozy w tych obszarach są nieco mniej korzystne od formułowanych w maju br. Utrzymują się nieznacznie optymistyczne przewidywania w zakresie sytuacji finansowej, przy nadal niekorzystnych ocenach bieżących. Pozytywne, podobne jak przed miesiącem, są nastroje przedsiębiorców w handlu detalicznym. Optymistyczne, ale gorsze niż w maju br., są przewidywania w zakresie popytu na towary oraz diagnozy i prognozy dotyczące sprzedaży. Oceny bieżącej sytuacji finansowej pozostają niekorzystne, przy nieznacznym pozytywnych przewidywaniach.

Na rynku rolnym w maju br. ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych (z wyjątkiem żywca drobiowego i wołowego) obniżyły się w porównaniu z notowanymi w kwietniu br. Powyżej poziomu sprzed roku kształtowały się jedynie ceny żywca wołowego. Utrzymała się niska opłacalność produkcji trzody chlewnej.

Obroty towarowe handlu zagranicznego (liczone w zł i w euro) w okresie styczeń–kwiecień br. były wyższe niż przed rokiem, w większym stopniu po stronie eksportu niż importu. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem obrotów ogółem (wobec ujemnego rok wcześniej). Zwiększyły się obroty ze wszystkimi grupami krajów, z wyjątkiem krajów Europy Środkowo-Wschodniej, z którymi notowano głęboki spadek. Wskaźnik terms of trade ogółem w I kwartale br. kształtował się na korzystnym poziomie i wyniósł 101,9 (wobec 103,6 przed rokiem).

Dochody budżetu państwa w okresie pięciu miesięcy br. wyniosły 116,3 mld zł, a wydatki – 135,9 mld zł (tj. odpowiednio 39,1% i 39,6% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2015 r.). W rezultacie odnotowano deficyt w wysokości 19,6 mld zł, co stanowiło 42,6% planu.

Rynek pracy

W maju br. utrzymał się wzrost w skali roku przeciętnego zatrudnienia. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia były wyraźnie niższe niż przed rokiem. W porównaniu z sytuacją sprzed roku odnotowano mniejszy napływ do bezrobocia. Zmniejszyła się również liczba osób skreślonych z rejestru bezrobotnych, w szczególności z powodu podjęcia pracy.

Według wyników badania popytu na pracę, w I kwartale br. utworzono więcej miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku; nieco większa była również skala likwidacji miejsc pracy.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w maju br. ukształtowało się na poziomie 5577,2 tys. osób i, podobnie jak w kwietniu br., było o 1,1% większe niż przed rokiem (wobec wzrostu w maju ub. roku o 0,7%). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w informacji i komunikacji oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 3,5%). Wzrost zatrudnienia notowano również m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 2,7%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,3%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,2%). Nadal notowano spadek zatrudnienia w górnictwie i wydobywaniu (o 6,8%), budownictwie (o 6,0%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,4%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,1%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 2,2%).

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2014		2015	
	V		I-V			
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5577,2	101,1	100,7	100,4	101,1	5571,7
w tym:						
Przemysł	2508,3	101,6	101,1	100,7	101,7	2507,0
górnictwo i wydobywanie	148,2	93,2	94,1	94,2	93,6	150,2
przetwórstwo przemysłowe	2120,4	102,7	102,0	101,5	102,8	2115,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	122,6	94,6	95,3	95,6	94,8	124,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	117,1	100,7	103,2	102,9	100,8	117,1
Budownictwo	384,0	94,0	92,8	92,2	93,7	382,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	1152,3	102,3	101,3	100,8	102,2	1149,7
Transport i gospodarka magazynowa	494,3	102,2	100,0	99,7	102,1	494,0
Zakwaterowanie i gastronomia	102,7	94,9	100,0	98,2	95,2	102,3
Informacja i komunikacja	186,5	103,5	103,2	102,9	103,3	185,7
Obsługa rynku nieruchomości.....	93,6	97,8	102,3	101,6	98,1	93,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	182,8	100,5	105,7	106,3	100,7	183,8
Administrowanie i działalność wspierająca	334,9	103,5	102,1	104,0	102,5	335,7

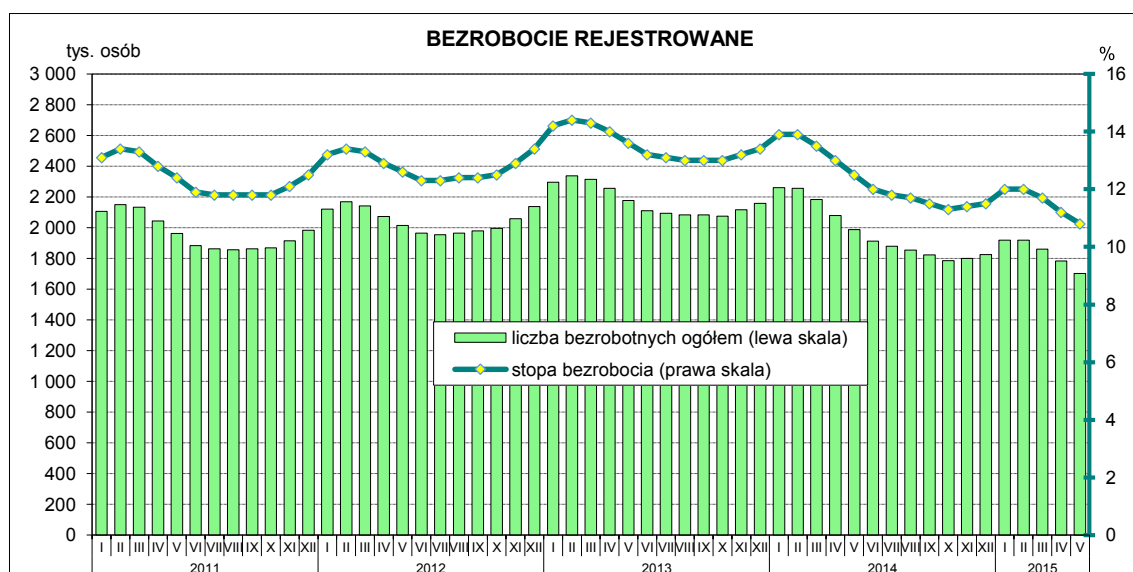
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Pośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu najbardziej zwiększyło się przeciętne zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją mebli (o 6,2%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 5,0%), transportem lądowym i rurociągowym (o 4,0%), magazynowaniem i działalnością usługową wspomagającą transport (o 3,7%) oraz produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 3,5%). Wzrost zatrudnienia notowano również m.in. w produkcji wyrobów z metali i produkcji maszyn i urządzeń (po 2,9%) oraz w handlu detalicznym (o 2,6%). Utrzymał się spadek przeciętnego zatrudnienia m.in. w robotach budowlanych specjalistycznych (o 6,3%), budowie budynków (o 6,2%) oraz budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 5,6%).

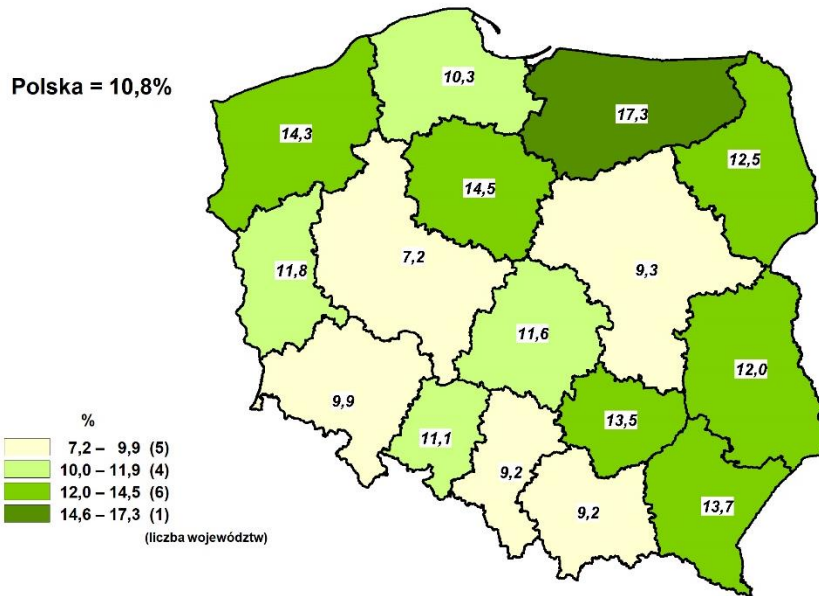
W okresie styczeń–maj br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5571,7 tys. osób i było o 1,1% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku.

W końcu maja br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1702,1 tys., tj. zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem – o 4,5% (tj. o 80,1 tys.) oraz w skali roku – o 14,3% (tj. o 284,6 tys.). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego wyniosła 10,8%, tj. 0,4 p.proc. mniej niż w kwietniu br. i o 1,7 p.proc. mniej niż przed rokiem.

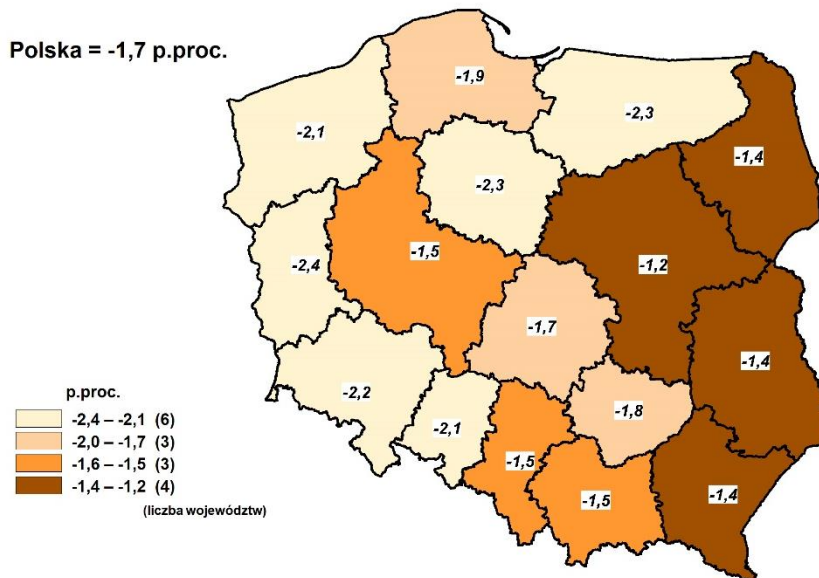

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 7,2% w wielkopolskim do 17,3% w warmińsko-mazurskim. W ujęciu miesięcznym obniżyła się we wszystkich województwach, najbardziej w warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (po 0,7 p.proc.), a najmniej – w mazowieckim i śląskim (po 0,3 p.proc.). W porównaniu z majem ub. roku stopa bezrobocia również obniżyła się we wszystkich województwach, w największym stopniu w województwie lubuskim (o 2,4 p.proc.) oraz kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim (po 2,3 p.proc.), a w najmniejszym – w województwie mazowieckim (o 1,2 p.proc.), lubelskim, podkarpackim i podlaskim (po 1,4 p.proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu maja 2015 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Maj 2015 r. do maja 2014 r.

W strukturze zarejestrowanych bezrobotnych udział kobiet wzrósł w skali roku o 1,0 p.proc. do 51,4% w końcu maja br. Zwiększył się również udział osób wcześniej pracujących (o 1,0 p.proc. do 83,7%, w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładów pracy stanowiły 5,5%, tj. tyle samo co przed rokiem) oraz nieznacznie – osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,1 p.proc. do 30,7%). Zmniejszył się natomiast udział absolwentów (o 0,5 p.proc. do 3,0%) oraz osób bez prawa do zasiłku (o 0,4 p.proc. do 86,3%).

Spośród osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w końcu maja br. liczba osób długotrwale bezrobotnych² przekraczała połowę bezrobotnych zarejestrowanych – ich udział wyniósł 57,6%. Liczba osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia wyniosła 503,1 tys., co stanowiło 29,6% ogółu bezrobotnych (w tym osoby w wieku poniżej 25 roku życia stanowiły 15,1%). Wśród osób bezrobotnych 27,0% stanowiły osoby będące w wieku powyżej 50 roku życia. Liczba osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wyniosła 31,2 tys., tj. 1,8% ogółu bezrobotnych. Osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia było 256,1 tys. (tj. 15,0% ogółu bezrobotnych), a posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia – 2,1 tys. (odpowiednio 0,1%). Odsetek osób bezrobotnych niepełnosprawnych wyniósł 6,1% (tj. 103,9 tys.).

W maju br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 161,4 tys., tj. była niższa niż przed miesiącem – o 7,8% i przed rokiem – o 3,2%. Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w porównaniu z notowanym przed rokiem (o 1,7 p.proc. do 80,2%). Wzrósł również odsetek osób zamieszkałych na wsi (o 0,5 p.proc. do 41,5%) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 0,1 p.proc. do 5,9%). Obniżył się natomiast udział osób dotychczas niepracujących (o 2,1 p.proc. do 18,6%) i absolwentów (o 1,6 p.proc. do 10,2%).

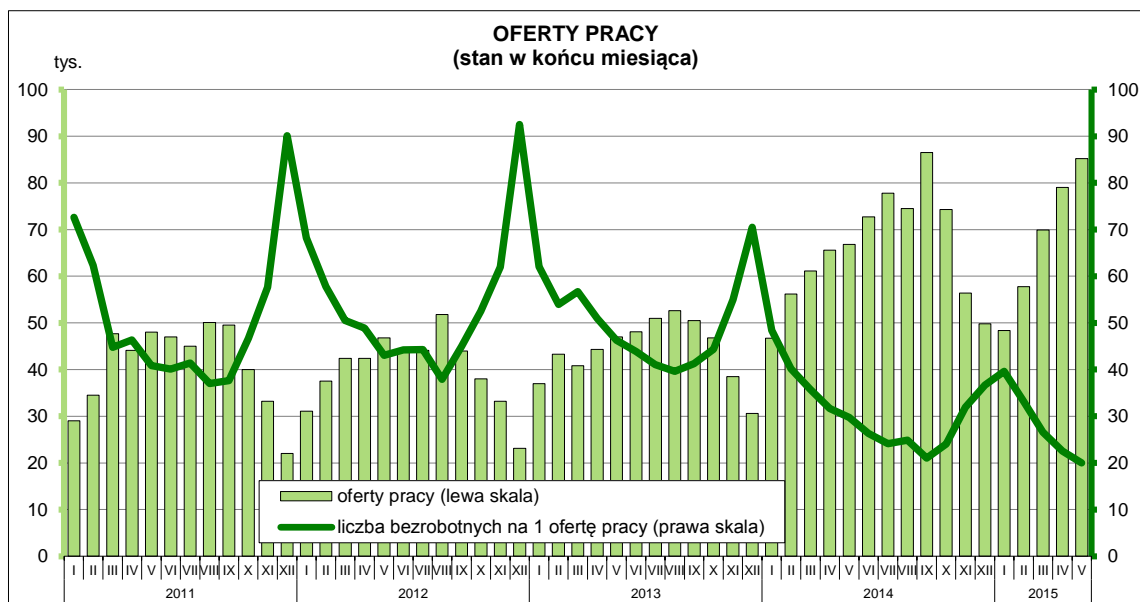
Z ewidencji bezrobotnych w maju br. **skreślono** 241,5 tys. osób, tj. o 4,7% mniej niż przed miesiącem i o 6,8% mniej niż przed rokiem. Główną przyczynę wyrejestrowania z ewidencji nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 113,8 tys. osób (wobec 124,5 tys. przed miesiącem i 113,7 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się wobec obserwowanego przed rokiem o 3,2 p.proc. do 47,1%. Mniej osób niż w maju ub. roku podjęło pracę niesubsydiowaną (96,2 tys. osób wobec 97,5 tys.), a więcej – subsydiowaną (17,6 tys. wobec 16,2 tys.). Zmniejszył się natomiast udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 2,5 p.proc. do 6,1%), utraciły status bezrobotnego

---

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,6 p.proc. do 23,1%), osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem stażu lub szkolenia u pracodawców (o 1,5 p.proc. do 11,8%), osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe (o 0,2 p.proc. do 0,9%) oraz osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego (0,1 p.proc. do 1,1%).

W maju br. do urzędów pracy zgłoszono 122,3 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 10,0% więcej niż przed miesiącem i o 27,6% więcej niż przed rokiem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 12,2% ogółu ofert (wobec 16,1% w kwietniu br. i 13,0% przed rokiem). Liczba ofert z sektora publicznego obniżyła się w skali miesiąca i zwiększyła się w skali roku, a ofert z sektora prywatnego – wzrosła zarówno w skali miesiąca, jak i roku. W końcu maja br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 19,6% ogółu ofert (wobec 22,1% przed miesiącem i 22,3% przed rokiem).

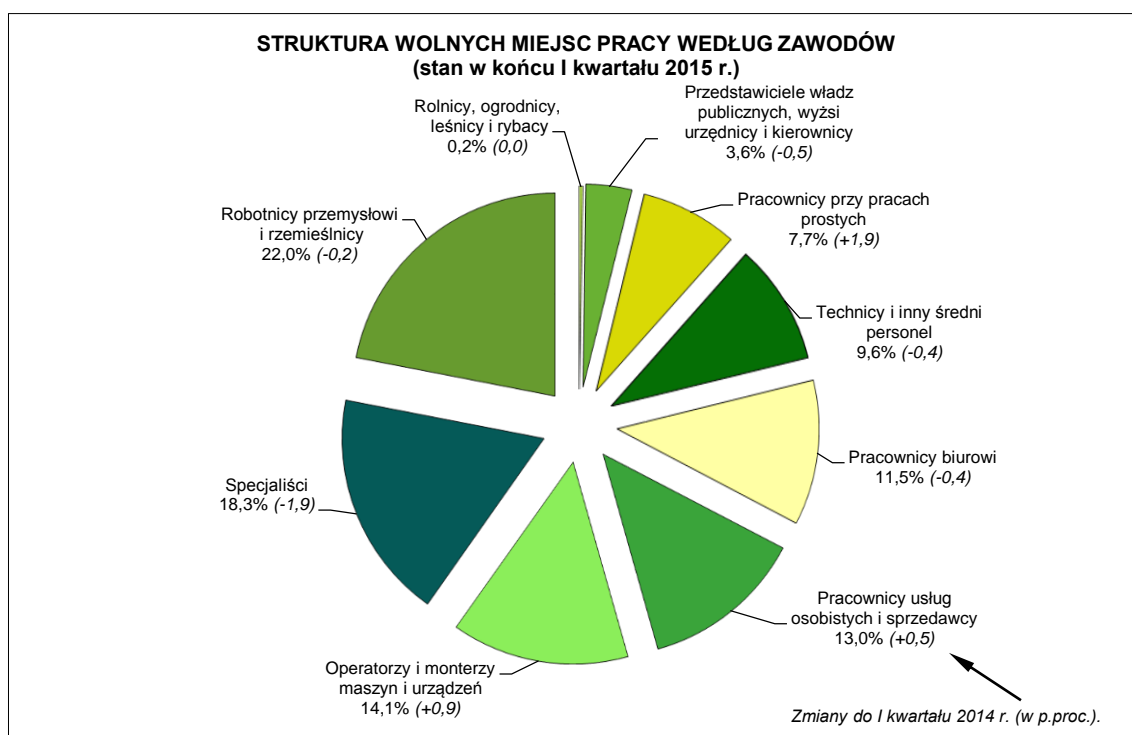
W końcu maja br. w ramach zwolnień grupowych pracodawcy zadeklarowali zwolnienie mniejszej liczby pracowników niż przed miesiącem, ale większej niż przed rokiem – 205 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 24,4 tys. pracowników, w tym 4,2 tys. osób z sektora publicznego (w końcu kwietnia br. odpowiednio 188 zakładów, 24,6 tys. pracowników, w tym 4,1 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu maja ub. roku – 266 zakładów, 22,8 tys. pracowników, w tym 5,1 tys. osób z sektora publicznego).

Według wyników kwartalnego badania **popytu na pracę**, w końcu I kwartału br. liczba **wolnych miejsc pracy** wyniosła 74,6 tys. i była o 37,6% wyższa niż przed rokiem. Wolnymi miejscami pracy dysponowało 30,1 tys. podmiotów, tj. 4,0% badanych jednostek (wobec 23,1 tys. podmiotów, tj. 3,5% badanych jednostek przed rokiem). Wzrost liczby

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

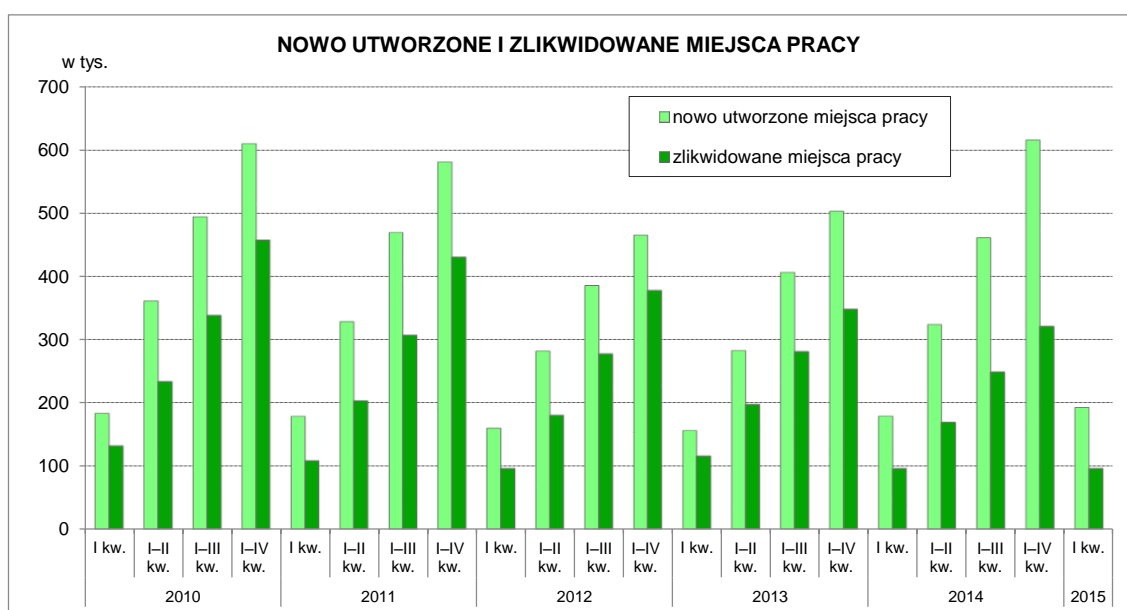
wolnych miejsc pracy odnotowano we wszystkich kategoriach wielkości podmiotów: największy w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 79,3% i w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – o 25,3%. W podmiotach o liczbie pracujących 10–49 osób notowano wzrost liczby wolnych miejsc pracy o 3,6%. W porównaniu z sytuacją sprzed roku w strukturze wolnych miejsc pracy według sekcji najbardziej zwiększył się odsetek wolnych miejsc pracy w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,1 p.proc. do 21,7%). Wzrósł również udział wolnych miejsc pracy m.in. w budownictwie (o 1,2 p.proc. do 11,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,2 p.proc. do 8,6%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,7 p.proc. do 4,2%). Obniżył się natomiast odsetek wolnych miejsc pracy m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 3,2 p.proc. do 21,8%), informacji i komunikacji (o 1,5 p.proc. do 6,0%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,4 p.proc. do 4,0%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 0,9 p.proc. do 4,3%).

W strukturze wolnych miejsc pracy według zawodów w porównaniu z końcem I kwartału ub. roku zwiększył się udział miejsc pracy dla pracowników przy pracach prostych (o 1,9 p.proc. do 7,7%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 0,9 p.proc. do 14,1%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (o 0,5 p.proc. do 13,0%). Zmniejszył się natomiast odsetek wolnych miejsc pracy przeznaczonych m.in. dla specjalistów (o 1,9 p.proc. do 18,3%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (o 0,5 p.proc. do 3,6%), pracowników biurowych (o 0,4 p.proc. do 11,5%) oraz techników i innego średniego personelu (o 0,4 p.proc. do 9,6%).

W okresie pierwszych trzech miesięcy br. **utworzono** 192,8 tys. **nowych miejsc pracy**, tj. o 7,6% więcej niż przed rokiem. Wzrost odnotowano w podmiotach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 42,2%, a spadek – w jednostkach o liczbie pracujących 10–49 osób (o 22,0%) i powyżej 49 osób (o 6,6%). W ogólnej liczbie nowych miejsc pracy zwiększył się udział stanowisk utworzonych m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,1 p.proc. do 26,5%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,0 p.proc. do 7,2%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 0,3 p.proc. do 2,2%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 0,2 p.proc. do 2,9%), informacji i komunikacji (o 0,2 p.proc. do 3,9%) oraz rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 0,2 p.proc. do 1,3%). Zmniejszył się natomiast udział stanowisk utworzonych w przetwórstwie przemysłowym (o 2,3 p.proc. do 19,3%), budownictwie (o 1,0 p.proc. do 11,2%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,8 p.proc. do 4,4%), edukacji (o 0,6 p.proc. do 3,5%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,3 p.proc. do 4,2%).

Spośród nowo utworzonych miejsc pracy w końcu I kwartału br. wolnych było jeszcze 18,9 tys. miejsc – najczęściej w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (25,7%), przetwórstwie przemysłowym (16,6%), informacji i komunikacji (10,5%) i działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (9,4%).

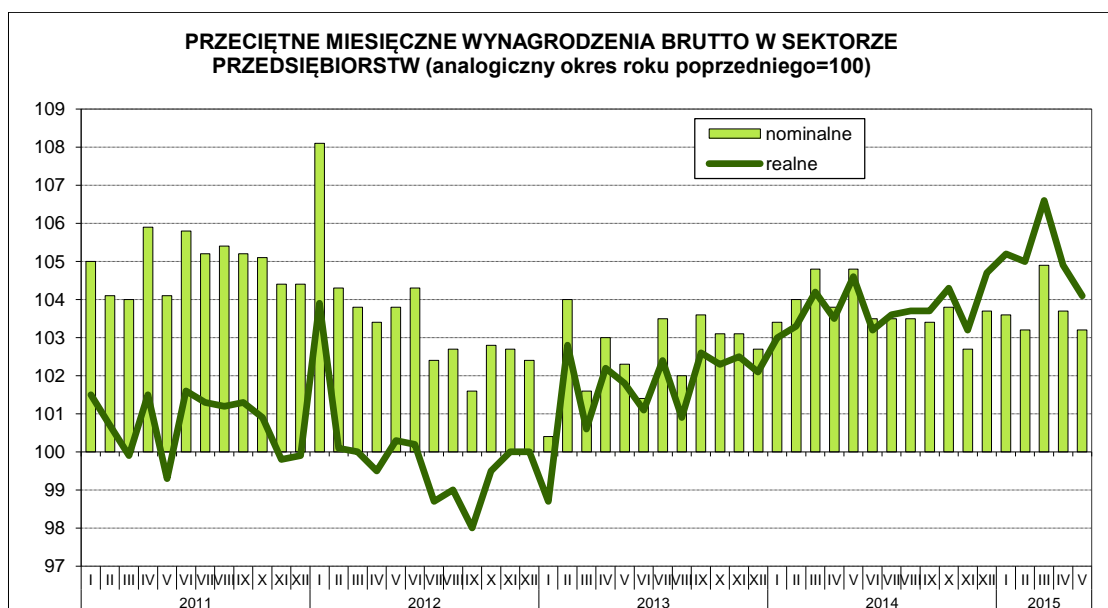

W okresie styczeń–marzec br. **zlikwidowano** 95,8 tys. miejsc pracy, tj. o 0,3% więcej niż przed rokiem. Skala likwidacji miejsc pracy zwiększyła się w podmiotach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 27,8%. Zmniejszyła się liczba zlikwidowanych miejsc pracy w jednostkach o liczbie pracujących 10–49 osób (o 21,8%) i powyżej 49 osób (o 10,5%). W strukturze zlikwidowanych miejsc pracy ogółem według sekcji w porównaniu z I kwartałem ub. roku zwiększył się odsetek miejsc zlikwidowanych m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,3 p.proc. do 30,0%), zakwaterowaniu

i gastronomii (o 2,2 p.proc. do 5,2%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,9 p.proc. do 5,7%), obsłudze rynku nieruchomości (o 0,6 p.proc. do 1,9%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,5 p.proc. do 6,8%). Zmniejszył się natomiast odsetek miejsc zlikwidowanych m.in. w budownictwie (o 3,4 p.proc. do 11,5%), przetwórstwie przemysłowym (o 1,8 p.proc. do 17,9%), edukacji (o 0,9 p.proc. do 2,1%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,7 p.proc. do 6,3%) oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 0,3 p.proc. do 1,5%).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W maju br. wzrost przeciętnych nominalnych wynagrodzeń brutto w skali roku był nieznacznie słabszy niż w kwietniu br. Przy spowolnieniu tempa spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych, niższy niż w poprzednich miesiącach był wzrost siły nabywczej płac. Przeciętne nominalne i realne świadczenia emerytalno-rentowe z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wzrosły wolniej niż przed miesiącem, a rolników indywidualnych – szybciej.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁴ w maju br. wyniosło 4002,16 zł i było wyższe niż w maju ub. roku o 3,2% (wobec wzrostu o 4,8% przed rokiem). Wzrost płac obserwowano w większości sekcji, w tym najwyższy w informacji i komunikacji (o 5,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 4,9%), zakwaterowaniu i gastronomii oraz obsłudze rynku nieruchomości (po 4,8%). Płace obniżyły się jedynie w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,3%). Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu najbardziej zwiększyły się wynagrodzenia w budowie budynków (o 7,2%), wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 5,0%), robotach budowlanych specjalistycznych (o 4,7%) oraz produkcji odzieży (4,5%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–maj br. ukształtowało się na poziomie 4062,63 zł i było wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o 3,7% (wobec wzrostu o 4,3% przed rokiem). Przeciętne płace zwiększyły

⁴ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

się we wszystkich sekcjach, najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (po 5,7%), informacji i komunikacji (o 5,4%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,7%). Wśród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w skali roku odnotowano m.in. w robotach budowlanych specjalistycznych (o 7,7%), handlu hurtowym (o 4,8%), produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (po 4,6%). Spadek płac zanotowano jedynie w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 1,8%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2014		2015	
	V		I-V			
	w zł		analogiczny okres roku poprzedniego=100		w zł	
Sektor przedsiębiorstw	4002,16	103,2	104,8	104,3	103,7	4062,63
w tym:						
Przemysł.....	4030,17	102,4	104,9	104,2	103,2	4118,72
górnictwo i wydobywanie.....	5687,36	104,2	102,7	102,6	103,8	6399,16
przetwórstwo przemysłowe.....	3823,28	103,2	105,9	105,3	103,8	3838,16
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	5736,89	97,7	104,9	102,9	103,7	6384,57
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	3893,35	103,0	103,1	102,9	103,4	3854,79
Budownictwo	4011,97	102,0	108,3	106,0	104,2	3974,12
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3635,78	103,0	103,7	103,9	104,3	3719,26
Transport i gospodarka magazynowa	3712,08	103,4	103,8	105,1	100,7	3683,59
Zakwaterowanie i gastronomia	2829,12	104,8	104,1	103,8	104,7	2856,50
Informacja i komunikacja	7306,41	105,3	105,5	103,1	105,4	7365,24
Obsługa rynku nieruchomości.....	4223,66	104,8	104,3	104,1	103,3	4214,94
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5936,76	104,9	104,4	103,8	105,7	6097,67
Administrowanie i działalność wspierająca	2825,61	104,1	104,3	104,3	105,7	2862,70

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

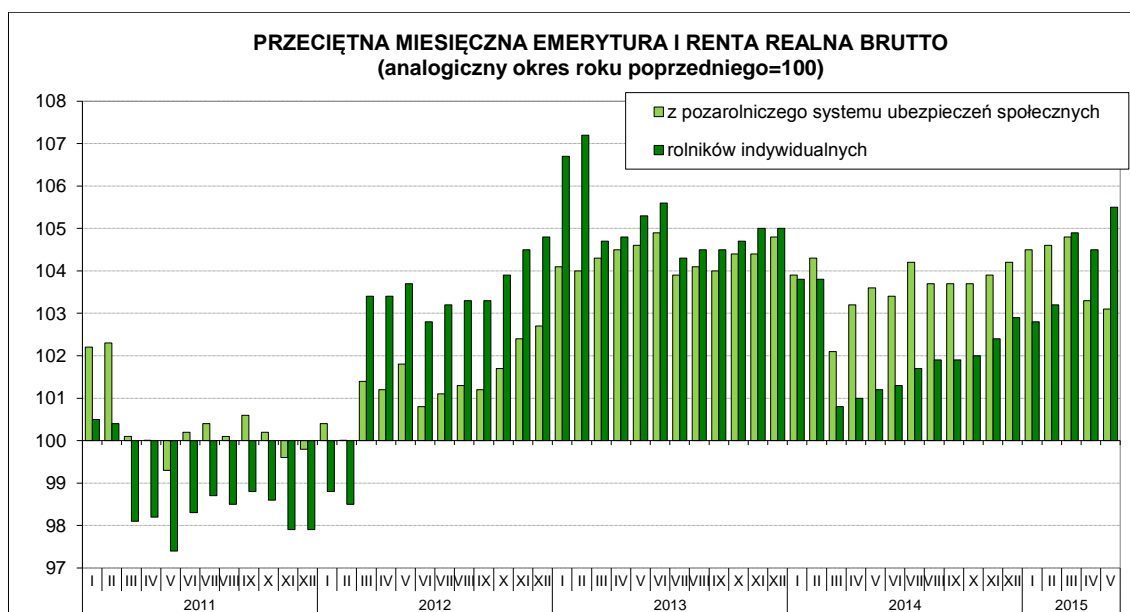
Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–maj br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 4,9% (przed rokiem wzrost o 4,7%).

W maju br. **siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosła w skali roku o 4,1% (wobec wzrostu w maju ub. roku o 4,6%). W okresie pięciu miesięcy br. przeciętna płaca realna brutto była wyższa niż przed rokiem o 5,2% (wobec wzrostu o 3,9% w analogicznym okresie ub. roku).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	V 2015		I-V 2015		I-V 2015	
	w tys.	V 2014=100	w zł	V 2014=100	w zł	I-V 2014=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.....	7677,8	100,3	2051,92	102,4	2032,91	102,9
emerytury.....	5303,9	101,5	2173,97	101,7	2155,51	102,5
renty z tytułu niezdolności do pracy.....	1019,4	94,9	1641,65	103,3	1624,14	103,2
renty rodzinne.....	1354,6	99,8	1882,80	103,3	1865,15	103,0
Emerytury i renty rolników indywidualnych.....	1197,9	98,5	1194,85	104,8	1176,56	103,0

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w maju br. była o 2,4% większa niż przed rokiem i wyniosła 2051,92 zł. W okresie styczeń–maj br. ukształtowała się ona na poziomie 2032,91 zł (wzrost w skali roku o 2,9%). Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta w systemie pracowniczym w maju br. była wyższa niż przed rokiem o 3,1%, natomiast w okresie pięciu miesięcy br. – odpowiednio o 4,0% większa.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w maju br. ukształtowała się na poziomie 1194,85 zł i wzrosła w skali roku o 4,8%. W okresie styczeń–maj br. wyniosła 1176,56 zł, tj. o 3,0% więcej niż przed rokiem. Siła nabywcza przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto rolników

indywidualnych w maju br. była wyższa niż przed rokiem o 5,5%, natomiast w okresie pięciu miesięcy br. – wyższa odpowiednio o 4,1%.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie styczeń–maj br. 945,8 mln zł, tj. o 11,7% mniej niż rok wcześniej. W maju br. wypłacono bezrobotnym 183,4 mln zł, tj. o 6,3% mniej niż w kwietniu br. oraz o 9,7% mniej niż przed rokiem.

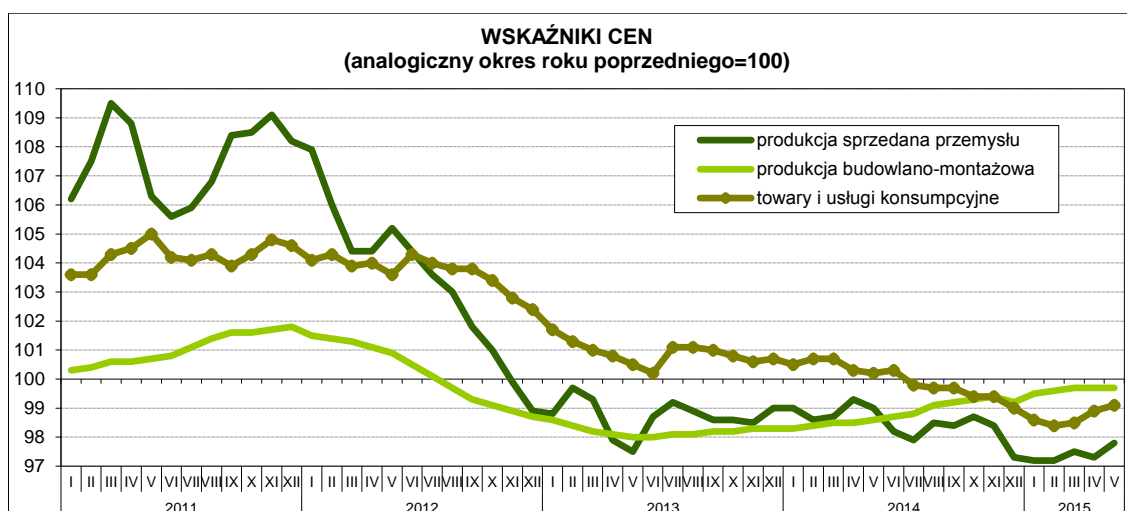
Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła w maju br. 191,1 mln zł, tj. zmniejszyła się w skali roku (o 5,8%) i w skali miesiąca (o 0,9%). W okresie styczeń–maj br. wypłacono ogółem świadczenia na kwotę 950,5 mln zł, tj. o 3,5% mniejszą niż przed rokiem.

W maju br. zrealizowano 13,3 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 10,4 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 32,2 mln zł i była o 31,5% wyższa niż w maju ub. roku. W okresie styczeń–maj br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 153,2 mln zł (wzrost o 31,3% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia z tego źródła wyniosła w tym okresie 12,7 tys. (wobec 10,0 tys. przed rokiem).

Ceny

W maju br. spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był najwolniejszy od początku roku. W porównaniu z poprzednim miesiącem ceny konsumpcyjne nie uległy zmianie. W trzecim z kolei miesiącu wzrosły ceny w zakresie transportu. Odnotowano spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych. Utrzymał się spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji budowlano-montażowej w skali roku.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w maju br. były wyższe niż **przed miesiącem** o 0,3%. Wzrost cen obserwowano w sekcjach: dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,5%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 0,4%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem kształtowały się ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Niższe były natomiast ceny w sekcji górnictwo i wydobywanie (o 2,1%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego wyższe niż przed miesiącem były ceny m.in. produkcji koks i produktów rafinacji ropy naftowej (o 4,0%), metali (o 0,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 0,6%), a także chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (po 0,5%). Podwyższono także ceny produkcji urządzeń elektrycznych (o 0,4%), mebli, wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny oraz napojów (po 0,2%), a także papieru i wyrobów z papieru (o 0,1%). Niższe były natomiast ceny produkcji artykułów spożywczych oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (po 0,1%). Spadek cen notowano również w produkcji wyrobów z metali, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz maszyn i urządzeń (po 0,2%).

W maju br. obserwowano spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu **w skali roku** o 2,2% (wobec spadku o 2,7% w kwietniu br.). Obniżyły się ceny w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 2,8%) oraz górnictwo i wydobywanie (o 1,0%). Wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz,

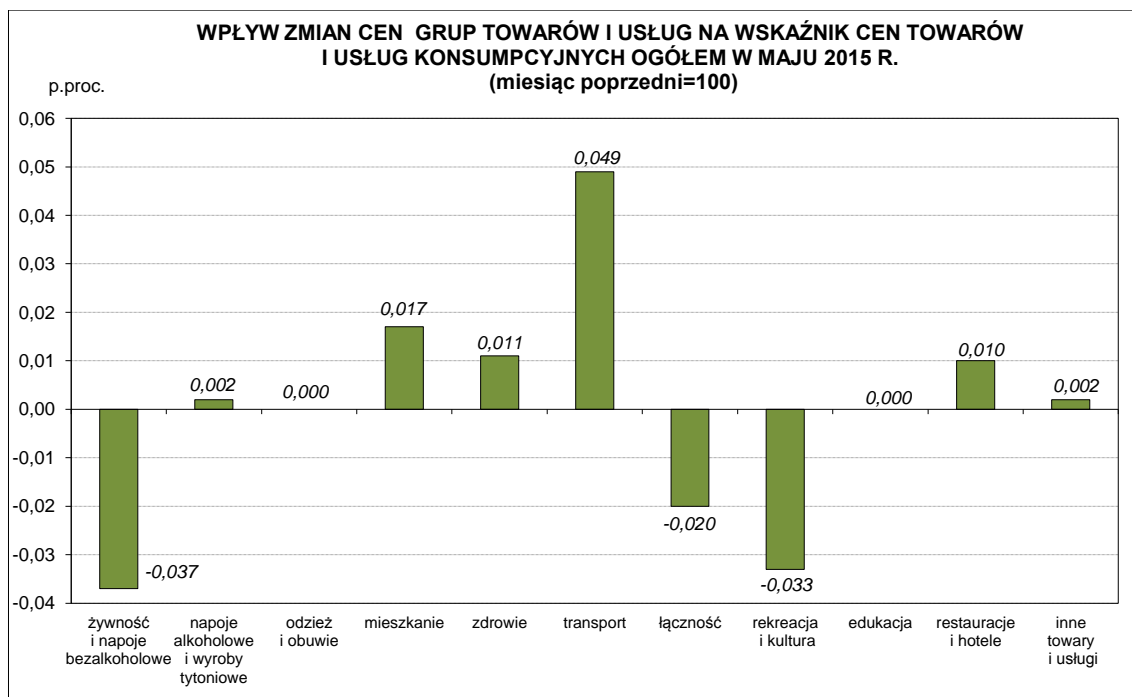
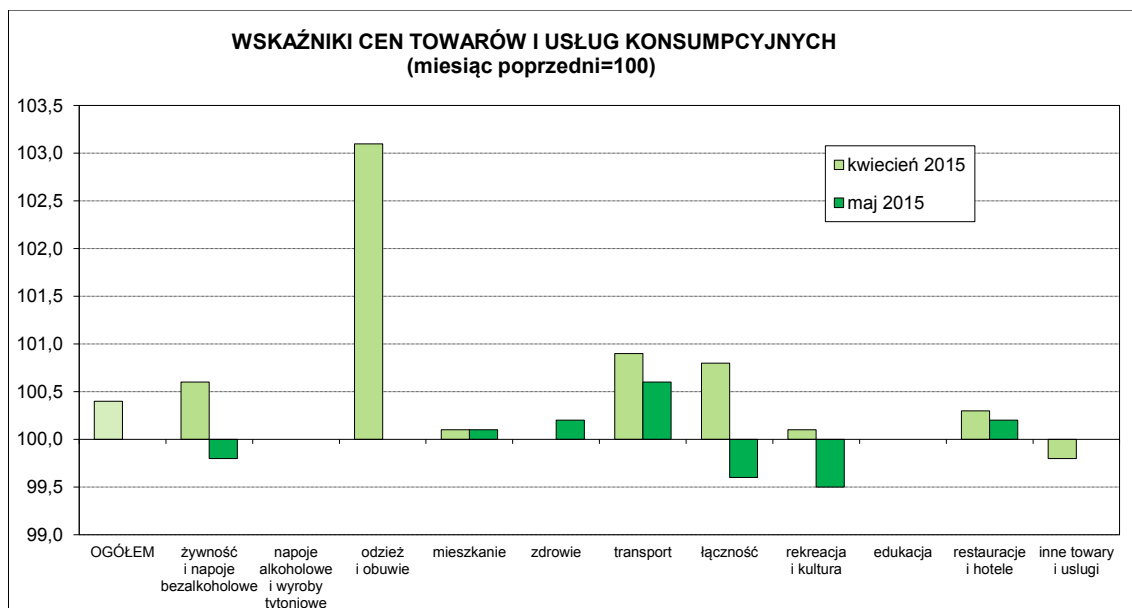
parę wodną i gorącą wodę (o 1,1%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 1,7%). W przetwórstwie przemysłowym niższe były ceny m.in. produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 16,2%), artykułów spożywczych (o 4,1%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 2,7%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 2,1%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 1,7%), a także chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz papieru i wyrobów z papieru (po 1,5%). Niższe były również ceny produkcji wyrobów z metali (o 1,4%), maszyn i urządzeń (o 1,2%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,9%), urządzeń elektrycznych oraz napojów (po 0,8%), a także mebli (o 0,3%). Wzrosły natomiast ceny produkcji m.in. komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 2,3%) oraz metali (o 2,8%).

Szacuje się, że w maju br. **ceny produkcji budowlano-montażowej** były nieznacznie niższe niż przed miesiącem – o 0,1%, natomiast w skali roku obniżyły się o 0,3%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2014	Grudzień roku poprzedniego=100					
V.....	99,3	97,5	99,2	100,9	101,0	99,4
2015	99,8	97,8	99,7	100,8	101,2	99,7
2014	Miesiąc poprzedni=100					
V.....	99,8	100,7	99,8	100,0	100,3	100,0
VI.....	99,9	99,6	99,9	100,1	99,9	100,0
VII.....	99,9	102,3	99,8	100,1	100,3	100,0
VIII.....	100,3	99,8	100,3	100,0	100,1	100,0
IX.....	100,0	100,5	100,0	100,1	100,5	100,0
X.....	99,6	100,5	99,5	100,0	99,8	100,0
XI.....	99,5	99,6	99,4	100,1	99,9	99,9
XII.....	98,8	99,0	98,6	99,9	100,0	99,9
2015						
I.....	99,9	97,4	99,9	100,5	100,5	99,9
II.....	99,9	100,8	99,8	100,1	99,9	99,9
III.....	100,1	102,2	100,0	100,1	100,1	100,0
IV.....	99,6	99,5	99,6	100,1	100,2	100,0
V.....	100,3	97,9	100,4	100,0	100,5	99,9
2014	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
V.....	99,0	93,9	99,0	101,0	100,9	98,6
VI.....	98,2	94,7	98,0	101,0	101,0	98,7
VII.....	97,9	97,9	97,5	101,1	101,3	98,8
VIII.....	98,5	97,6	98,2	101,1	101,5	99,1
IX.....	98,4	97,9	98,1	101,2	101,6	99,2
X.....	98,7	98,8	98,3	101,2	101,6	99,3
XI.....	98,4	98,8	98,0	101,3	101,5	99,4
XII.....	97,3	98,7	96,7	101,2	101,5	99,2
2015						
I.....	97,2	95,5	96,7	101,2	101,3	99,5
II.....	97,2	97,1	96,6	101,2	101,3	99,6
III.....	97,5	101,6	96,8	101,2	101,1	99,7
IV.....	97,3	101,8	96,6	101,1	101,5	99,7
V.....	97,8	99,0	97,2	101,1	101,7	99,7
I-V.....	97,4	99,0	96,8	101,2	101,4	99,6

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju br. kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Wzrosty cen towarów i usług w zakresie transportu oraz mieszkania wpłynęły na zwiększenie wskaźnika cen ogółem odpowiednio o 0,05 p.proc. i 0,02 p.proc. Spadki cen żywności i napojów bezalkoholowych, towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą oraz łącznością obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,04 p.proc., 0,03 p.proc i 0,02 p.proc.

Ceny napojów bezalkoholowych oraz żywności były niższe niż **przed miesiącem** odpowiednio o 0,2% i 0,1%. Mniej konsumenci płacili za warzywa (o 2,8%), artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,7%, w tym jaja potaniały o 1,1%, sery i twarogi – o 1,0%, śmietana – o 0,6%, mleko – o 0,5%, przy nieznacznym wzroście cen jogurtów – o 0,1%), a także za oleje i tłuszcze (o 0,6%). Niższe były również ceny mięsa (przeciętnie o 0,6%, w tym ceny mięsa drobiowego spadły o 1,9%, wieprzowego – o 1,2%, przy niezmiennych cenach mięsa wołowego i nieznacznym wzroście cen wędlin – o 0,1%). Tańsze niż w kwietniu br. były także makarony i produkty makaronowe (o 0,3%) oraz ryby i owoce morza (o 0,1%). Wyższe były natomiast ceny owoców (o 7,2%), ryżu (o 0,7%), mąki pszennej (o 0,6%), kasz i ziaren zbóż (o 0,3%), cukru (o 0,2%) oraz pieczywa (o 0,1%).

Wzrosły ceny obuwia – o 1,2%, natomiast spadły ceny odzieży – o 0,6%.

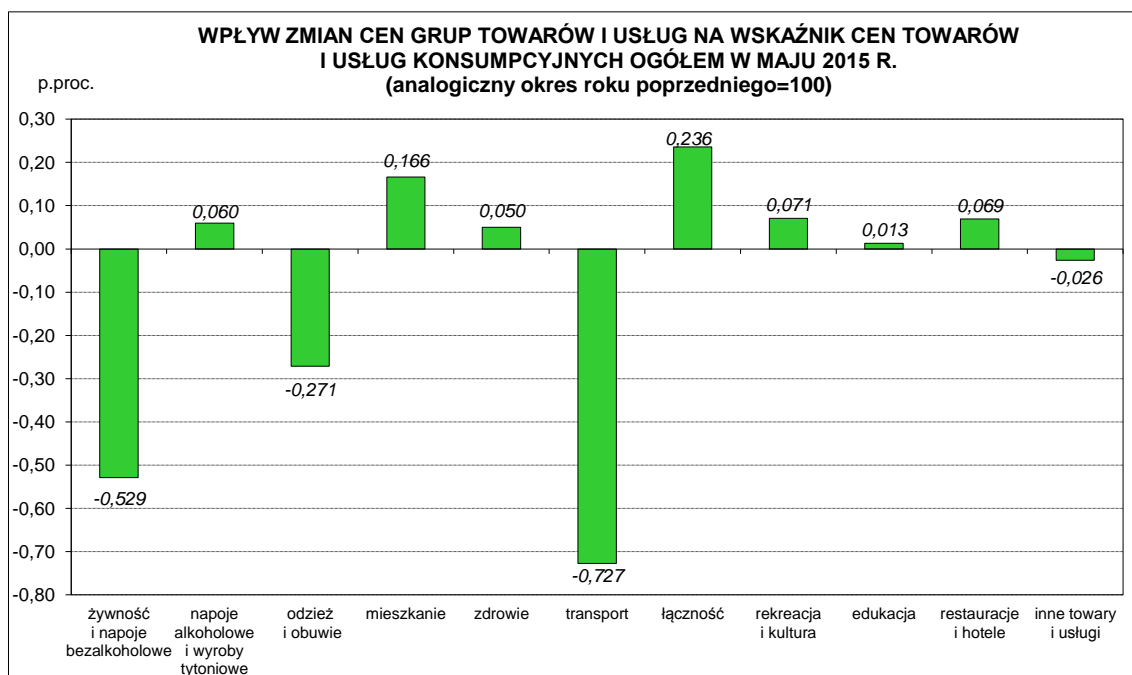
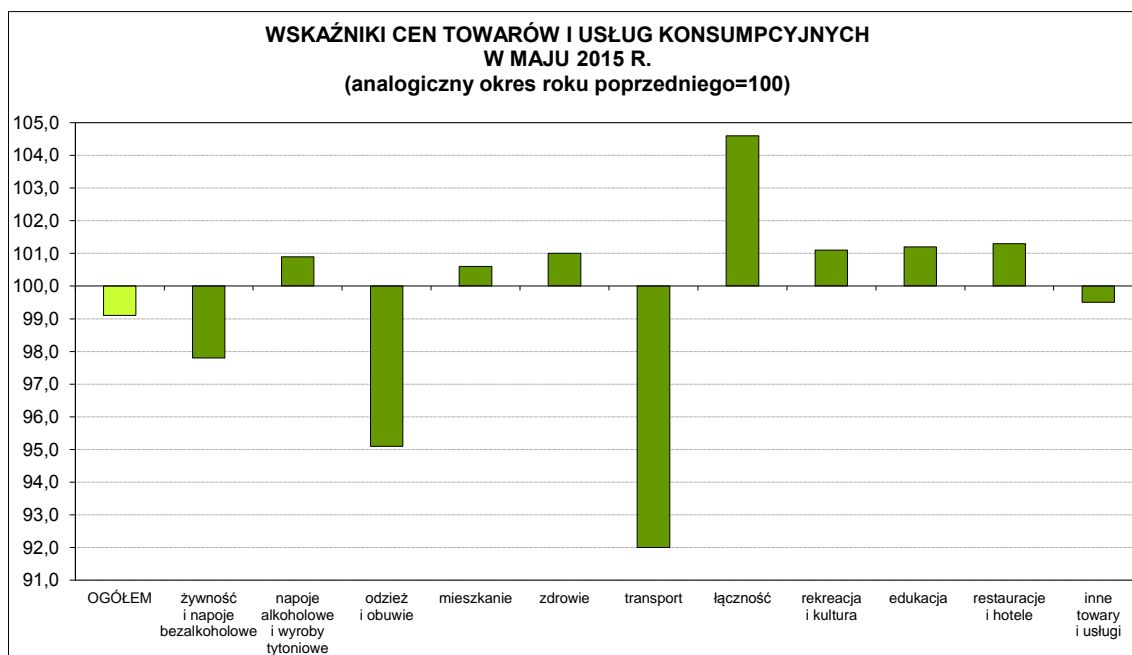
Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem w maju br. wzrosły o 0,1%. Wyższe były opłaty za usługi kanalizacyjne (o 0,6%), zaopatrywanie w wodę (o 0,5%) oraz wywóz śmieci (o 0,4%). Ceny nośników energii były o 0,1% niższe niż w kwietniu br., w tym mniej należało zapłacić za opał (o 0,4%) oraz gaz (o 0,2%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały ceny energii elektrycznej, natomiast energia cieplna podrożała o 0,1%. Nieznacznie wyższe były ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,1%).

Opłaty związane ze zdrowiem były wyższe o 0,2% niż przed miesiącem. Znacznie więcej konsumenci płacili za usługi sanatoryjne (o 10,1%). Droższe były również usługi lekarskie oraz stomatologiczne (po 0,2%), a także szpitalne (o 0,1%). Wyższe były również ceny wyrobów farmaceutycznych (o 0,1%).

Ceny w zakresie transportu były wyższe niż przed miesiącem o 0,6%. Więcej niż w kwietniu br. konsumenci płacili za paliwa i smary do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 1,3%, w tym benzyny podrożały o 1,9%, olej napędowy – o 1,0%, przy spadku cen gazu ciekłego – o 1,1%). Niższe były natomiast ceny samochodów osobowych (o 0,8%) oraz usług transportowych (o 0,5%).

Ceny związane z rekreacją i kulturą spadły w porównaniu z kwietniem br. o 0,5%. Niższe były opłaty za turystykę zorganizowaną (o 1,8%), a także sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 0,3%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały ceny książek oraz biletów do kin, teatrów i na koncerty. Więcej płacono natomiast za gazety i czasopisma (o 0,3%).

W skali roku w maju br. odnotowano spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,9% (wobec spadku o 1,1% w kwietniu br.). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych miały spadki cen towarów i usług w zakresie transportu, żywności i napojów bezalkoholowych oraz odzieży i obuwia, które obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,73 p.proc., 0,53 p.proc. i 0,27 p.proc. Wzrosty cen towarów i usług w zakresie łączności oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem wpłynęły na podwyższenie tego wskaźnika odpowiednio o 0,24 p.proc. i 0,17 p.proc.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoho- lowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszka- nie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	resta- uracje i hotele
2014	Grudzień roku poprzedniego=100										
V.....	100,1	100,0	103,4	98,1	100,2	99,4	98,9	99,0	100,6	100,1	100,8
2015											
V.....	100,3	101,1	100,9	98,3	100,4	100,9	97,3	100,6	100,4	100,1	100,8
2014	Miesiąc poprzedni=100										
V.....	99,9	99,6	100,2	99,9	100,0	100,4	99,6	99,9	99,4	100,0	100,2
VI.....	100,0	99,7	100,1	99,2	99,9	100,0	99,9	102,4	100,5	100,1	100,1
VII.....	99,8	98,9	100,0	97,2	100,0	100,1	100,8	101,2	100,9	100,2	100,1
VIII.....	99,6	98,4	100,0	97,3	100,1	100,1	100,0	101,3	100,1	100,1	100,0
IX.....	100,0	100,1	100,0	101,1	100,1	100,3	99,0	100,0	99,3	100,2	100,2
X.....	100,0	99,8	100,0	103,4	100,1	99,6	99,2	99,7	99,7	100,6	100,0
XI.....	99,8	99,9	100,1	99,8	100,0	99,9	98,0	99,3	100,3	100,0	100,0
XII.....	99,7	100,0	99,9	98,9	100,0	100,0	97,6	100,0	100,0	100,0	100,1
2015											
I.....	99,8	100,8	100,1	96,4	100,3	100,5	95,1	100,0	100,7	100,1	100,1
II.....	99,9	100,0	100,6	98,1	99,9	100,1	99,0	100,0	100,2	100,0	100,0
III.....	100,2	99,9	100,2	100,8	100,0	100,1	101,9	100,2	99,8	100,0	100,2
IV.....	100,4	100,6	100,0	103,1	100,1	100,0	100,9	100,8	100,1	100,0	100,3
V.....	100,0	99,8	100,0	100,0	100,1	100,2	100,6	99,6	99,5	100,0	100,2
2014	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
V.....	100,2	99,2	103,9	95,4	101,6	100,3	99,9	98,9	100,3	93,7	101,5
VI.....	100,3	99,1	104,0	95,3	101,6	100,3	99,4	101,3	100,7	94,0	101,4
VII.....	99,8	98,3	104,0	95,1	100,6	100,0	99,0	102,6	100,7	94,0	101,3
VIII.....	99,7	97,9	103,8	94,9	100,6	100,0	98,5	103,9	100,9	94,0	101,3
IX.....	99,7	98,0	103,6	95,3	100,5	100,7	96,8	104,0	100,0	101,2	101,4
X.....	99,4	97,8	103,6	95,4	100,5	100,7	97,0	99,6	100,1	101,3	101,3
XI.....	99,4	97,5	103,6	95,4	100,4	99,3	96,3	103,0	100,6	101,3	101,3
XII.....	99,0	96,8	103,5	95,0	100,4	99,4	93,5	103,0	101,3	101,3	101,3
2015											
I.....	98,6	96,1	102,7	94,9	100,5	101,5	89,8	102,8	101,9	101,2	101,3
II.....	98,4	96,3	101,8	94,7	100,4	101,5	88,4	102,4	101,9	101,3	101,2
III.....	98,5	96,5	101,4	94,7	100,5	101,1	90,1	102,1	101,2	101,2	101,2
IV.....	98,9	97,5	101,1	94,9	100,6	101,1	90,9	104,9	101,0	101,2	101,3
V.....	99,1	97,8	100,9	95,1	100,6	101,0	92,0	104,6	101,1	101,2	101,3
I-V.....	98,7	96,8	101,6	94,9	100,5	101,2	90,3	103,3	101,4	101,2	101,3

Spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w maju br. wyniósł 2,2%, przy czym żywność potaniała o 2,4%, natomiast napoje bezalkoholowe – o 0,1%. Mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku płacono za cukier (o 15,3%), oleje i tłuszcze (o 6,6%), mięso (przeciętnie o 3,3%, w tym mięso wieprzowe – o 6,6%, drobiowe – o 5,5%, wędliny – o 1,4% oraz mięso wołowe – o 1,3%). Niższe były również ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 3,2%, w tym spadły ceny serów i twarogów – o 5,1%, mleka – o 3,7%, śmietany – o 3,0%, jaj – o 2,5%, przy wzroście cen jogurtów – o 1,3%). Tańsze były także: ryż (o 2,9%), warzywa (o 2,4%), mąka pszenna (o 2,3%), kasze i ziarna zbóż (o 1,6%), makarony i produkty makaronowe (o 1,4%), ryby i owoce morza (o 0,6%), a także pieczywo oraz owoce (po 0,3%).

Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe były droższe niż przed rokiem o 0,9%, w tym znacznie podrożały wyroby tytoniowe (o 3,0%).

Obniżyły się ceny odzieży oraz obuwia (odpowiednio o 5,8% i 3,9%).

Ceny w zakresie mieszkania wzrosły w skali roku o 0,6%. Podniesiono opłaty za usługi kanalizacyjne – o 2,7%, zaopatrywanie w wodę – o 2,2% oraz za wywóz śmieci (o 1,4%). Ceny nośników energii były wyższe niż w maju ub. roku o 0,5%, w tym energii cieplnej – o 2,1%, a energii elektrycznej o 1,6%. Mniej konsumenci płacili za opał (o 1,4%) oraz gaz (o 1,2%). Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były niższe o 0,3%.

Ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o 1,0%. Wzrosły opłaty za usługi lekarskie (o 2,4%), stomatologiczne (o 2,2%) oraz szpitalne (o 0,4%). Podniesiono również ceny wyrobów farmaceutycznych (o 0,6%). Znacznie niższe były natomiast opłaty za usługi sanatoryjne (o 8,8%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w maju br. były o 8,0% niższe niż przed rokiem. Spadły ceny paliw i smarów do prywatnych środków transportu – przeciętnie o 11,9% (w tym gazu ciekłego – o 20,4%, oleju napędowego – o 11,8% oraz benzyn – o 10,7%). Niższe były również ceny samochodów osobowych (o 5,0%) oraz usług transportowych (o 1,0%).

Opłaty związane z łącznością były wyższe niż przed rokiem o 4,6%. Wzrosły opłaty za usługi telekomunikacyjne (o 5,0%), natomiast spadły – za usługi internetowe (o 5,6%) oraz pocztowe (o 4,5%).

Opłaty związane z rekreacją i kulturą w maju br. były o 1,1% wyższe niż przed rokiem. Wzrosły ceny gazet i czasopism (o 11,1%), książek (o 3,3%) oraz biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 1,8%). Więcej płacono również za usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 1,9%), natomiast mniej – za sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 4,5%).

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie czerwiec 2014 r. – maj 2015 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 0,7% (wobec 0,6% w okresie maj 2014 r. – kwiecień 2015 r.). Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁵ spadły w tym okresie o 0,5%.

---

⁵ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2015 r. – struktura spożycia z 2013 r. w cenach grudnia 2014 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP). Począwszy od ostatecznych danych za styczeń 2014 r., w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych zastosowano klasyfikację COICOP o większej szczegółowości.

Rolnictwo

Na rynku rolnym w maju br. w skupie i na targowiskach odnotowano spadek cen większości podstawowych produktów rolnych, zarówno w skali miesiąca, jak i roku.

W maju br. średnia temperatura powietrza dla Polski wyniosła 12,6°C i była o 0,4°C niższa od średniej normy z lat 1971-2000. Średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie ok. 57 mm i była o ok. 5% niższa od średniej normy wieloletniej.

Warunki agrometeorologiczne w maju br. były zróżnicowane. W wyniku chłodnych dni tempo wzrostu i rozwoju roślin było spowolnione. Niedobór opadów deszczu, miejscami znaczny, przyczynił się do zmniejszenia zapasów wody w glebie. W wielu rejonach kraju wystąpiło przesuszenie wierzchniej warstwy gruntu. Wzrost zbóż ozimych i jarych w okresie ich największego zapotrzebowania na wodę w niektórych rejonach Polski przebiegał w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby.

Pogoda na ogół sprzyjała powszechnie prowadzonym pracom polowym. W pierwszej dekadzie miesiąca kończono rozpoczęte w kwietniu sadzenie ziemniaków, siewy buraków cukrowych oraz siewy kukurydzy uprawianej na ziarno i zielonkę. Stopniowo w całym kraju pojawiały się wschody tych roślin. W pierwszej połowie maja powszechnie kwitły drzewa owocowe. W drugiej i trzeciej dekadzie miesiąca pszenica jara, jęczmień jary i owies wchodziły w fazę strzelania w źdźbło, a pod koniec maja rozpoczęło się kłoszenie tych zbóż. Żyto w pierwszej, pszenżyto w drugiej, a pszenica ozima w trzeciej dekadzie maja rozpoczęły kłoszenie. W maju kwitł rzepak ozimy. W połowie maja trawy łąkowe wykłosiły się i rozpoczęło się ich kwitnienie. W drugiej połowie miesiąca przystąpiono do zbioru pierwszego pokosu siana łąkowego. Pogoda sprzyjała dosuszaniu siana.

Wstępnie szacuje się, że w bieżącym roku powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi jest większa od ubiegłorocznej o 10,3% i wynosi 7,4 mln ha. Powierzchnia uprawy buraków cukrowych nieznacznie zwiększyła się – o 0,4% do 198,4 tys. ha, a rzepaku i rzepiku ogółem – zmniejszyła się o 13,4% do ponad 0,8 mln ha.

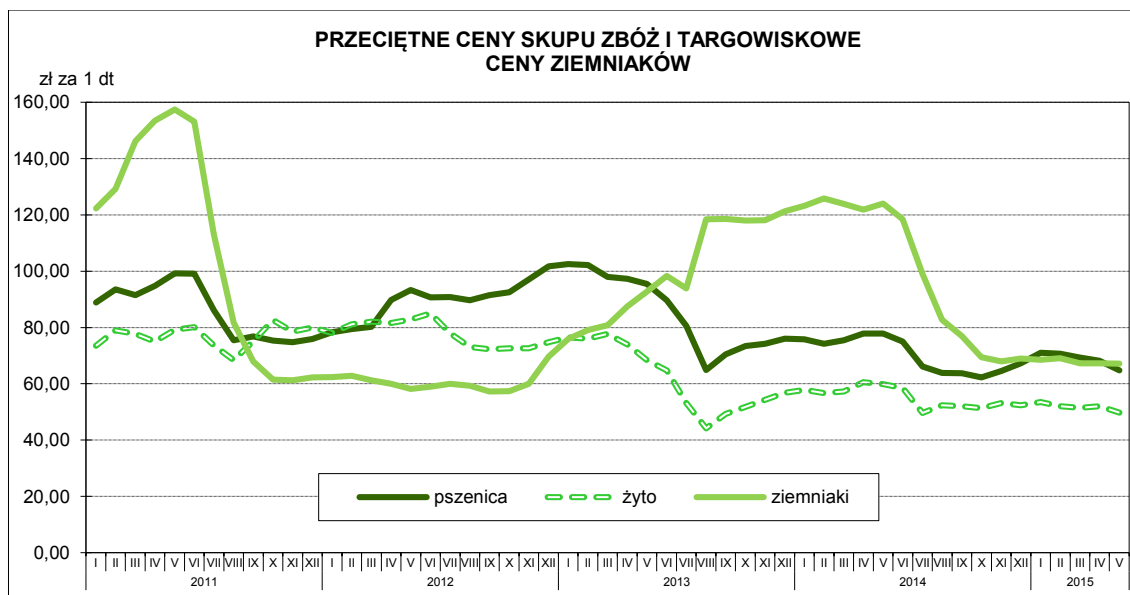
Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2014 - V 2015			V 2015		
	w tys. t	VII 2013 - - V 2014=100	udział skupu w zbiorach 2014 r. w %	w tys. t	V 2014=100	IV 2015=100
Ziarno zbóż^b.....	9104,0	112,6	33,3	448,0	96,5	86,6
w tym:						
pszenica.....	6376,2	120,9	54,8	329,2	96,0	88,8
żyto.....	817,4	65,6	29,3	31,2	69,2	75,3

^a W okresie styczeń-maj br., bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2014 r. – maj 2015 r. był o 12,6% wyższy od notowanego w analogicznym okresie ub. roku. Skup pszenicy był o 20,9% większy, a żyta o 34,4% mniejszy. Udział skupu zbóż podstawowych w ubiegłorocznych zbiorach wynosił 33,3%, tj. podobnie jak przed rokiem. W maju br. dostawy ziarna do skupu były mniejsze zarówno w skali miesiąca (o 13,4%), jak i roku (o 3,5%).

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2015		V 2015		
	w tys. t	I-V 2014=100	w tys. t	V 2014=100	IV 2015=100
Żywiec rzeźny ^b	1198,8	114,4	241,1	115,1	103,9
w tym:					
bydło (z cielętami)	84,4	123,9	16,5	109,6	100,6
trzoda chlewna	448,7	117,1	91,0	127,7	109,7
drób	664,2	111,7	133,3	108,6	100,6
Mleko ^c	4275,3	101,8	965,0	103,5	109,1

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. ^c W milionach litrów.

W okresie styczeń–maj br., przy zwiększonym skupie wszystkich podstawowych gatunków żywca, **skup żywca rzeźnego** ogółem (w wbc) był o 14,4% większy niż przed rokiem i wyniósł 1198,8 tys. ton. W maju br. wzrost skupu żywca rzeźnego ogółem wyniósł w skali roku 15,1%, a w skali miesiąca – 3,9%.

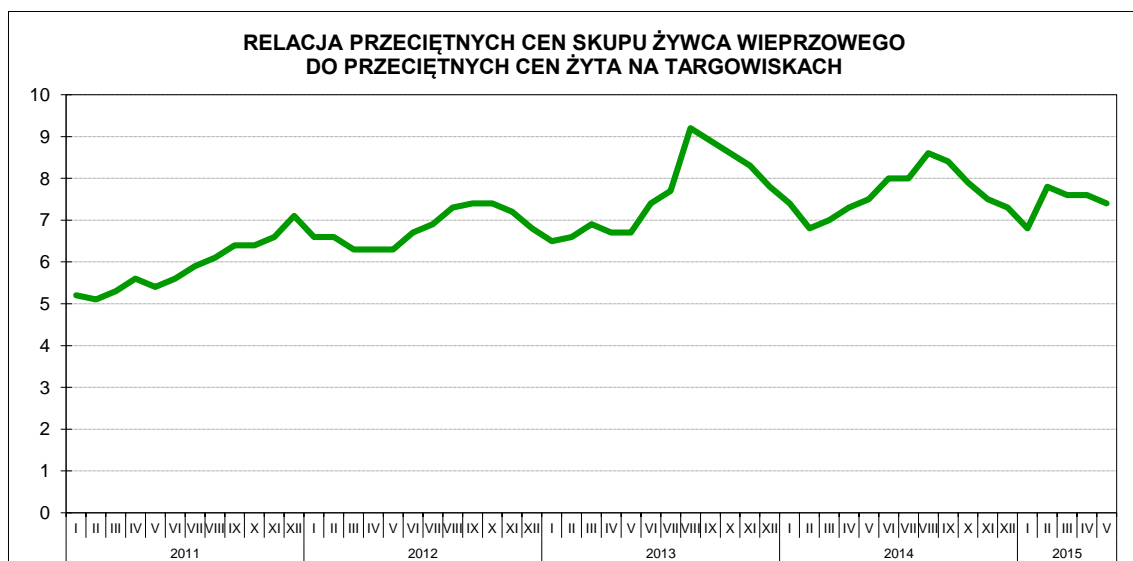
Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	V 2015			I-V 2015		V 2015			I-V 2015	
	zł	V 2014= =100	IV 2015= =100	zł	I-V 2014= =100	zł	V 2014= =100	IV 2015= =100	zł	I-V 2014= =100
Pszonica za 1 dt ^a	64,72	83,2	94,9	69,01	90,5	75,58	84,0	99,8	75,96	84,1
Żyto za 1 dt ^a	49,71	83,0	95,5	51,79	88,9	57,35	85,3	98,4	58,14	85,5
Ziemniaki ^b za 1 dt	53,18	81,9	98,3	49,95	73,3	67,15	54,1	99,7	67,87	54,8
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
w tym:										
bydło ^c (bez cieląt)	6,13	101,4	100,9	6,10	100,2	6,65	102,5	99,7	6,56	99,8
trzoda chlewna	4,23	84,4	96,2	4,30	87,8	4,56	90,5	99,1	4,47	90,9
drób	3,87	97,5	101,0	3,90	97,6	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	162,82	93,3	99,3	158,24	94,2
Mleko za 1 hl	112,52	80,4	96,6	118,33	80,0	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne. c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

Na obu rynkach w maju br. odnotowano sezonowy spadek cen wszystkich podstawowych gatunków zbóż. Przeciętne **cenę** skupu **pszenicy** i **żyta** były niższe niż przed miesiącem (odpowiednio o 5,1% i o 4,5%) i znacznie niższe niż przed rokiem (odpowiednio o 16,8% i o 17,0%). Na targowiskach spadek cen pszenicy i żyta w skali miesiąca wyniósł odpowiednio 0,2% i 1,6%, a w skali roku stosownie 16,0% i 14,7%.

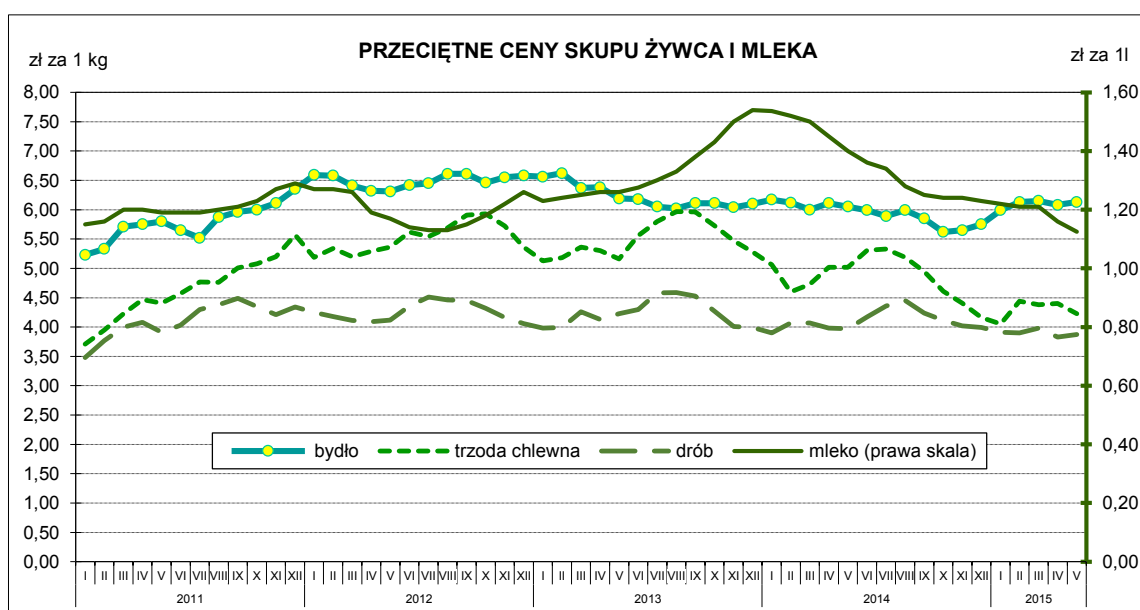
W maju br. skupiono 62,6 tys. ton **ziemniaków**, tj. o 16,4% mniej niż przed miesiącem, ale o 29,5% więcej niż przed rokiem. Przy sezonowym spadku cen ziemniaków (o 1,7%) za 1 dt płacono o 18,1% mniej niż przed rokiem. Na targowiskach ceny ziemniaków jadalnych kształtowały się na zbliżonym poziomie jak przed miesiącem i były znacznie niższe niż przed rokiem (o 45,9%).

Sezonowy spadek **cen żywca wieprzowego** w maju br. w skupie wyniósł 3,8%, a na targowiskach – 0,9%. Na obu rynkach ceny tego surowca kształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem (odpowiednio o 15,6% i o 9,5%). Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach utrzymała się poniżej granicy opłacalności i wyniosła w maju br. 7,4 (wobec 7,6 przed miesiącem i 7,5 przed rokiem). Za 1 prosię do dalszego chowu płacono przeciętnie ok. 163 zł, tj. nieco mniej niż przed miesiącem (o 0,7%) i mniej niż przed rokiem (o 6,7%).

Przy utrzymującej się wysokiej krajowej podaży **żywca drobiowego**, średnia cena skupu drobiu rzeźnego w maju br. była nieco wyższa niż przed miesiącem (o 1,0%) i wyższa niż przed rokiem (o 2,5%).

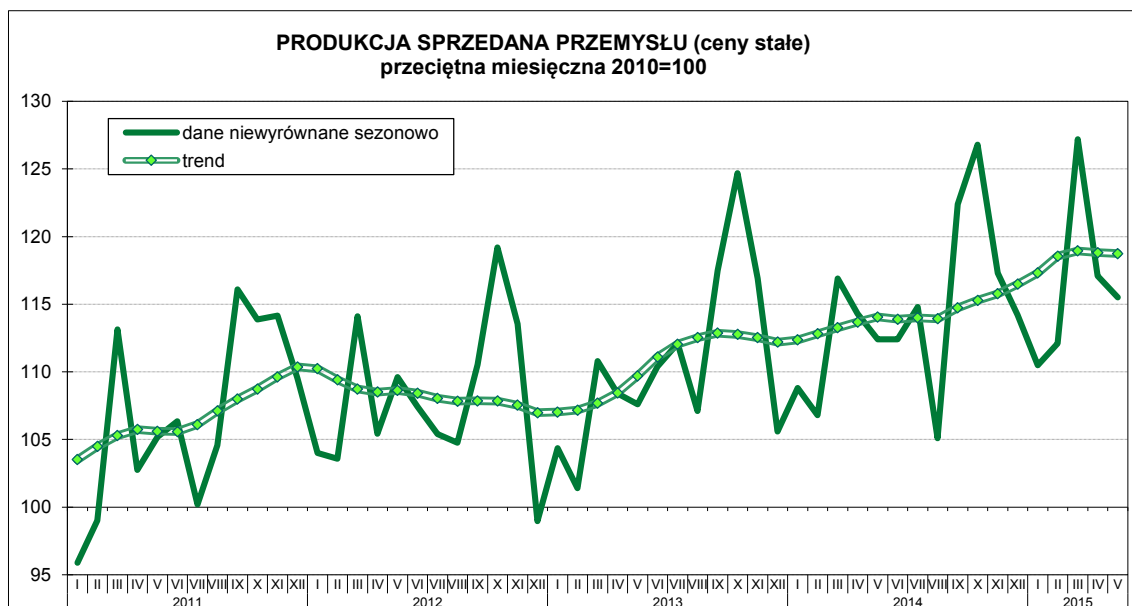
Na rynku **wołowiny**, przy niewielkich sezonowych zmianach cen, przeciętne ceny żywca nieco przekraczały poziom sprzed roku. W skupie ceny żywca wołowego (6,13 zł/kg) były wyższe niż przed miesiącem i przed rokiem (odpowiednio o 0,9% i o 1,4%). Za młode bydło rzeźne w skupie płacono 6,33 zł/kg, tj. więcej o 1,0% w skali miesiąca i o 2,1% – w skali roku. W obrocie targowiskowym w maju br. za 1 kg żywca wołowego (6,65 zł) i młodego bydła rzeźnego (6,95 zł) płacono nieco mniej niż przed miesiącem (po 0,3%) i więcej niż przed rokiem (odpowiednio o 2,5% i o 2,7%).

W okresie styczeń–maj br. skupiono łącznie 4275,3 mln l **mleka**, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem. W maju br., przy sezonowym wzroście dostaw, utrzymała się spadkowa tendencja cen tego surowca. Przeciętna cena skupu mleka (ok. 113 zł/hl) była niższa niż przed miesiącem (o 3,4%) i przed rokiem (o 19,6%).

Przemysł

W maju br. **produkcja sprzedana przemysłu**⁶ wzrosła o 2,8% w skali roku (wobec wzrostu o 2,4% w kwietniu br. oraz o 4,4% przed rokiem). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja sprzedana była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 5,3%, a w odniesieniu do kwietnia br. zwiększyła się o 0,9%.

W sekcji o największym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem – przetwórstwie przemysłowym – sprzedaż wzrosła w skali roku o 2,9%. W górnictwie i wydobywaniu notowano wzrost produkcji o 13,0%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 4,1%. Spadek produkcji wystąpił natomiast w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,1%).

W okresie styczeń–maj br. produkcja sprzedana przemysłu była o 4,1% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 4,7%).

We wszystkich **głównych grupowaniach przemysłowych** w okresie styczeń–maj br. obserwowano wzrost produkcji sprzedanej w skali roku. Produkcja dóbr inwestycyjnych zwiększyła się o 9,3%, konsumpcyjnych trwałych – o 7,7%, zaopatrzeniowych – o 4,3%, konsumpcyjnych nietrwałych – o 1,6%, a dóbr związanych z energią – o 0,3%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–maj br. była wyższa niż przed rokiem o 2,4%,

⁶ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

przy przeciętnym zatrudnieniu zwiększonym o 1,7% i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 3,2%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2015		2014	
	V	I-V	V	I-V		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %		
Przemysł	104,4	104,7	102,8	104,1	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie.....	91,1	93,4	113,0	102,3	3,8	3,9
przetwórstwo przemysłowe.....	105,8	106,8	102,9	105,0	85,4	85,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	98,3	92,9	95,9	96,7	8,5	8,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	101,7	102,1	104,1	103,5	2,3	2,2
Z przemysłu ogółem – działy:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego.....	86,5	87,7	120,1	105,6	1,8	1,8
produkcja artykułów spożywczych.....	102,4	102,6	99,2	100,2	15,6	16,5
produkcja napojów.....	92,5	99,8	95,7	99,3	1,6	1,6
produkcja odzieży.....	108,3	102,7	95,5	101,1	0,6	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.....	113,4	111,6	99,4	102,7	2,7	2,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru.....	106,4	106,4	102,9	105,7	3,0	2,9
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej.....	95,8	103,6	113,9	103,8	5,5	6,8
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	91,8	99,1	103,1	102,1	4,8	4,9
produkcja wyrobów farmaceutycznych.....	107,8	104,4	97,4	101,3	1,1	1,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	109,4	111,4	104,5	105,6	6,2	6,1
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	104,5	117,7	102,8	104,0	3,6	3,6
produkcja metali.....	111,7	107,8	98,4	103,0	4,0	3,9
produkcja wyrobów z metali.....	111,3	110,5	105,0	105,6	6,2	6,1
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	112,0	100,7	87,7	107,0	2,9	2,7
produkcja urządzeń elektrycznych.....	105,6	109,0	108,6	111,3	4,2	3,9
produkcja maszyn i urządzeń.....	113,2	111,5	105,3	105,4	3,3	3,1
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	108,5	106,7	102,1	110,5	10,8	10,1
produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	95,1	101,7	101,1	103,9	1,4	1,3
produkcja mebli.....	118,1	116,3	108,4	109,2	2,9	2,7

W maju br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 22 (spośród 34) działach przemysłu, w tym w produkcji:

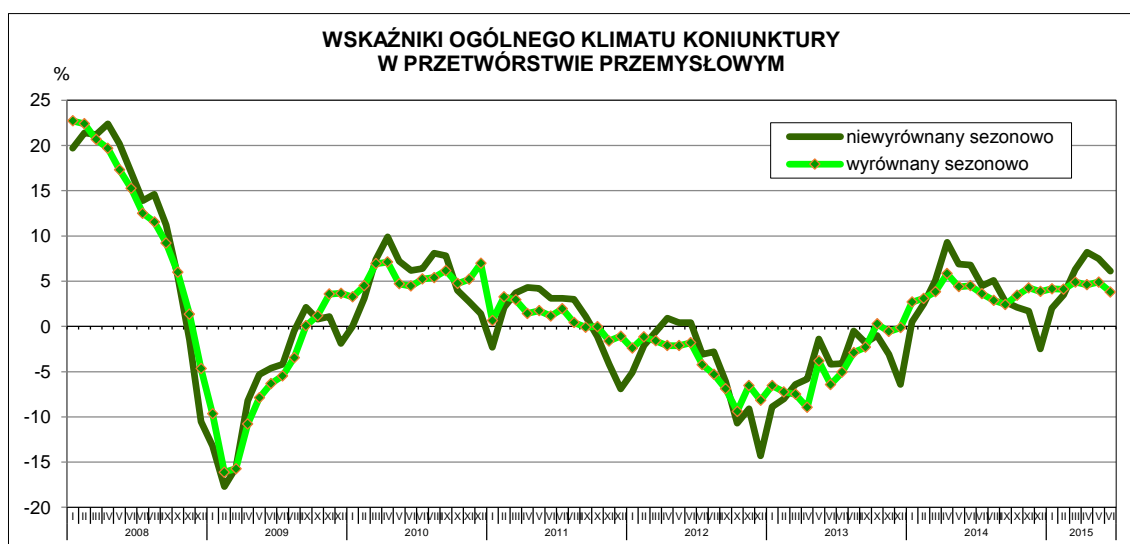
- koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 13,9% (w tym w wytwarzaniu i przetwarzaniu produktów rafinacji ropy naftowej – o 15,2%),
- urządzeń elektrycznych – o 8,6% (m.in. elektrycznych silników, prądnic, transformatorów, aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej – o 13,3%),
- mebli – o 8,4%,
- maszyn i urządzeń – o 5,3% (w tym maszyn ogólnego przeznaczenia – o 9,3%),
- wyrobów z metali – o 5,0% (m.in. metalowych elementów konstrukcyjnych – o 6,5%),
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 4,5% (w tym wyrobów z tworzyw sztucznych – o 6,4%),
- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 3,1% (m.in. pozostałych wyrobów chemicznych – o 21,5%).

Spadek w skali roku notowano m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 12,3%), odzieży (o 4,5%), napojów (o 4,3%) oraz wyrobów farmaceutycznych (o 2,6%).

Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca ponad 15% produkcji sprzedanej przemysłu) w maju br. była niższa niż przed rokiem o 0,8% (kiedy notowano wzrost o 2,4%). Najgłębszy spadek obserwowano w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 29,1%. Zmniejszyła się również sprzedaż w wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 6,0%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 4,8% oraz w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 1,1%. Wzrost sprzedaży notowano natomiast w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 9,2%, w produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 8,2%,

produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 4,4%, w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 3,8%, a także w przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 2,4%.

Z obserwowanych w maju br. 266 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 160 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. siarki, produktów uboju trzody chlewnej, mięsa drobiowego, margaryny oraz produktów do smarowania, mleka, masła, serów niedojrzewających i twarogu, wódki czystej, papierosów, płyt pilśniowych, tarcicy liściastej, koksu, przerobu ropy naftowej, benzyny silnikowej, olejów napędowych, olejów opałowych, nawozów mineralnych lub chemicznych azotowych, tworzyw sztucznych, farb i lakierów, mydła, wyrobów z gumy, opon, cementu, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco (bez półwyrobów), rur stalowych, miedzi rafinowanej, akumulatorów kwasowo-olowiowych do pojazdów samochodowych, zmywarek do naczyń, pralek automatycznych, ciągników rolniczych, samochodów osobowych, wagonów kolejowych towarowych oraz energii elektrycznej. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 105 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. węgla kamiennego, węgla brunatnego, gazu ziemnego, produktów uboju bydła i cieląt, wędlin, serów podpuszczkowych dojrzewających, cukru, win owocowych, piwa, obuwia, tarcicy iglastej, nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, pestycydów, komputerów, odbiorników telewizyjnych, chłodziarek i zamrażarek, odkurzaczy, kuchni elektrycznych, kuchni gazowych z piekarnikiem, pojazdów do transportu publicznego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep oraz rowerów.

Ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym w czerwcu br. oceniany jest nieco mniej korzystnie niż w maju br. Nieznacznie pogorszyły się negatywne oceny sytuacji finansowej. Pozytywne, choć ostrożniejsze niż przed miesiącem, są oceny portfela zamówień (co jest konsekwencją pogarszających się pesymistycznych ocen

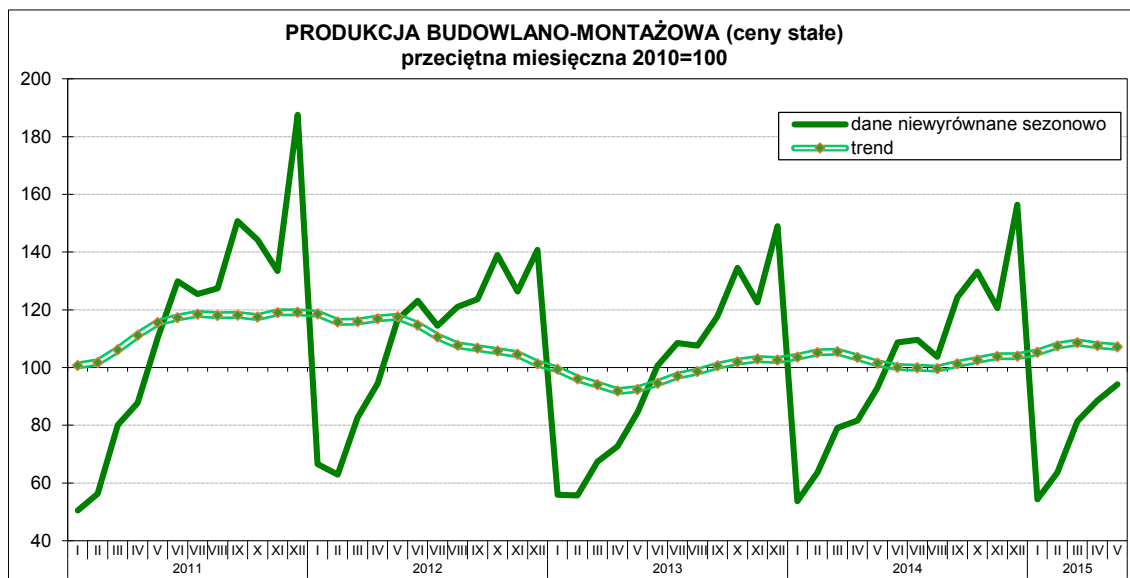
portfela zamówień zagranicznego oraz mniej optymistycznych – krajowego); nadal optymistyczne są oceny bieżącej produkcji. Przewidywania w badanych obszarach są mniej optymistyczne niż w maju. W najbliższych miesiącach możliwe są niewielkie redukcje zatrudnienia. Przedsiębiorcy przewidują nieznaczny wzrost cen wyrobów, podobny do prognozowanego przed miesiącem.

Utrzymuje się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Wzrost nadmiernych zapasów zgłaszają m.in. producenci wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz mebli. Spadek zapasów sygnalizują natomiast m.in. producenci pozostałego sprzętu transportowego oraz wyrobów z drewna, korka, słomy oraz wikliny.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa⁷ zrealizowana w maju br. na terenie kraju była o 1,3% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 8,5% przed miesiącem i o 10,0% przed rokiem).

Wzrost produkcji budowlano-montażowej notowano w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 7,3% oraz robotach budowlanych specjalistycznych – o 5,2%, natomiast w podmiotach wykonujących głównie roboty związane z budową budynków wystąpił spadek – o 7,2%. Sprzedaż robót o charakterze remontowym była większa niż w maju ub. roku o 7,1%, podczas gdy sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym – mniejsza o 1,8%.

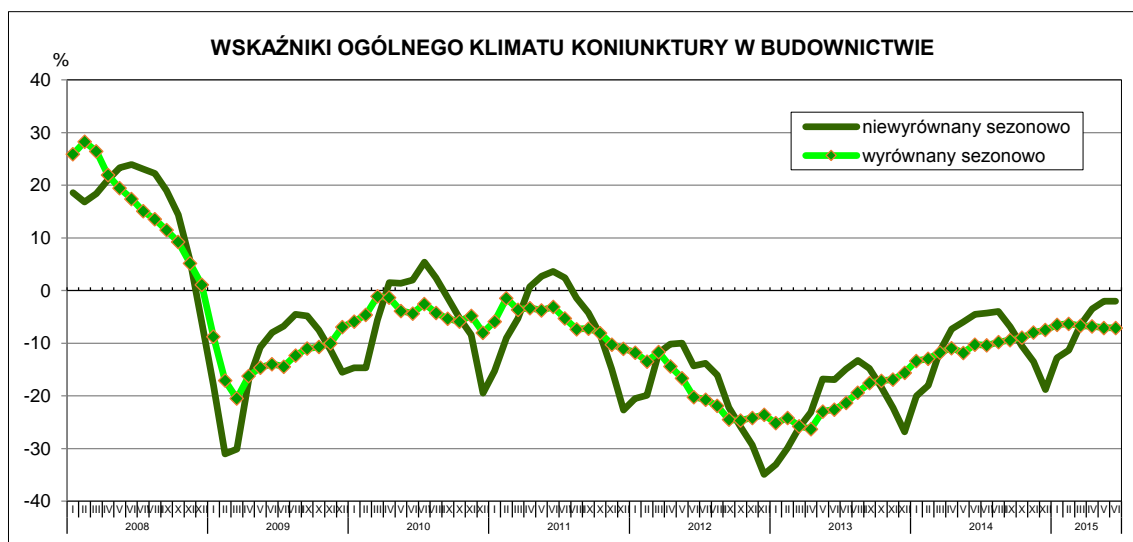
Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa ogółem w maju br. była o 4,8% większa niż przed rokiem oraz o 4,8% mniejsza niż przed miesiącem.

W okresie styczeń–maj br. produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 2,9% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (wobec wzrostu o 11,3% przed rokiem).

⁷ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowała się następująco:

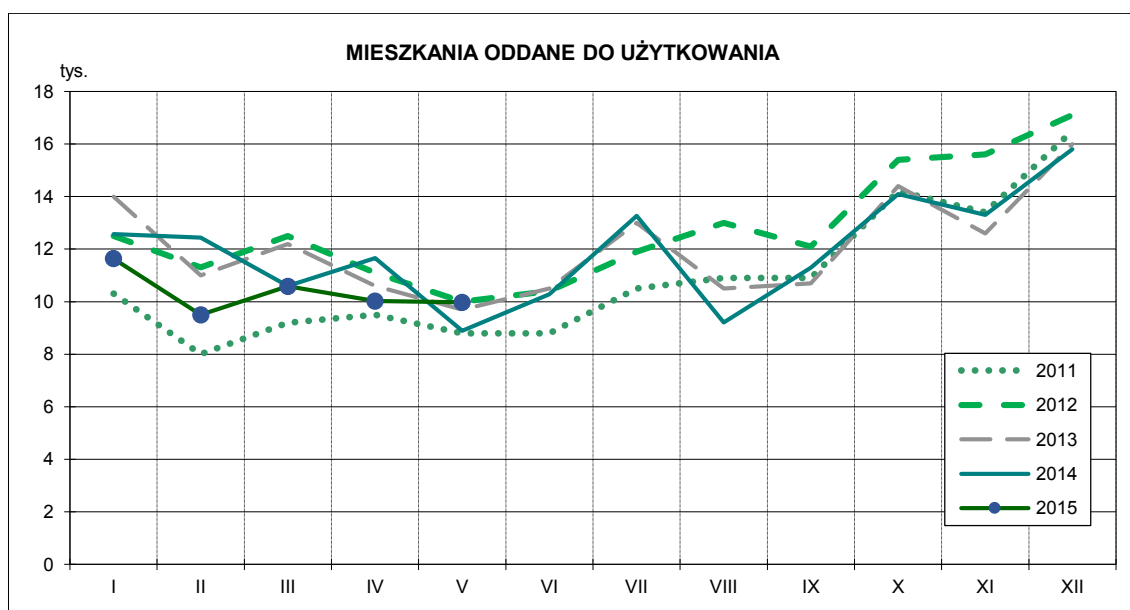
Wyszczególnienie	2014		2015		2014	
	V	I-V	V	I-V		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
O g ó ł e m	110,0	111,3	101,3	102,9	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym	107,9	109,8	98,2	100,4	63,8	65,4
remontowym.....	114,3	114,3	107,1	107,6	36,2	34,6
Budowa budynków	102,4	104,8	92,8	98,5	36,7	38,4
Budowa obiektów inżynierii						
ładowej i wodnej.....	109,5	113,4	107,3	107,6	33,2	31,9
Roboty budowlane specjalistyczne...	123,1	118,7	105,2	103,7	30,1	29,7

W czerwcu br., podobnie jak przed miesiącem, **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany nieznacznie pesymistycznie. W niewielkim stopniu poprawiły się negatywne oceny produkcji budowlano-montażowej i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Prognozy w zakresie produkcji budowlano-montażowej i portfela zamówień krajowych są nieco mniej optymistyczne. Nieznacznie pozytywne pozostają wskazania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej. Zapowiadane jest niewielkie zwiększenie skali redukcji zatrudnienia, natomiast przewidywania przedsiębiorców dotyczące skali spadku cen realizacji robót budowlano-montażowych są zbliżone do formułowanych w maju br. Podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem, w czerwcu br. jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej przedsiębiorcy wskazują koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. Nieco rzadziej niż przed rokiem wskazywane są utrudnienia związane z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej, kosztami materiałów i niedostatecznym popytem.

Budownictwo mieszkaniowe

W maju br., po znacznym spadku przed rokiem, liczba mieszkań oddanych do użytkowania zwiększyła się w skali roku, po raz pierwszy od listopada 2014 r. Utrzymał się wzrost w skali roku liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto. W końcu maja br. więcej niż przed rokiem było mieszkań w budowie.

Według wstępnych danych⁸ w maju br. **oddano do użytkowania** 10,0 tys. mieszkań, tj. o 12,2% więcej niż przed rokiem (wobec spadku o 8,4% w maju ub. roku). Największy wzrost odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 28,4% do 4,1 tys. mieszkań), zwiększyła się też liczba mieszkań oddanych do użytkowania w budownictwie indywidualnym (o 5,8% do 5,8 tys.). W pozostałych formach budownictwa wystąpił spadek: w budownictwie spółdzielczym oddano tylko 1 mieszkanie (wobec 46 w maju ub. roku), w budownictwie komunalnym – 17 mieszkań (wobec 61), w budownictwie społecznym czynszowym – 28 mieszkań (wobec 78), w budownictwie zakładowym – 1 mieszkanie (wobec 7 przed rokiem).

W okresie styczeń–maj br. oddano do użytkowania 51,7 tys. mieszkań, tj. o 7,8% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku, na co wpłynął głównie spadek w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

⁸ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2014			I-V 2015		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego = 100
O g ó ł e m	56 101	100,0	97,6	51 712	100,0	92,2
Indywidualne.....	32 017	57,1	94,1	31 987	61,8	99,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	21 484	38,3	101,7	18 496	35,8	86,1
Spółdzielcze.....	1 251	2,2	82,6	495	1,0	39,6
Spółeczne czynszowe	655	1,2	359,9	112	0,2	17,1
Komunalne.....	489	0,9	98,4	411	0,8	84,0
Zakładowe	205	0,3	143,4	211	0,4	102,9

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-maj br. wyniosła 108,1 m² i była o 2,8 m² większa niż przed rokiem.

W maju br. **wydano pozwolenia** na budowę 16,1 tys. mieszkań, tj. o 23,4% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Liczba mieszkań, których **budowę rozpoczęto** wyniosła 16,3 tys. i była o 19,9% większa niż przed rokiem.

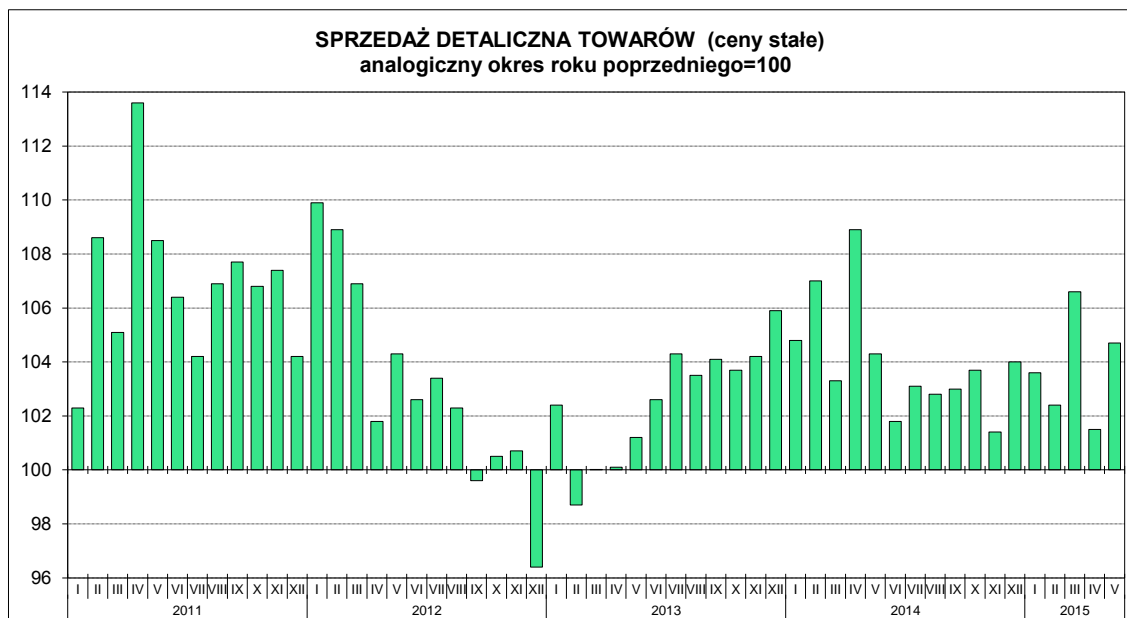
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-V 2015					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego = 100
O g ó ł e m	70 045	100,0	113,2	65 877	100,0	112,2
Indywidualne.....	32 903	47,0	111,6	31 119	47,2	100,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	35 819	51,1	116,7	33 838	51,4	129,8
Spółdzielcze.....	606	0,9	127,6	519	0,8	115,8
Spółeczne czynszowe	141	0,2	100,7	142	0,2	32,4
Komunalne.....	494	0,7	55,8	225	0,3	33,8
Zakładowe	82	0,1	49,1	34	0,1	19,7

W końcu maja br. **w budowie** było 714,1 tys. mieszkań, tj. o 2,4% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W maju br. **sprzedaż detaliczna**⁹ była wyższa niż przed rokiem o 4,7% (wobec wzrostu przed miesiącem o 1,5% oraz w maju ub. roku – o 4,3%).

Wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem zwiększenie sprzedaży notowano w grupach: pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 16,0% wobec spadku o 3,9% przed rokiem), pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 9,5% wobec wzrostu o 6,5%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 4,0% wobec wzrostu o 2,8%). Spadek sprzedaży notowano w grupie pozostałe (o 9,0% wobec wzrostu o 11,6% w analogicznym okresie ub. roku).

W okresie styczeń–maj br. sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 3,7%, podczas gdy przed rokiem wzrost wyniósł odpowiednio 6,1%.

⁹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2015	
	V	I-V	V	I-V
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m^a	104,3	106,1	104,7	103,7
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części.....	96,1	111,5	116,0	104,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	100,0	99,3	100,5	98,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe.....	102,8	103,5	104,0	105,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	106,5	107,7	109,5	108,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	107,8	107,3	109,3	109,5
Tekstylnia, odzież, obuwie	122,1	122,4	111,8	111,9
Meble, rtv, agd	101,6	103,4	104,6	104,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	100,4	102,7	118,6	116,4
Pozostałe.....	111,6	112,0	91,0	91,3

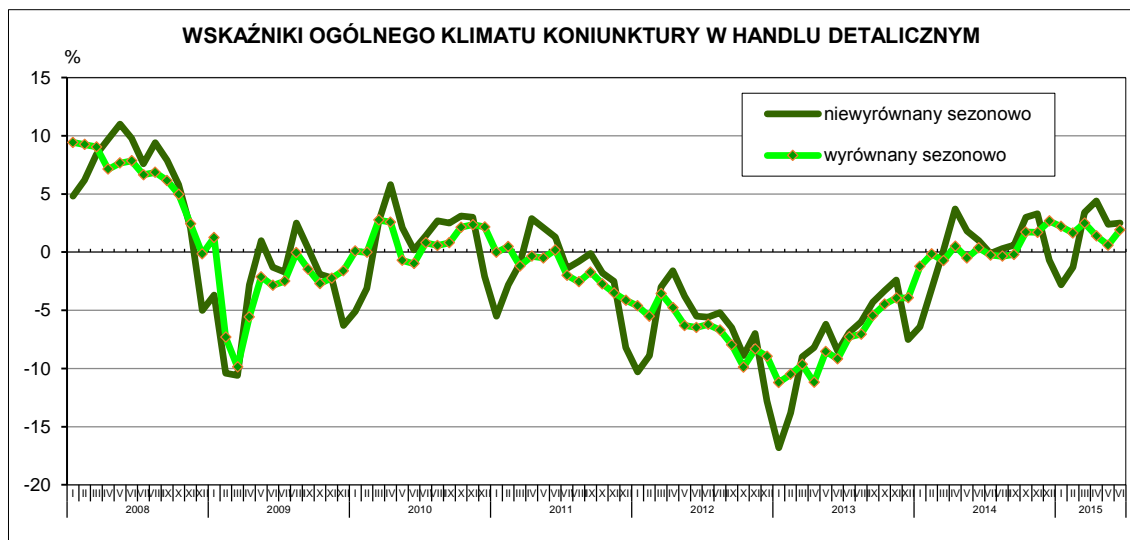
^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa¹⁰ w maju br. ukształtowała się na poziomie sprzed roku, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zmniejszyła się o 1,1%. W okresie styczeń–maj br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych w skali roku wzrosła o 2,5%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 2,6%.

W czerwcu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Utrzymują się optymistyczne oceny koniunktury jednostek dużych. Korzystne, ale ostrożniejsze niż w maju br., są wskazania firm średnich. Mniej pesymistycznie oceniają koniunkturę podmioty mikro. Niekorzystne wskazania jednostek małych są zbliżone do formułowanych przed miesiącem. Pozytywne pozostają oceny koniunktury przedsiębiorstw z branży tekstylnia, odzież, obuwie oraz pojazdy samochodowe. Nieznacznie optymistyczne i gorsze niż przed miesiącem są oceny przedsiębiorstw z branży artykuły gospodarstwa domowego ogółem. Nieznacznie negatywne opinie dotyczące koniunktury zgłaszają podmioty z branży żywność. Korzystne pozostają oceny przedsiębiorstw ogółem dotyczące bieżącej sytuacji gospodarczej i bieżącej sprzedaży. Odpowiednie prognozy są pozytywne, choć gorsze niż przed miesiącem. Przedsiębiorcy pesymistycznie postrzegają bieżącą sytuację finansową, podobnie jak przed miesiącem, przy nieznacznie optymistycznych przewidywaniach w tym zakresie. Poziom zapasów nadal jest uważany za nadmierny. Mniej korzystne niż w maju br. są

¹⁰ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

przewidywania popytu na towary. Przedsiębiorcy prognozują utrzymanie dotychczasowego tempa wzrostu cen towarów oraz przewidują nieznaczne zwiększenie zatrudnienia.

Wśród czynników ograniczających działalność firm handlowych w czerwcu br. jako najbardziej uciążliwe wskazywane są nadal: konkurencja na rynku, koszty zatrudnienia oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W skali roku najbardziej zmniejszyła się dotkliwość bariery związanej z niedostatecznym popytem, a wzrosła – związanej z konkurencją na rynku.

Transport

W maju br. **sprzedaż usług**¹¹ w jednostkach transportu ogółem¹² obniżyła się w skali roku o 1,5% (wobec spadku w kwietniu br. o 0,4%).

Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem niższa niż przed rokiem była sprzedaż w transporcie kolejowym (o 6,0%) oraz w transporcie samochodowym (o 0,9%). Nieznacznie wzrosła natomiast sprzedaż usług w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 0,5%). W okresie styczeń–maj br. sprzedaż usług w jednostkach transportu ogółem była o 1,2% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Przewozy ładunków ogółem w maju br. wyniosły 40,6 mln ton, tj. o 4,4% więcej niż przed rokiem. Wzrost przewozów obserwowano w większości rodzajów transportu, z wyjątkiem transportu wodnego. Od początku roku przewieziono łącznie 191,3 mln ton ładunków, tj. o 2,2% więcej niż w okresie styczeń–maj ub. roku.

W **transporcie kolejowym** w maju br. przewozy ładunków zwiększyły się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 0,9% do 18,8 mln ton. W okresie pięciu miesięcy br. notowano spadek przewozów ładunków o 3,6% w skali roku do 87,2 mln ton. Średniodobowe przewozy ładunków w maju br. były o 0,9% większe niż przed miesiącem.

Transportem samochodowym zarobkowym w maju br. przewieziono 16,2 mln ton ładunków, tj. o 5,0% więcej niż przed rokiem, a w okresie styczeń–maj br. – 78,5 mln ton, tj. odpowiednio więcej o 9,0%. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 4,8%.

Transportem rurociągowym w maju br. przetłoczono 4,7 mln ton ropy i produktów naftowych (o 30,4% więcej niż przed rokiem), a w okresie pięciu miesięcy br. – 22,0 mln ton (o 8,9% więcej niż rok wcześniej).

Przewozy ładunków **transportem morskim** w maju br. zmniejszyły się o 15,3% w skali roku do 0,5 mln ton. Od początku roku żeglugą morską przewieziono 2,4 mln ton ładunków (o 5,9% mniej niż przed rokiem).

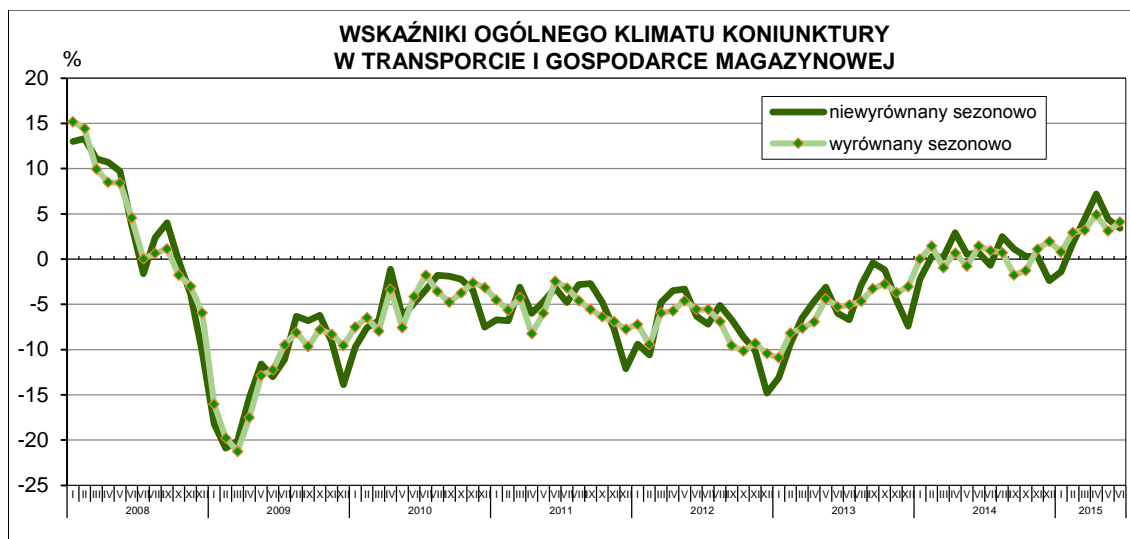
W **portach morskich** w maju br. przeładowano 6,1 mln ton ładunków, tj. o 14,6% więcej niż w maju ub. roku. Przeładunki w grupie ładunków masowych ciekłych wzrosły 2-krotnie (w tym ropy naftowej – do 1,4 mln ton). Zwiększyły się również przeładunki pozostałych ładunków drobnicowych – o 12,6% oraz ładunków tocznych – o 8,7%. Zmniejszyły się natomiast przeładunki kontenerów – o 7,1% oraz ładunków masowych suchych – o 3,1%. W okresie styczeń–maj br. w portach morskich przeładowano 29,1 mln ton ładunków, tj. o 4,0% więcej niż przed rokiem.

¹¹ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

¹² W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W większości portów w maju br. obserwowano zwiększenie przeładunków w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Największy wzrost wystąpił w portach: Gdańsk (o 65,3% do 2,8 mln ton) oraz Gdynia (o 5,9% do 1,5 mln ton). Zwiększyły się także obroty ładunkowe w Szczecinie (o 0,8% do 0,7 mln ton). Niższe były natomiast przeładunki w portach Świnoujście (o 34,8% i wyniosły 0,8 mln ton) oraz Police (o 1,7%, odpowiednio 0,2 mln ton).

W czerwcu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest dodatni, zbliżony do notowanego przed miesiącem. Firmy formułują nieco bardziej pozytywne niż w maju br. oceny ogólnej sytuacji przedsiębiorstw, przy negatywnych, gorszych niż przed miesiącem prognozach w tym zakresie. Nieznacznie niekorzystne są wskazania dotyczące aktualnej sprzedaży, jej prognozy nieco się pogarszają (po pozytywnych w poprzednich miesiącach). Bieżący i przyszły popyt oraz sytuacja finansowa są oceniane nieznacznie pesymistycznie. W najbliższych trzech miesiącach nadal prognozowany jest spadek cen usług transportowych. Przedsiębiorcy nie przewidują zmian w poziomie zatrudnienia.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych, **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**¹³ w kwietniu br. wyniosło 1138 mln EUR (wobec 269 mln EUR przed rokiem). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie 127 mln EUR (wobec 39 mln EUR rok wcześniej), przy czym eksport zwiększył się o 8,7% do 14485 mln EUR, a import wzrósł o 8,0% do 14358 mln EUR. **Saldo usług** wyniosło 881 mln EUR i było niższe niż w kwietniu ub. roku o 20 mln EUR. Wynikało ono z dodatnich sald: usług transportowych (419 mln EUR), podróży zagranicznych (283 mln EUR) oraz pozostałych usług (179 mln EUR). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 3075 mln EUR (wzrost o 2,9%), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 2194 mln EUR (wzrost o 5,1%). **Saldo dochodów pierwotnych** w kwietniu br. wyniosło minus 33 mln EUR i poprawiło się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 500 mln EUR. Na wysokość salda dochodów pierwotnych w znacznym stopniu wpłynęły: dodatnie saldo pozostałych dochodów pierwotnych (1246 mln EUR), które było rezultatem napływu środków UE w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (1293 mln EUR) oraz ujemne saldo dochodów z inwestycji (minus 1383 mln EUR), w ramach którego dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach wyniosły 1196 mln EUR. **Saldo dochodów wtórnych** w kwietniu br. ukształtowało się na poziomie 163 mln EUR (wobec minus 138 mln EUR w kwietniu ub. roku), przy czym wartość przychodów zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 348 mln EUR do 712 mln EUR, a wartość rozchodów zwiększyła się o 47 mln EUR do 549 mln EUR.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 115 mln EUR (wobec 267 mln EUR w kwietniu ub. roku), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 163 mln EUR oraz 48 mln EUR (wobec 304 mln EUR przychodów oraz 37 mln EUR rozchodów przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w kwietniu br. wyniosło 536 mln EUR (wobec minus 739 mln EUR rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie 2166 mln EUR, przy czym wzrost wartości pasywów inwestycji bezpośrednich wyniósł 342 mln EUR. **Polskie inwestycje za granicą** (łącznie z oficjalnymi aktywami rezerwowymi) wyniosły 2702 mln EUR, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich ukształtowało się na poziomie 65 mln EUR. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, gdzie odnotowano zwiększenie wartości aktywów rezydentów o 630 mln EUR oraz odpływ kapitału nierezydentów w kwocie 379 mln EUR. W **pozostałych inwestycjach** odnotowano zmniejszenie aktywów rezydentów w kwocie 578 mln EUR oraz napływ kapitału

¹³ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego (NBP).

nierezydentów w wysokości 2203 mln EUR. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie minus 181 mln EUR. Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w kwietniu br. zwiększyła się o 2766 mln EUR do 91819 mln EUR.

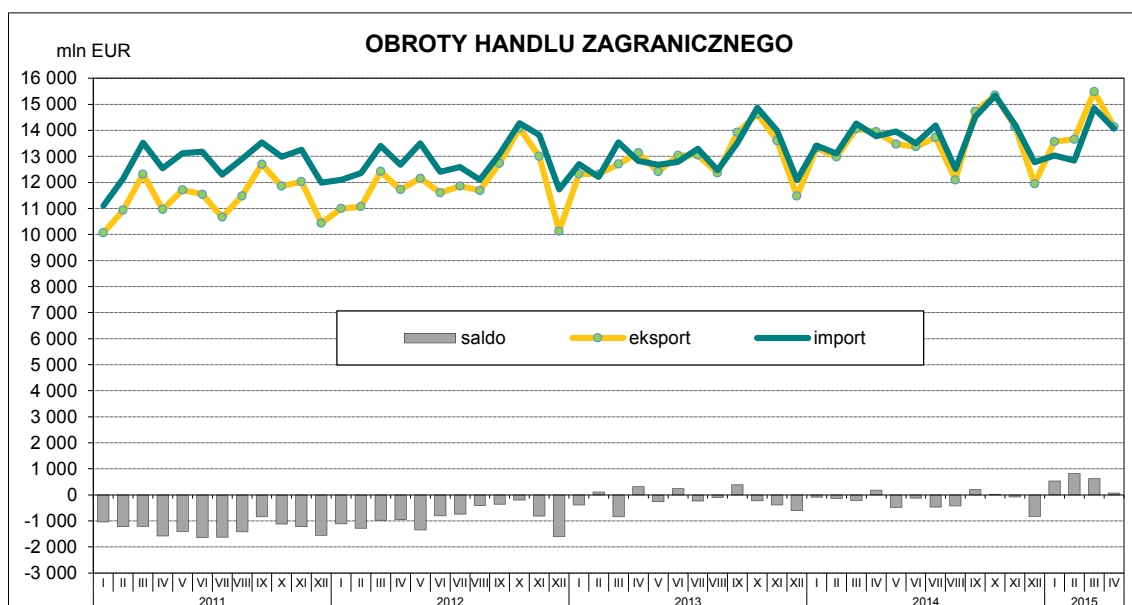
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	IV 2014	IV 2015	V 2014 - IV 2015 ^a
	w mln EUR		
RACHUNEK BIEŻĄCY	269	1138	-1496
Saldo obrotów towarowych	39	127	1635
Eksport.....	13328	14485	162458
Import.....	13289	14358	160823
Saldo usług	901	881	8381
Przychody.....	2988	3075	36052
Rozchody.....	2087	2194	27671
Saldo dochodów pierwotnych	-533	-33	-11537
Przychody.....	1518	1861	11957
Rozchody.....	2051	1894	23494
Saldo dochodów wtórnych	-138	163	25
Przychody.....	364	712	6108
Rozchody.....	502	549	6083
RACHUNEK KAPITAŁOWY	267	115	11952
Przychody.....	304	163	12802
Rozchody.....	37	48	850
RACHUNEK FINANSOWY	-739	536	6193
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	-174	65	4231
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych.....	98	47	2908
Instrumenty dłużne.....	-272	18	1323
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	-462	342	9227
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych.....	-761	419	7462
Instrumenty dłużne.....	299	-77	1765
Inwestycje portfelowe - aktywa	543	630	4753
Udziałowe papiery wartościowe.....	316	457	2555
Dłużne papiery wartościowe.....	227	173	2198
Inwestycje portfelowe - pasywa	527	-379	4034
Udziałowe papiery wartościowe.....	769	537	1547
Dłużne papiery wartościowe.....	-242	-916	2487
Pozostałe inwestycje - aktywa	-219	-578	3709
NBP.....	0	0	0
Sektor rządowy.....	1	8	54
Monetarne Instytucje Finansowe.....	-258	-691	1793
Pozostałe sektory.....	38	105	1862
Pozostałe inwestycje - pasywa	392	2203	2329
NBP.....	-215	589	1264
Sektor rządowy.....	-52	60	1701
Monetarne Instytucje Finansowe.....	799	1774	1600
Pozostałe sektory.....	-140	-220	-2236
Pochodne instrumenty finansowe	142	-181	-121
Oficjalne aktywa rezerwowe	-574	2766	9211
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-1275	-717	-4263

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–kwiecień br. wzrost eksportu w skali roku (wyrażonego w złotych) był wyższy niż importu. Zwiększyła się wymiana z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) i z krajami rozwijającymi się, przy głębokim spadku obrotów z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. Od początku roku notowano dodatnie saldo wymiany ogółem wobec ujemnego przed rokiem. Obroty ogółem w cenach stałych w I kwartale br. były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Korzystnie kształtowały się relacje cenowe w wymianie międzynarodowej.

Eksport liczony w złotych wzrósł w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku o 6,1% i wyniósł 240913,8 mln zł, a import zwiększył się o 1,8% do 232176,1 mln zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 8737,7 mln zł (przed rokiem minus 1052,2 mln zł). Wymiana liczona w euro wzrosła po stronie eksportu o 4,7% do 56841,6 mln EUR, a po stronie importu o 0,4% i wyniosła 54791,5 mln EUR. Dodatkowo saldo osiągnęło wartość 2050,1 mln EUR (przed rokiem minus 255,7 mln EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 64852,8 mln USD i był niższy o 13,1%, a import – 62491,2 mln USD, tj. o 16,6% mniej niż przed rokiem. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 2361,6 mln USD (w okresie styczeń–kwiecień ub. roku minus 333,7 mln USD).

Eksport w cenach stałych w I kwartale br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, był wyższy o 7,8%, a import wzrósł o 3,7%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zwiększył się o 11,0%, z krajami rozwijającymi się wzrósł o 16,2%, natomiast w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – zmniejszył się o 25,0%. Wyższy niż przed rokiem był wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE – o 4,6% i z krajów rozwijających się – o 12,3%, a obniżył się – z krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 15,4%.

Ceny transakcyjne (liczone w złotych) towarów eksportowanych w stosunku do I kwartału ub. roku wzrosły o 0,5%, natomiast towarów importowanych obniżyły się – o 1,4%.

Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem kształtował się na poziomie 101,9 (wobec 103,6 w I kwartale ub. roku). W wymianie z krajami UE wskaźnik terms of trade wyniósł 100,5 (wobec 100,2 przed rokiem), a w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – 129,5 (wobec odpowiednio 106,4).

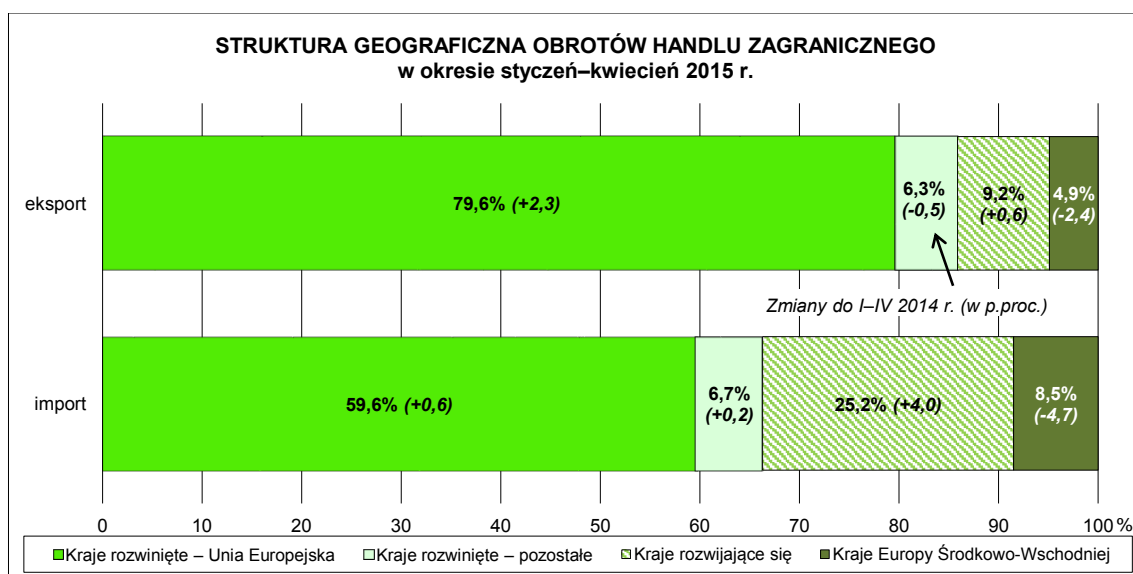
Obroty towarowe handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2015						I-IV 2014	I-IV 2015
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-IV 2014=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	240913,8	56841,6	64852,8	106,1	104,7	86,9	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	206933,3	48820,8	55786,9	108,4	106,8	88,8	84,1	85,9
w tym Unia Europejska	191730,8	45232,0	51736,3	109,3	107,8	89,7	77,3	79,6
w tym strefa euro	137838,5	32520,5	37190,9	109,2	107,7	89,6	55,6	57,2
Kraje rozwijające się	22134,9	5225,7	5905,9	113,2	111,7	91,8	8,6	9,2
Kraje Europy Śr.-Wsch	11845,6	2795,1	3160,0	72,0	71,0	58,4	7,3	4,9
IMPORT^a	232176,1	54791,5	62491,2	101,8	100,4	83,4	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	153927,4	36329,3	41479,8	103,0	101,6	84,4	65,6	66,3
w tym Unia Europejska	138369,6	32653,9	37318,2	102,6	101,2	84,2	59,1	59,6
w tym strefa euro	110626,6	26106,9	29838,6	102,7	101,2	84,2	47,3	47,6
Kraje rozwijające się	58553,2	13815,8	15704,3	121,0	119,3	98,7	21,2	25,2
Kraje Europy Śr.-Wsch	19695,5	4646,4	5307,1	65,2	64,3	53,5	13,2	8,5
SALDO	8737,7	2050,1	2361,6	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	53005,9	12491,5	14307,1	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	53361,2	12578,1	14418,1	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	27211,9	6413,6	7352,3	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-36418,3	-8590,1	-9798,4	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch	-7849,9	-1851,3	-2147,1	x	x	x	x	x

^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów I-IV 2015 r.* na stronie internetowej GUS:

http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/33/1/sygnalna_i-iv_2015_pl.pdf

W strukturze geograficznej obrotów w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku wzrósł udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) oraz krajów rozwijających się, przy spadku udziału krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** zwiększył się w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku o 9,3% do 191730,8 mln zł, a import wzrósł o 2,6% do 138369,6 mln zł. Dodatkowo saldo wymiany było większe niż przed rokiem i ukształtowało się na poziomie 53361,2 mln zł (w analogicznym okresie ub. roku 40509,5 mln zł). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 45232,0 mln EUR, tj. o 7,8% więcej niż przed rokiem, a w imporcie – 32653,9 mln EUR, tj. odpowiednio o 1,2% więcej. Dodatkowo saldo osiągnęło poziom 12578,1 mln EUR (wobec 9691,8 mln EUR po czterech miesiącach ub. roku). Eksport w dolarach USA był niższy o 10,3%, a import – o 15,8%; dodatkowo saldo wyniosło 14418,1 mln USD (wobec 13323,1 mln USD przed rokiem). Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 79,6% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 59,6% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 77,3% i 59,1 % w okresie styczeń–kwiecień ub. roku).

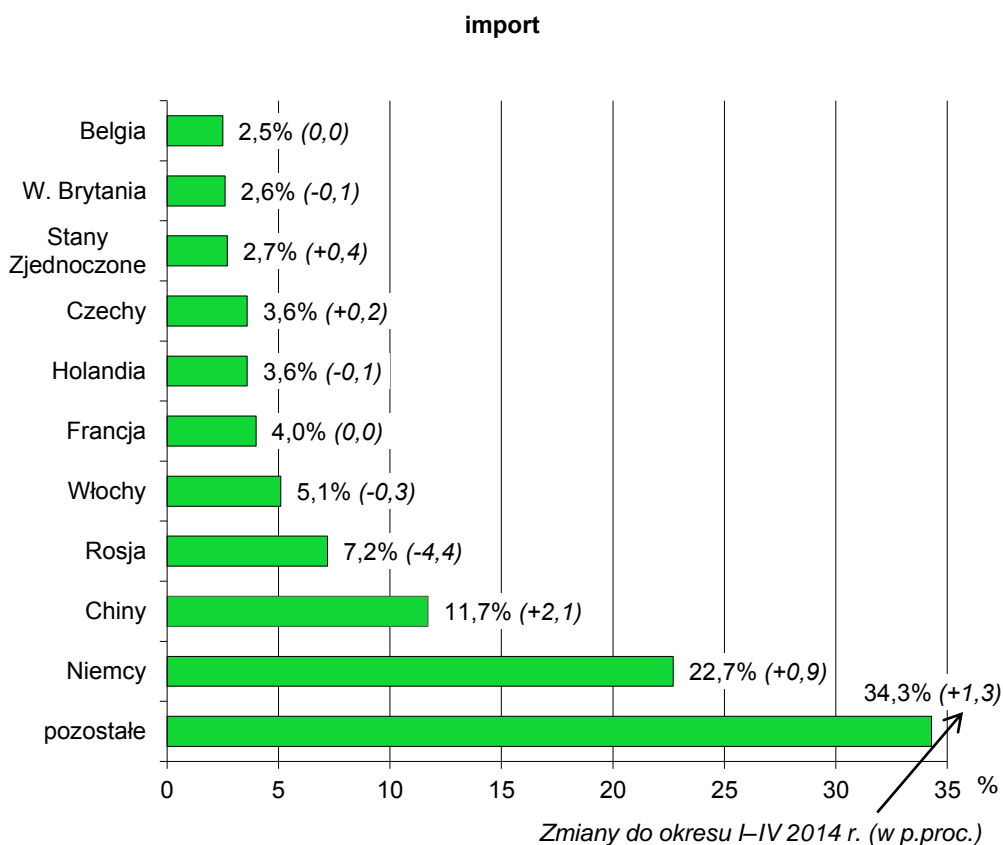
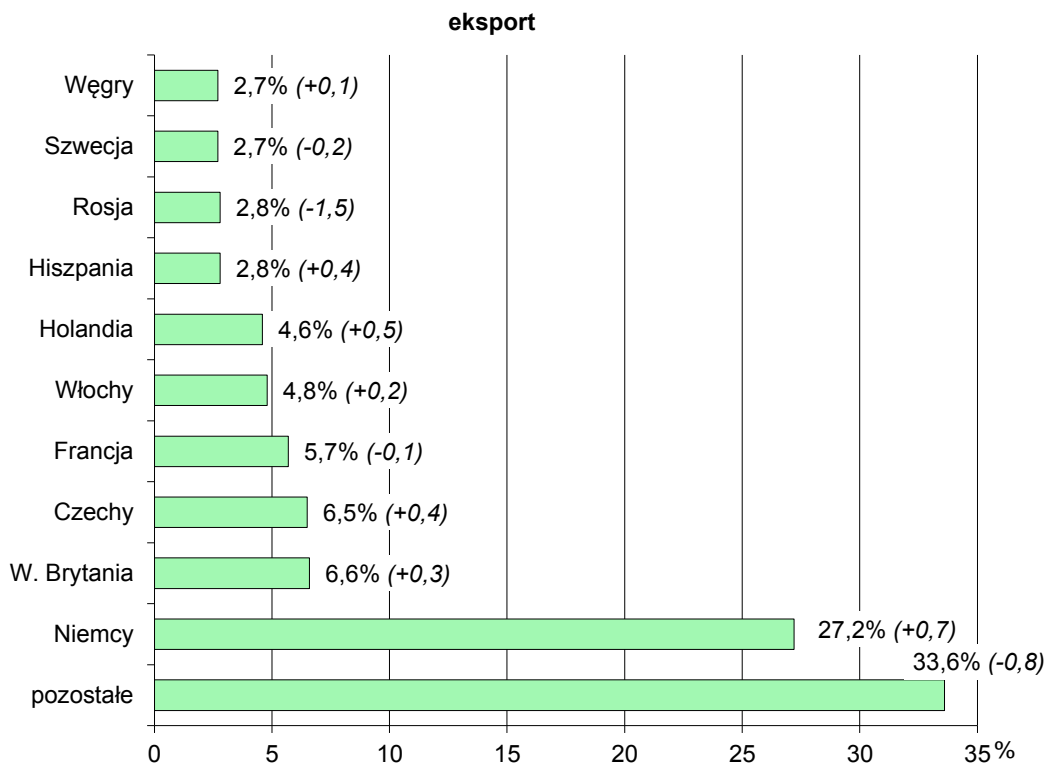
Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w eksporcie o 9,0% do 65507,6 mln zł, a w imporcie o 6,0% do 52611,5 mln zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 12896,1 mln zł (przed rokiem 10486,6 mln zł). Eksport wyrażony w euro wzrósł o 7,5%, a import – o 4,6%. Dodatkowo saldo wyniosło 3038,9 mln EUR (wobec 2508,1 mln EUR przed rokiem). Udział Niemiec w obrotach ogółem zwiększył się w eksporcie z 26,5% w okresie styczeń–kwiecień ub. roku do 27,2%, a w imporcie – z 21,8% do 22,7%.

W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych typu domowego, spalinowych silników tłokowych i ich części oraz sprzętu telekomunikacyjnego, zmniejszył się natomiast eksport wyrobów z metali nieszlachetnych. W imporcie wzrosła m.in. wartość dostaw części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, a obniżyła się wartość sprowadzonych pojazdów samochodowych do przewozu osób.

Wśród naszych partnerów handlowych, kolejne pozycje po Niemczech zajmowały w eksporcie – W. Brytania (6,6%), Czechy (6,5%), Francja (5,7%), Włochy (4,8%), Holandia (4,6%), Hiszpania i Rosja (po 2,8%), Szwecja i Węgry (po 2,7%), a w imporcie – Chiny (11,7%), Rosja (7,2%), Włochy (5,1%), Francja (4,0%), Holandia i Czechy (po 3,6%), Stany Zjednoczone (2,7%), W. Brytania (2,6%) i Belgia (2,5%).

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** były znacznie niższe niż w okresie styczeń–kwiecień ub. roku. Eksport zmniejszył się o 28,0% do 11845,6 mln zł, a import był niższy o 34,8% i wyniósł 19695,5 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 7849,9 mln zł (wobec minus 13729,6 mln zł w analogicznym okresie ub. roku). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 2795,1 mln EUR i były niższe o 29,0%, a w imporcie wyniosły 4646,4 mln EUR, tj. o 35,7% mniej niż przed rokiem. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 1851,3 mln EUR (wobec minus 3285,6 mln EUR rok wcześniej). Eksport w dolarach USA był niższy o 41,6%, a import – o 46,5%. Ujemne saldo wyniosło 2147,1 mln USD (wobec minus 4508,1 mln USD przed rokiem). Udział eksportu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem obniżył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 2,4 p.proc. i wyniósł 4,9%, a w imporcie – o 4,7 p.proc. do 8,5%.

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
w okresie styczeń–kwiecień 2015 r.**

W okresie styczeń–kwiecień br. **Rosja** zajmowała ósme miejsce na liście naszych partnerów handlowych w eksporcie oraz trzecie w imporcie (przed rokiem odpowiednio szóste i drugie miejsce). W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku eksport do Rosji obniżył się o 31,7% do 6663,6 mln zł, natomiast import spadł o 36,9% i wyniósł 16657,8 mln zł. Ujemne saldo obrotów zmniejszyło się z 16663,1 mln zł przed rokiem do minus 9994,2 mln zł. Obroty z Rosją wyrażone w euro obniżyły się o 32,7% w eksporcie oraz o 37,8% w imporcie, a ujemne saldo wyniosło 2357,5 mln EUR (w okresie styczeń–kwiecień ub. roku minus 3987,5 mln EUR). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA spadła w eksporcie o 44,5%, a w imporcie – o 48,2%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 2716,4 mln USD (przed rokiem minus 5471,9 mln USD). Udział Rosji w eksporcie ogółem obniżył się z 4,3% w okresie styczeń–kwiecień ub. roku do 2,8%, a w imporcie – z 11,6% do 7,2%.

W obrotach z Rosją wg grup SITC, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, obniżył się eksport m.in. pozostałych maszyn i urządzeń specjalistycznych, sprzętu telekomunikacyjnego, urządzeń domowych elektrycznych i nieelektrycznych oraz mebli i ich części. Zwiększył się natomiast eksport m.in. papieru i tektury oraz preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych i toaletowych. W imporcie utrzymał się znaczny spadek wartości dostaw ropy naftowej, a także m.in. węgla oraz propanu i butanu skroplonego, natomiast wzrósł import m.in. aluminium.

Ukraina przesunęła się na liście odbiorców naszych towarów z piętnastego miejsca przed rokiem na osiemnaste, a w imporcie – z dwudziestego na dwudzieste czwarte. Eksport na Ukrainę zmniejszył się o 13,6% do 3484,4 mln zł, a import spadł o 26,5% do 1900,9 mln zł. Dodatkowo saldo obrotów wyniosło 1583,4 mln zł (wobec 1447,1 mln zł przed rokiem). Obroty z Ukrainą wyrażone w euro były niższe niż przed rokiem w eksporcie o 14,8%, a w imporcie – o 27,5%. Dodatkowo saldo wyniosło 373,8 mln EUR (po czterech miesiącach ub. roku 346,3 mln EUR). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA spadła w eksporcie o 30,0%, a w imporcie – o 40,3%. Saldo ukształtowało się na poziomie 420,4 mln USD (przed rokiem 475,4 mln USD). Udział Ukrainy obniżył się w eksporcie ogółem z 1,8% w okresie styczeń–kwiecień ub. roku do 1,4%, a w imporcie ogółem – z 1,1% do 0,8%.

W obrotach z Ukrainą wg grup SITC zmniejszył się eksport m.in. przetworzonych olejów ropy naftowej oraz papieru i tektury ciętych wg rozmiaru lub kształtu i artykułów z nich. Większe niż przed rokiem były dostawy koksu i półkoksu. W imporcie zmniejszyła się wartość wyrobów walcowanych płaskich z żeliwa lub stali niestopowej nieplaterowanych, niepokrytych ani niepowleczonej oraz rud i koncentratów żelaza. Więcej natomiast sprowadzono m.in. urządzeń do rozdziału energii elektrycznej oraz surówki, surówki zwierciadlistej i żelaza gąbczastego.

W obrotach ogółem **wg klasyfikacji towarowej SITC** najszybszy wzrost wymiany nastąpił w sekcji napoje i tytoń. Ponadto więcej niż rok wcześniej eksportowano i importowano różnych wyrobów przemysłowych oraz maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, czego konsekwencją był istotny wzrost udziału obu sekcji w obrotach ogółem. Największy spadek eksportu i importu odnotowano w sekcji paliwa mineralne, smary i materiały pochodne, co wpłynęło na znaczne obniżenie udziału tej grupy towarów w wymianie ogółem, zwłaszcza po stronie importu (o 4,1 p.proc.).

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2015		I-IV 2014	
	w mln zł	I-IV 2014=100	struktura w %	
EKSPORT	240913,8	106,1	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	25720,2	104,1	10,7	10,9
Napoje i tytoń.....	3759,0	129,3	1,6	1,3
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	5876,1	101,3	2,4	2,6
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	7960,7	79,8	3,3	4,4
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne.....	633,6	91,8	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne	21162,1	101,9	8,8	9,2
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	46926,5	105,4	19,5	19,6
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	93016,6	107,0	38,6	38,3
Różne wyroby przemysłowe	35557,3	116,8	14,8	13,4
IMPORT	232176,1	101,8	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	17107,5	99,7	7,4	7,5
Napoje i tytoń.....	1702,3	137,4	0,7	0,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	7768,0	103,5	3,3	3,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	16817,4	65,1	7,2	11,3
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne.....	753,3	83,1	0,3	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne	33951,7	99,4	14,6	15,0
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	41192,4	102,5	17,7	17,6
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	81934,0	110,0	35,3	32,7
Różne wyroby przemysłowe	26871,9	123,4	11,6	9,6

Eksport **produktów rolno-spożywczych** w okresie styczeń–kwiecień br. był wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku o 6,6% i wyniósł 31107,7 mln zł (7341,2 mln EUR, 8369,7 mln USD), a import zwiększył się o 1,3% do 21313,3 mln zł (5030,4 mln EUR, 5737,8 mln USD). Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 9794,4 mln zł (2310,8 mln EUR, 2631,9 mln USD) wobec 8127,3 mln zł (1944,2 mln EUR, 2672,3 mln USD) rok wcześniej. Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem był podobny jak przed rokiem i wyniósł w eksporcie 12,9%, a w imporcie 9,2%. Wzrost eksportu odnotowano w obrotach z krajami rozwiniętymi – o 9,6% (w tym z krajami UE o 8,7%) i z krajami rozwijającymi się – o 32,8% (głównie pszenicy), natomiast niższy o 48,7% był eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Import produktów rolno-spożywczych

zwiększył się w obrotach z krajami rozwijającymi o 15,1%, natomiast obniżył się w obrotach z krajami rozwiniętymi – o 1,2% (w tym z krajami UE o 2,6%) i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 13,1%.

Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2015			I-IV 2014=100			I-IV 2014	I-IV 2015
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	zł	EUR	USD	struktura w %	
EKSPORT	31107,7	7341,2	8369,7	106,6	105,2	87,3	100,0	100,0
Przetwory spożywcze.....	14332,6	3382,6	3857,5	110,4	108,9	90,4	44,5	46,1
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	9505,5	2243,0	2560,4	100,4	99,0	82,3	32,5	30,5
Produkty pochodzenia roślinnego.....	6489,2	1531,5	1741,2	109,6	108,2	89,5	20,3	20,9
Oleje i tłuszcze.....	780,4	184,1	210,6	97,3	96,0	79,9	2,7	2,5
IMPORT	21313,3	5030,4	5737,8	101,3	99,9	82,9	100,0	100,0
Przetwory spożywcze.....	8624,7	2036,0	2318,5	109,4	108,0	89,5	37,5	40,5
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	5970,3	1408,8	1609,6	94,0	92,7	77,0	30,2	28,0
Produkty pochodzenia roślinnego.....	5825,8	1375,1	1568,8	101,0	99,6	82,7	27,4	27,3
Oleje i tłuszcze.....	892,5	210,5	240,9	85,9	84,6	70,5	4,9	4,2
SALDO	9794,4	2310,8	2631,9	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze.....	5707,9	1346,6	1539,0	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	3535,2	834,2	950,8	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego.....	663,4	156,4	172,4	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze.....	-112,1	-26,4	-30,3	x	x	x	x	x

W okresie styczeń–kwiecień br. eksport **zbóż** zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 47,5% i wyniósł 2641,9 tys. ton o wartości 2193,5 mln zł (518,1 mln EUR, 584,0 mln USD). Na rynki zagraniczne dostarczano głównie pszenicę, a największymi jej odbiorcami były: Egipt, Arabia Saudyjska, Niemcy, Maroko, Kenia i Algieria. Import zbóż zmniejszył się o 35,1% i wyniósł 318,5 tys. ton o wartości 555,1 mln zł (130,8 mln EUR, 150,1 mln USD). Najwięcej sprowadzono pszenicy i kukurydzy. Dostawy zbóż pochodziły głównie ze Słowacji, Czech, Holandii i Niemiec.

W strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych, w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, wzrósł udział towarów konsumpcyjnych (z 21,6% do 23,4%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 14,3% do 16,0%), natomiast obniżył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 64,1% do 60,6%). Odnotowano wzrost importu dóbr inwestycyjnych – o 14,3% oraz towarów konsumpcyjnych – o 10,4%. Mniej (o 3,9%) sprowadzono towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie.

Pieniądz

W końcu maja br. **подаż pieniądza M3¹⁴** wyniosła 1067,3 mld zł, tj. była o 0,8% wyższa niż w końcu grudnia ub. roku i o 0,9% wyższa niż przed miesiącem.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2015			
	V	XII	IV	V		
	w mln zł				IV 2015= =100	XII 2014= =100
Podaż pieniądza (M3)	991120,0	1059185,6	1057355,6	1067302,3	100,9	100,8
pieniądz gotówkowy w obiegu	119648,8	130024,3	135055,2	138090,9	102,2	106,2
depozyty i inne zobowiązania	855352,1	914547,0	908386,5	914505,2	100,7	100,0
pozostałe składniki M3	16119,1	14614,3	13914,0	14706,3	105,7	100,6
Aktywa zagraniczne netto	142259,7	172801,5	174736,9	178913,0	102,4	103,5
Aktywa krajowe netto	848860,3	886384,1	882618,7	888389,3	100,7	100,2
należności	964837,4	1005737,3	1025442,6	1039652,6	101,4	103,4
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	142370,6	169029,6	150147,0	150630,2	100,3	89,1
saldo pozostałych pozycji netto	-258347,6	-288382,9	-292970,9	-301893,5	x	x

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu maja br. wyniosły 138,1 mld zł i wzrosły o 6,2% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do kwietnia br. zwiększyły się o 2,2%.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza (M3), w końcu maja br. wyniosły 914,5 mld zł. Największy udział w tej pozycji (66,2%) miały depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych, które wyniosły 605,4 mld zł.

Pozostałe składniki M3 na koniec maja br. wyniosły 14,7 mld zł, tj. o 0,6% więcej niż w końcu ub. roku i o 5,7% więcej w porównaniu ze stanem na koniec kwietnia br.

Kolejnym czynnikiem kształtującym stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które wyniosły 178,9 mld zł. Ich wartość wzrosła w stosunku do końca ub. roku o 3,5%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem zwiększyła się o 2,4%.

Aktywa krajowe netto na koniec maja br. wyniosły 888,4 mld zł i były wyższe o 0,2% niż w końcu ub. roku, a w porównaniu ze stanem na koniec kwietnia br. zwiększyły się o 0,7%.

Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, w końcu maja br. wyniosły 1039,7 mld zł. Największy udział w tej pozycji (59,6%) miały należności gospodarstw domowych, które wyniosły 619,2 mld zł.

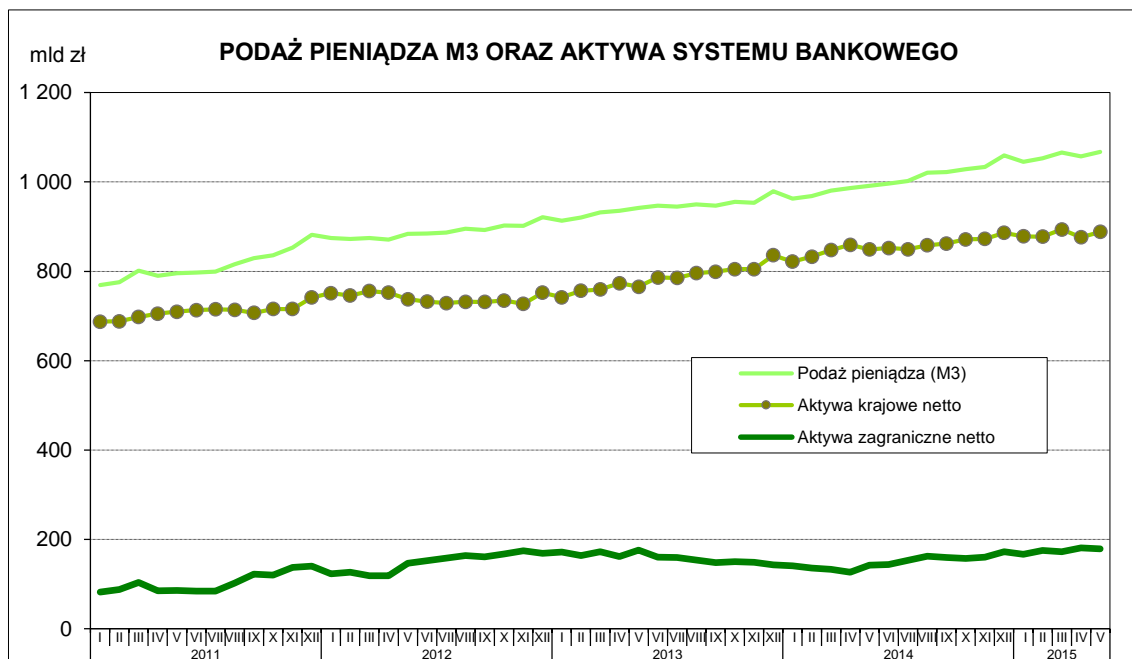
¹⁴ Opracowano na podstawie danych NBP – statystyka monetarna i finansowa.

Główne komponenty podaży pieniądza i aktywów krajowych netto wg stanu na 31 maja br. kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	mln zł	30 IV 2015= =100	31 XII 2014= =100
Depozyty i inne zobowiązania	914505,2	100,7	100,0
Gospodarstwa domowe	605406,9	100,4	102,3
Niemonetarne instytucje finansowe	44107,7	95,6	84,9
Przedsiębiorstwa	213711,4	101,8	94,6
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	18819,7	101,3	103,9
Instytucje samorządowe.....	30378,4	107,3	126,5
Fundusze ubezpieczeń społecznych	2081,0	93,5	68,5
Należności	1039652,6	101,4	103,4
Gospodarstwa domowe	619227,1	101,6	104,4
Niemonetarne instytucje finansowe	54302,2	100,8	98,7
Przedsiębiorstwa	307477,7	101,4	103,0
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	5670,4	100,6	99,8
Instytucje samorządowe	52975,1	99,9	99,5
Fundusze ubezpieczeń społecznych	0,2	100,0	100,0

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego na koniec maja br. wyniosło 150,6 mld zł. Zadłużenie to zmniejszyło się o 10,9% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do stanu na koniec kwietnia br. wzrosło o 0,3%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 301,9 mld zł, które pogłębiło się w relacji do stanu na koniec ub. roku o 13,5 mld zł oraz w porównaniu z miesiącem poprzednim – o 8,9 mld zł.

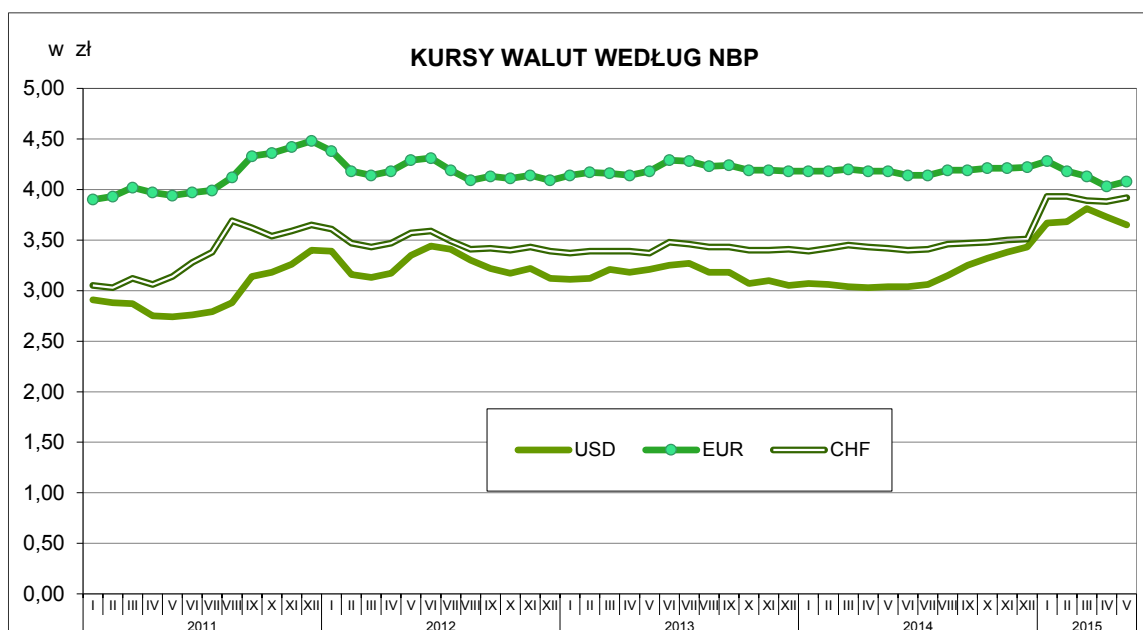

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego nie uległy zmianie w stosunku do obowiązujących od dnia 5 marca br. i wyniosły odpowiednio: stopa lombardowa – 2,50%, stopa redyskonta weksli – 1,75%, stopa referencyjna – 1,50%, stopa depozytowa – 0,50%.

Średnie miesięczne kursy walut w Narodowym Banku Polskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2015		zmiana % w stosunku do		
	V	XII	IV	V	w zł		
					V 2014	XII 2014	IV 2015
100 EUR	417,90	422,33	402,91	407,83	-2,4	-3,4	1,2
100 USD	304,15	342,87	373,47	365,20	20,1	6,5	-2,2
100 CHF	342,44	351,23	388,12	392,11	14,5	11,6	1,0

Średni kurs **euro** w maju br. zwiększył się w stosunku do kursu z kwietnia br. o 1,2%, a w porównaniu z kursem z maja ub. roku obniżył się o 2,4%. Kurs **dolara amerykańskiego** wzrósł w stosunku do kursu z maja ub. roku o 20,1%, a w porównaniu z kwietniem br. obniżył się o 2,2%. Kurs **franka szwajcarskiego** był wyższy o 14,5% niż w maju ub. roku oraz o 1,0% – niż w kwietniu br.

Budżet państwa

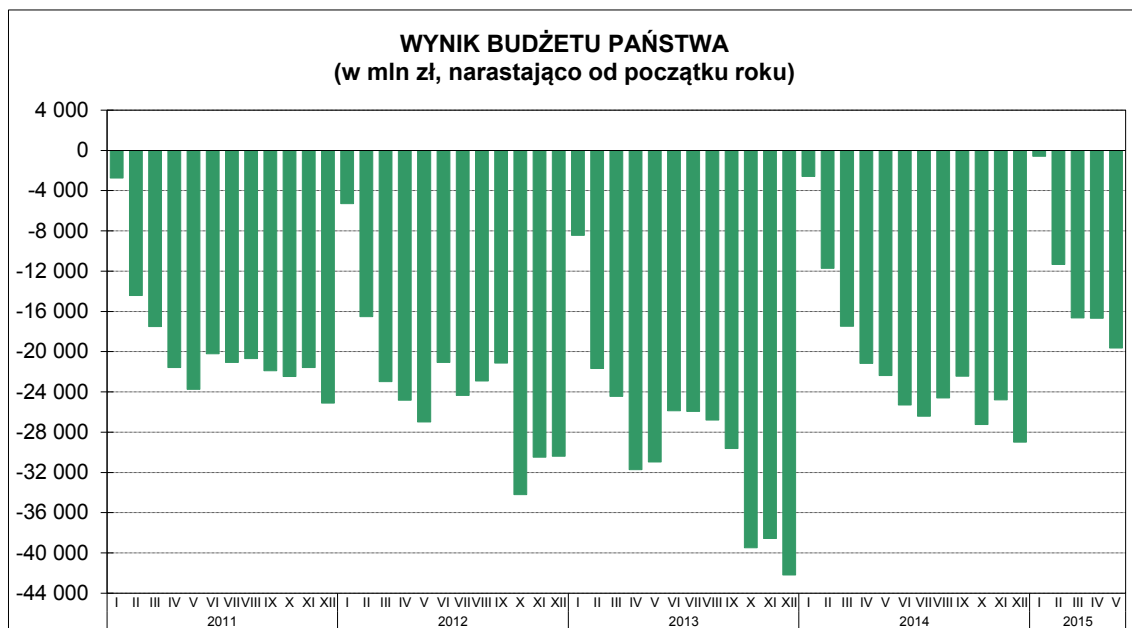
W okresie styczeń–maj br. **dochody** budżetu państwa¹⁵ wyniosły 116277,0 mln zł (tj. 39,1% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2015 r.), a **wydatki** 135914,7 mln zł (odpowiednio 39,6%). **Deficyt** ukształtował się na poziomie 19637,7 mln zł, co stanowiło 42,6% planu.

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2015 r.	I-V 2015			
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura	I-V 2014=100
Dochody ogółem	297197,8	116277,0	39,1	100,0	100,9
Dochody podatkowe	269820,0	105050	38,9	90,3	99,1
w tym:					
podatki pośrednie	199450,0	74168,8	37,2	63,8	95,7
w tym podatek akcyzowy	63570,0	23985,4	37,7	20,6	101,4
podatek dochodowy od osób prawnych	24530,0	12929,6	52,7	11,1	116,0
podatek dochodowy od osób fizycznych	44390,0	17398,5	39,2	15,0	103,6
Dochody niepodatkowe	25829,9	11138,2	43,1	9,6	122,5
w tym wpływy z cła	2394,0	1160,5	48,5	1,0	123,8
Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł					
niepodlegające zwrotowi	1547,9	88,8	5,7	0,1	93,2
Wspólna Polityka Rolna	178,7	44,3	24,8	0,0	91,5
fundusze strukturalne i inne	1369,2	44,6	3,3	0,0	95,1
Wydatki ogółem	343277,8	135914,7	39,6	100,0	98,8
w tym:					
Obsługa długu krajowego	22082,0	5165,7	23,4	3,8	57,3
Obsługa zadłużenia zagranicznego	10168,0	6384,6	62,8	4,7	100,7
Rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu środków własnych	18164,5	9885,7	54,4	7,3	100,9
Dotacje dla:					
Funduszu Emerytalno-Rentowego	17041,1	6510,1	38,2	4,8	100,5
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	42065,7	18615,3	44,3	13,7	107,6
Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	51346,6	26125,9	50,9	19,2	100,8
Nadwyżka (+) / Deficyt (-)	-46080,0	-19637,7	42,6	x	x
Finansowanie deficytu ^a					
źródła krajowe	38873,8	26953,0	69,3	x	x
źródła zagraniczne	10641,7	-7315,3	x	x	x

a Obejmuje finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

¹⁵ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–maj 2015 r.”

Dochody zrealizowane w okresie styczeń–maj br. były większe niż w analogicznym okresie ub. roku o 0,9%, a realizacja ustawy budżetowej była niższa o 2,4 p.proc. Wpływy z **podatków pośrednich** wyniosły 74168,8 mln zł, w tym z podatku akcyzowego 23985,4 mln zł. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 63,8% i 20,6%.

Wpływy z **podatku dochodowego** od osób prawnych ukształtowały się na poziomie 12929,6 mln zł, a od osób fizycznych – 17398,5 mln zł. Ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 11,1% i 15,0%. Wykonanie dochodów budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi stanowiło 5,7% planu.

Wydatki poniesione w okresie styczeń–maj br. były mniejsze o 1,2% niż przed rokiem, a realizacja ustawy budżetowej w ich zakresie była niższa o 2,7 p.proc. Wpłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 26125,9 mln zł, tj. były wyższe o 0,8% niż rok wcześniej i stanowiły 19,2% wydatków ogółem. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 8,5% wydatków ogółem (przed rokiem 11,1%). Wypłacone w okresie styczeń–maj br. dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 6510,1 mln zł, a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 18615,3 mln zł, co stanowiło odpowiednio 4,8% i 13,7% wydatków ogółem.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2015			
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	struktura	I-IV 2014=100
		w %		
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	19264,0	29,1	100,0	101,7
w tym:				
Transport i łączność	651,4	21,6	3,4	97,4
Nauka	141,6	43,6	0,7	109,1
Oświata i wychowanie	492,8	30,5	2,6	103,0
Szkolnictwo wyższe	11,0	25,8	0,1	137,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	70,3	29,0	0,4	106,7
Ochrona zdrowia	517,6	24,1	2,7	81,3
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	96,6	32,6	0,5	107,2
Administracja publiczna	3601,3	34,2	18,7	98,8
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	595,1	31,0	3,1	100,4
Wymiar sprawiedliwości	3450,4	34,0	17,9	102,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3720,5	35,7	19,3	100,9
Obrona narodowa	4180,5	26,8	21,7	106,7

W okresie styczeń–kwiecień br. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 1,7% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków budżetu państwa wyniósł 17,1% (wobec 16,2% w analogicznym okresie ub. roku).

*

*

*

Wyniki finansowe banków

W I kwartale br. wyniki finansowe sektora bankowego¹⁶ były korzystniejsze od osiągniętych w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Wynik działalności bankowej był o 2,5% wyższy niż w I kwartale ub. roku i wyniósł 14,4 mld zł. Wynik z tytułu odsetek zmniejszył się o 6,2% do 8,7 mld zł, a wynik z tytułu prowizji spadł o 3,6% i ukształtował się na poziomie 3,3 mld zł.

Koszty działania banków zwiększyły się w skali roku o 5,0% i wyniosły 7,1 mld zł, w tym koszty pracownicze stanowiły 52,8%, tj. 3,8 mld zł (wzrost o 0,5%).

Wybrane pozycje rachunku zysków i strat kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2014	I-III 2015	
	w mln zł		I-III 2014=100
Wynik z działalności operacyjnej	4977	5021	100,9
w tym:			
Wynik działalności bankowej	14090	14438	102,5
w tym:			
z tytułu odsetek	9235	8662	93,8
z tytułu prowizji	3414	3291	96,4
Koszty działania banków	6772	7113	105,0
w tym koszty pracownicze	3737	3755	100,5
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.....	673	699	103,9
Rezerwy	120	205	170,8
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	1841	1740	94,5
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	10	25	250,0
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazanych strat IBNR/Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	122	90	73,8
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	984	987	100,3
Wynik finansowy netto	3976	4039	101,6

Wynik z działalności operacyjnej wzrósł w skali roku o 0,9% do 5,0 mld zł. Wynikało to z faktu, że wartość przyrostu wyniku z działalności bankowej oraz wyniku z pozostałej działalności operacyjnej przewyższała wartość przyrostu kosztów działania

¹⁶ Opracowano na podstawie danych NBP.

banków (w tym kosztów pracowniczych) oraz amortyzacji i rezerw. Pozytywny wpływ na wynik z działalności operacyjnej miały również niższe koszty odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych.

Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej wyniósł 1,0 mld zł (o 0,3% więcej niż przed rokiem).

Wynik finansowy netto wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 1,6% i ukształtował się na poziomie 4,0 mld zł.

Suma bilansowa sektora bankowego na koniec marca br. wyniosła 1566,6 mld zł i była wyższa niż rok wcześniej o 8,5%. Główną pozycją aktywów były kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy), które osiągnęły wartość 1100,4 mld zł (wzrost o 7,2%).

Wybrane pozycje bilansu (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	III 2014	III 2015	
	w mln zł		III 2014= =100
Suma bilansowa	1443188	1566577	108,5
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	45638	68125	149,3
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	18402	21946	119,3
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	214047	231876	108,3
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	1026733	1100441	107,2
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	30964	34968	112,9
Aktywa finansowe zabezpieczające	2174	5039	231,8
Zobowiązania finansowe i pozostałe pasywa	1287253	1397567	108,6
w tym:			
Zobowiązania finansowe (łącznie z zobowiązaniami wobec banków centralnych)	1253034	1362715	108,8
Kapitały	155935	169010	108,4
w tym:			
Kapitał podstawowy	28697	29758	103,7
Kapitał zapasowy	70352	76280	108,4
Kapitały rezerwowe	29416	30456	103,5

Zobowiązania ogółem na koniec marca br. wyniosły 1397,6 mld zł (o 8,6% więcej niż rok wcześniej), w tym zobowiązania finansowe (łącznie ze zobowiązaniami wobec banków centralnych) osiągnęły wartość 1362,7 mld zł (wzrost o 8,8%).

Kapitały własne banków na koniec marca br. wyniosły 169,0 mld zł, tj. o 8,4% więcej niż przed rokiem.

Wartość kredytów udzielonych przez banki sektorowi niefinansowemu ukształtowała się w końcu marca br. na poziomie 917,2 mld zł (wzrost o 7,8% w skali roku), w tym kredytów dla przedsiębiorstw – 308,3 mld zł (wzrost o 7,6%). Kredyty dla gospodarstw domowych osiągnęły wartość 603,3 mld zł (o 7,8% więcej niż rok wcześniej).

Wartość depozytów sektora niefinansowego złożonych w bankach ukształtowała się w końcu marca br. na poziomie 853,9 mld zł i była o 10,3% większa niż przed rokiem. Osoby prywatne zgromadziły depozyty o wartości 574,3 mld zł, tj. o 9,9% większej niż przed rokiem.

Zadłużenie instytucji rządowych i samorządowych w bankach zmniejszyło się o 0,4% w porównaniu z końcem marca ub. roku i wyniosło 92,0 mld zł. **Depozyty** tych instytucji osiągnęły wartość 79,8 mld zł, co oznacza wzrost w skali roku o 0,9%.

Kredyty i depozyty sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	III 2014	III 2015	
	w mln zł		III 2014= =100
Kredyty ogółem	943513	1009227	107,0
Sektor niefinansowy	851147	917230	107,8
w tym:			
przedsiębiorstwa	286456	308280	107,6
MSP ^a	166904	178247	106,8
duże przedsiębiorstwa	119551	130033	108,8
gospodarstwa domowe	559469	603333	107,8
w tym:			
mieszkaniowe	338233	367894	108,8
konsumpcyjne dla osób prywatnych	113946	119504	104,9
Instytucje rządowe i samorządowe	92366	91997	99,6
Depozyty ogółem	853186	933666	109,4
Sektor niefinansowy	774082	853855	110,3
w tym osoby prywatne	522543	574272	109,9
Instytucje rządowe i samorządowe	79104	79811	100,9

^a Sektor MSP tworzą tu jednostki o liczbie pracujących mniejszej niż 250 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, o liczbie pracujących powyżej 9 osób, lecz mniejszej niż 250 osób (stan pracujących na koniec ostatniego zakończonego roku obrotowego).

Wyniki finansowe ubezpieczycieli

Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń¹⁷ ogółem w I kwartale br. były słabsze niż rok wcześniej, pomimo wzrostu składki przypisanej brutto zarówno w dziale ubezpieczeń na życie, jak i ubezpieczeń majątkowych.

Przychody i koszty zakładów ubezpieczeń ogółem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem			Dział I ^a			Dział II ^b		
	I-III 2014	I-III 2015	I-III 2014= =100	I-III 2014	I-III 2015	I-III 2014= =100	I-III 2014	I-III 2015	I-III 2014= =100
	mln zł	mln zł		mln zł	mln zł		mln zł	mln zł	
Przychody ogółem	14571,3	16554,0	113,6	8537,1	10219,0	119,7	6034,2	6335,0	105,0
w tym:									
Składki przypisane brutto	13966,9	14378,7	102,9	6930,3	7187,9	103,7	7036,6	7190,8	102,2
Przychody z lokat.....	2198,1	3701,8	168,4	1678,1	3119,2	185,9	519,9	582,6	112,1
Koszty ogółem	13397,8	15487,2	115,6	7907,7	9551,1	120,8	5490,1	5936,1	108,1
w tym:									
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto.....	9170,8	8729,2	95,2	5796,8	5171,2	89,2	3374,0	3558,0	105,5
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieceniowych.....	-89,6	1886,5	x	-105,0	1879,7	x	15,4	6,8	44,0
Koszty działalności ubezpieczeniowej	3197,4	3387,3	105,9	1469,4	1568,4	106,7	1728,0	1818,9	105,3
Koszty działalności lokacyjnej	937,2	1133,4	120,9	725,2	690,2	95,2	211,9	443,2	209,1
Wynik finansowy netto .	1173,5	1066,8	90,9	629,4	667,9	106,1	544,1	398,9	73,3
Wynik techniczny	1280,8	1007,7	78,7	781,6	619,3	79,2	499,2	388,4	77,8

a Ubezpieczenia na życie. b Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe.

Przychody ogółem zakładów ubezpieczeń w I kwartale br. były o 13,6% wyższe niż w I kwartale ub. roku, na co wpłynął wzrost wartości **składki przypisanej brutto** (o 2,9% do 14,4 mld zł) oraz **przychodów z działalności lokacyjnej** (o 68,4% do 3,7 mld zł). Składka w dziale I (ubezpieczenia na życie) osiągnęła 7,2 mld zł i była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 3,7%, a w dziale II (pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe) wyniosła również 7,2 mld zł i była wyższa niż rok wcześniej o 2,2%. **Koszty ogółem** wyniosły 15,5 mld zł i były wyższe niż przed rokiem o 15,6% (w dziale I wzrost wyniósł 20,8%, a w dziale II – 8,1%). **Odszkodowania i świadczenia**

¹⁷ Opracowano na podstawie danych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego przekazanych w dniu 9 czerwca 2015 r.

wypłacone brutto ogółem w I kwartale br. wyniosły ponad 8,7 mld zł i obniżyły się o 4,8% (w dziale I zmniejszyły się o 10,8% do 5,2 mld zł, a w dziale II wzrosły o 5,5% do 3,6 mld zł). **Koszty działalności lokacyjnej** zwiększyły się o 20,9% do 1,1 mld zł (w dziale I wyniosły 0,7 mld zł, a w dziale II – 0,4 mld zł).

Łączny **wynik finansowy netto** zakładów ubezpieczeń wyniósł 1,1 mld zł, tj. był o 9,1% niższy niż w I kwartale ub. roku. Towarzystwa ubezpieczeń w dziale I wypracowały wynik w wysokości 0,7 mld zł, tj. o 6,1% większy niż w I kwartale ub. roku, natomiast w dziale II wynik obniżył się o 26,7% i wyniósł 0,4 mld zł.

Wynik techniczny (w ujęciu zagregowanym) ukształtował się na poziomie 1,0 mld zł, tj. o 21,3% niższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Wynik w ubezpieczeniach na życie zmniejszył się o 20,8% i wyniósł 0,6 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych oraz majątkowych obniżył się o 22,2% do 0,4 mld zł.

Składki przypisane brutto oraz odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na wybrane rodzaje ubezpieczeń kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Składki przypisane brutto			Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		
	I-III 2014	I-III 2015		I-III 2014	I-III 2015	
	mln zł	I-III 2014= =100		mln zł	I-III 2014= =100	
DZIAŁ I						
Ogółem z działalności bezpośredniej	6925,1	7182,8	103,7	5796,6	5168,9	89,2
w tym:						
Ubezpieczenia na życie	2554,6	2251,7	88,1	3546,8	2111,5	59,5
Ubezpieczenia na życie, związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	3056,8	3550,6	116,2	1745,2	2498,4	143,2
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	1257,6	1318,6	104,9	455,6	511,9	112,4
DZIAŁ II						
Ogółem z działalności bezpośredniej	6886,6	6818,4	99,0	3323,2	3507,7	105,6
w tym:						
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	440,8	564,5	128,1	108,4	107,6	99,3
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych	1350,1	1379,1	102,2	901,5	953,1	105,7
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami	1087,2	1070,0	98,4	250,4	273,3	109,2
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych	595,4	588,6	98,9	139,0	169,1	121,6
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania pojazdów lądowych	1986,1	1939,4	97,6	1462,9	1609,5	110,0
w tym obowiązkowe OC posiadaczy pojazdów mechanicznych	1913,8	1871,9	97,8	1410,9	1541,2	109,2
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej ..	657,0	602,0	91,6	165,0	177,1	107,3

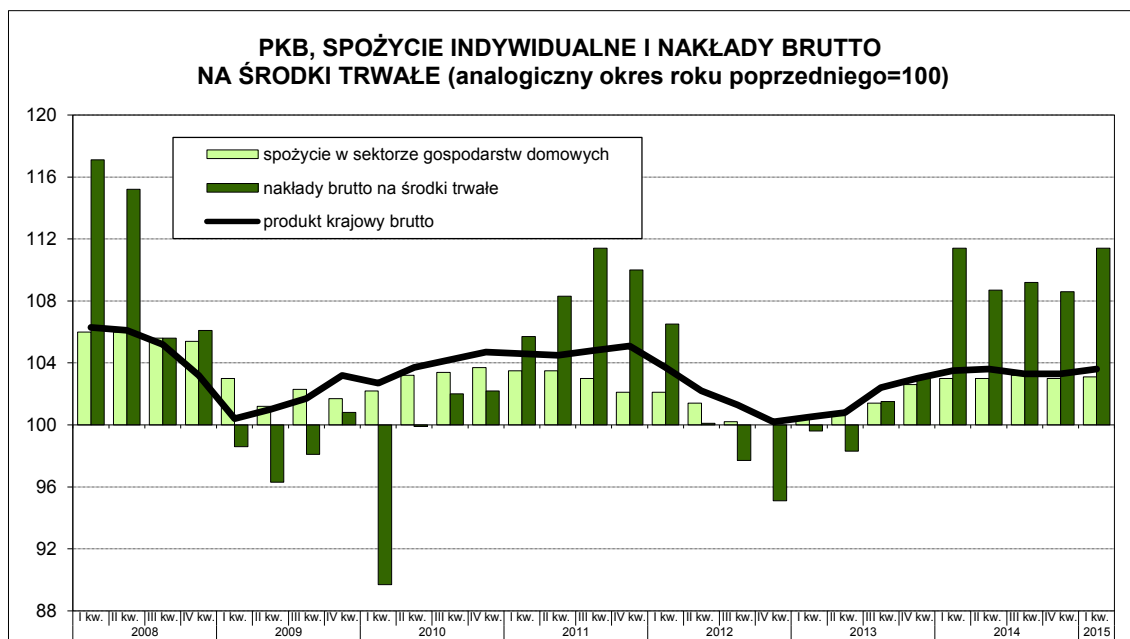
Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej w I kwartale br. wyniosła w ubezpieczeniach na życie 7,2 mld zł (wzrost o 3,7% w stosunku do I kwartału ub. roku), a w ubezpieczeniach majątkowych 6,8 mln zł (spadek o 1,0%).

W strukturze składki przypisanej brutto z działalności bezpośredniej ogółem składka zakładów działu I stanowiła 51,3%, a zakładów działu II – 48,7%. Dominującą pozycję w dziale I pod względem wartości zebranej składki brutto stanowiły ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w których składka wyniosła 3,6 mld zł oraz ubezpieczenia na życie – 2,3 mld zł. Ich udział w wartości składek przypisanych brutto I działu wyniósł odpowiednio 49,4% i 31,3%. W składkach działu II największą pozycję (48,7%) stanowiły składki brutto zebrane z tytułu polis komunikacyjnych. Wartość tych składek wyniosła 3,3 mld zł (o 0,5% mniej niż przed rokiem). Udział ubezpieczeń casco pojazdów lądowych w składkach przypisanych brutto działu II wyniósł 20,2%, a ubezpieczeń obowiązkowych odpowiedzialności cywilnej wynikających z posiadania pojazdów mechanicznych – 27,5%.

Wartość **odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto z działalności bezpośredniej** w porównaniu z I kwartałem ub. roku w ubezpieczeniach na życie zmniejszyła się o 10,8% do 5,2 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych wzrosła o 5,6% do 3,5 mld zł.

Produkt krajowy brutto

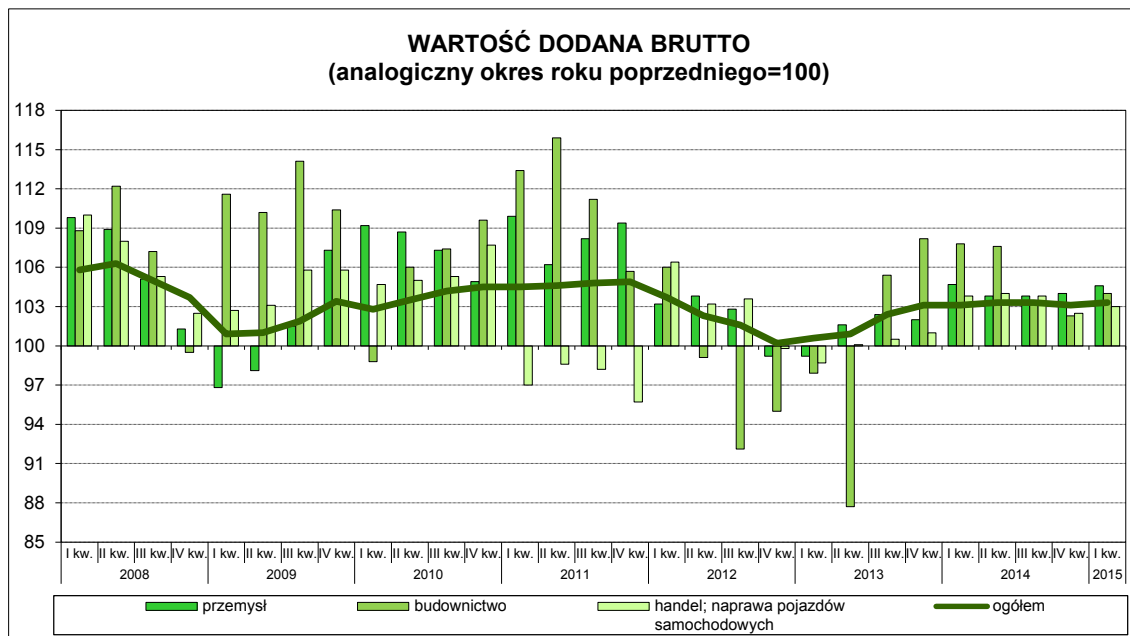
Według wstępnych danych, w I kwartale br. **produkt krajowy brutto** niewyrównany sezonowo był realnie wyższy niż przed rokiem o 3,6% (wobec wzrostu odpowiednio o 3,3% w IV kwartale ub. roku). Po wyeliminowaniu sezonowości, PKB w I kwartale br. zwiększył się o 3,5% w skali roku, natomiast w porównaniu z poprzednim kwartałem wzrósł o 1,0%.

Dodatni wpływ popytu krajowego na wzrost PKB w I kwartale br. uległ ograniczeniu do 2,5 p.proc. (z 4,8 p.proc. w IV kwartale ub. roku). Wpływ spożycia ogółem wyniósł 2,6 p.proc. (wpływ spożycia w sektorze gospodarstw domowych stanowił 2,0 p.proc., a spożycia publicznego 0,6 p.proc.). Akumulacja oddziaływała negatywnie na wzrost PKB (minus 0,1 p.proc.), co było efektem ujemnego wpływu przyrostu rzeczowych środków obrotowych (minus 1,5 p.proc.), przy pozytywnym oddziaływaniu popytu inwestycyjnego (1,4 p.proc.). Po trzech kwartałach negatywnego wpływu, w I kwartale br. popyt zagraniczny dodatnio oddziaływał na wzrost PKB (1,1 p.proc.).

Znaczące tempo wzrostu w skali roku **popytu krajowego**, notowane w całym 2014 r., w I kwartale br. uległo osłabieniu do 2,6%. Spożycie ogółem zwiększyło się o 3,1% (wobec 3,8% w poprzednim kwartale), w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych wzrosło o 3,1%, a spożycie publiczne – o 3,3%. Akumulacja brutto, po wzroście w poprzednich okresach, w I kwartale br. obniżyła się w skali roku o 0,5%, na co wpłynął znaczny spadek przyrostu rzeczowych środków obrotowych. Utrzymało się wysokie tempo wzrostu nakładów brutto na środki trwałe (11,4% wobec 8,6% w poprzednim kwartale). **Stopa inwestycji** w I kwartale br. wyniosła 13,8% (wobec 12,9% przed rokiem).

Eksport był wyższy niż w I kwartale ub. roku o 8,0%, a **import** – większy o 6,0% (w IV kwartale ub. roku notowano odpowiednio wzrost eksportu o 5,6%, a importu o 9,5%).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w I kwartale br. zwiększyła się w skali roku o 3,3% (wobec wzrostu po 3,1% w I oraz IV kwartale ub. roku). W przemyśle wartość dodana brutto była wyższa niż przed rokiem o 4,6%, a w budownictwie – o 4,0%. Wzrost notowano również m.in. w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 13,3%), informacji i komunikacji (o 4,0%), handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 3,0%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,8%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,2%). W sekcjach administracja i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna łącznie wartość dodana brutto była wyższa niż przed rokiem o 1,5%.

Produkt krajowy brutto niewyrównany sezonowo (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2013		2014		2013												2014				2015	
	w mln zł		w mln zł		kwartaly – w mln zł																	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II				
Spożycie.....	1 313 853,4	1 353 552,5	330 274,9	323 604,0	328 564,3	331 410,2	340 724,4	336 537,4	336 580,2	339 710,5	345 287,5											
w tym:																						
w sektorze gospodarstw domowych.....	997 838,7	1 023 752,2	254 910,2	247 651,8	252 127,1	243 149,6	264 790,9	255 674,7	257 225,3	246 061,3	268 262,0											
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.....	301 559,9	315 397,0	71 840,0	72 160,0	72 655,0	84 904,9	72 375,0	77 045,0	75 626,0	90 351,0	73 524,9											
Akumulacja brutto.....	317 090,2	348 358,0	51 217,7	65 143,6	75 875,1	124 853,8	55 796,3	75 443,7	83 321,7	133 796,3	54 657,5											
w tym nakłady brutto na środki trwałe.....	312 878,1	337 036,3	47 324,7	68 431,6	74 407,1	122 714,7	52 221,9	73 198,7	79 869,0	131 746,7	57 498,1											
Eksport.....	766 933,2	811 108,6	179 280,3	190 014,4	198 607,0	199 031,5	195 979,1	200 486,4	203 274,0	211 369,1	213 268,9											
Import.....	735 198,7	784 342,4	175 796,8	177 725,6	190 159,8	191 516,5	188 781,9	192 920,2	196 099,2	206 541,1	195 376,5											
Popyt krajowy.....	1 630 943,6	1 701 910,5	381 492,6	388 747,6	404 439,4	456 264,0	396 520,7	411 981,1	419 901,9	473 506,8	399 945,0											
Produkt krajowy brutto	1 662 678,1	1 728 676,6	384 976,1	401 036,4	412 886,6	463 779,0	403 717,9	419 547,3	427 076,6	478 334,8	417 837,4											
Wartość dodana brutto	1 477 160,7	1 534 718,2	347 481,0	354 547,5	363 992,7	411 139,5	360 133,5	370 742,3	377 296,0	426 546,4	374 546,0											
w tym:																						
przemysł.....	368 192,5	385 127,4	94 162,2	81 252,0	82 849,7	109 928,6	99 886,0	85 179,1	85 764,0	114 298,3	105 108,3											
budownictwo.....	109 255,9	115 106,4	16 673,7	25 840,3	31 230,5	35 511,4	17 731,3	27 598,7	32 596,9	37 179,5	19 105,8											
handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	281 770,6	294 363,2	70 270,9	67 801,6	72 862,5	70 835,6	73 856,4	71 496,0	76 170,4	72 840,4	75 652,9											
transport i gospodarka magazynowa.....	89 175,9	101 548,2	16 638,0	19 750,8	25 976,7	26 810,4	19 349,1	22 763,9	29 944,8	29 490,4	21 107,5											
zakwaterowanie i gastronomia.....	18 516,1	19 575,4	3 245,8	4 175,3	5 532,2	5 562,8	3 390,5	4 320,3	5 941,7	5 922,9	3 667,8											
informacja i komunikacja.....	56 511,0	53 303,8	13 060,6	15 086,0	13 216,1	15 148,3	11 211,6	13 931,0	13 039,8	15 121,4	10 789,4											
działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	62 511,9	63 605,5	14 231,0	15 612,9	17 132,2	15 535,8	15 017,6	18 081,6	15 428,7	15 077,6	15 636,1											
obsługa rynku nieruchomości.....	75 077,9	77 774,6	17 397,6	19 651,3	19 295,6	18 733,4	17 766,8	20 637,9	19 931,0	19 438,9	18 637,5											
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	109 174,1	113 295,4	24 502,2	31 365,7	26 488,7	26 817,5	25 885,7	32 694,2	27 360,9	27 354,6	27 086,7											
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	219 544,9	219 789,6	59 183,0	50 905,9	50 742,9	58 713,1	57 403,1	50 386,4	51 191,1	60 809,0	58 779,5											

Dynamika realna produktu krajowego brutto niewyrównanego sezonowo ^a	2013		2014				2015					
	rok poprzedni=100	I	kwartaly - analogiczny okres roku poprzedniego=100				I	II	III	IV	I	
			II	III	IV							
Wyszczególnienie												
Spożycie.....	101,4	100,5	100,8	101,8	102,5	102,5	102,5	103,6	103,8	103,1		
w tym:												
w sektorze gospodarstw domowych	101,2	100,4	100,6	101,4	102,6	102,6	103,0	103,2	103,0	103,1		
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	102,1	100,9	101,5	103,5	102,2	102,2	106,4	105,3	106,4	103,3		
Akumulacja brutto	96,5	94,1	89,2	98,5	100,7	100,7	111,4	111,4	108,0	99,5		
w tym nakłady brutto na środki trwałe.....	101,1	99,6	98,3	101,5	103,0	103,0	109,2	109,2	108,6	111,4		
Eksport	104,8	100,9	103,5	108,0	106,6	106,6	103,6	103,6	105,6	108,0		
Import	101,8	98,9	98,8	105,2	104,2	104,2	107,4	107,4	109,5	106,0		
Popyt krajowy	100,4	99,6	98,6	101,2	102,0	102,0	105,1	105,1	105,0	102,6		
Produkt krajowy brutto	101,7	100,5	100,8	102,4	103,0	103,0	103,3	103,3	103,3	103,6		
Wartość dodana brutto	101,8	100,6	100,9	102,4	103,1	103,1	103,3	103,3	103,1	103,3		
w tym:												
przemysł.....	101,3	99,2	101,6	102,4	102,0	102,0	103,8	103,8	104,0	104,6		
budownictwo	100,3	97,9	87,7	105,4	108,2	108,2	107,6	103,3	102,3	104,0		
handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	100,1	98,7	100,1	100,5	101,0	101,0	103,8	103,8	102,5	103,0		
transport i gospodarka magazynowa	100,2	100,8	96,7	98,5	104,2	104,2	106,0	110,2	102,7	100,2		
zakwaterowanie i gastronomia	106,6	107,0	107,1	106,0	106,6	106,6	101,5	103,3	102,7	102,8		
informacja i komunikacja.....	103,8	104,1	106,2	102,7	102,3	102,3	95,1	103,2	102,2	104,0		
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	113,2	102,7	106,1	119,1	128,0	128,0	112,3	90,6	106,1	113,3		
obsługa rynku nieruchomości.....	98,9	100,4	99,2	98,2	97,8	97,8	99,9	102,1	102,2	102,2		
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca.....	104,2	102,8	104,9	104,5	104,3	104,3	101,8	102,3	101,3	101,7		
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100,9	101,5	102,9	100,0	99,3	99,3	99,3	103,0	102,6	101,5		

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2013				2014				2015
	kwartaly – okres poprzedni=100								
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Spożycie.....	100,4	100,3	100,6	100,9	100,8	101,1	100,9	100,9	100,9
w tym:									
w sektorze gospodarstw domowych.....	100,3	100,4	100,5	101,0	100,6	100,9	101,0	100,8	101,1
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.....	100,8	99,7	101,3	100,6	101,2	102,2	100,7	101,1	100,3
Akumulacja brutto.....	99,1	96,8	105,0	101,3	106,7	102,6	99,8	100,7	98,7
w tym nakłady brutto na środki trwałe.....	99,8	101,2	102,0	102,1	102,9	102,3	102,0	102,4	102,9
Eksport.....	100,3	102,3	102,6	100,5	101,6	101,1	101,3	102,2	102,1
Import.....	101,8	98,6	103,9	101,3	103,7	101,4	101,2	102,4	101,5
Popyt krajowy.....	100,4	99,1	101,6	100,8	101,9	101,5	100,9	100,3	100,4
Produkt krajowy brutto.....	100,3	100,8	100,9	100,7	101,0	100,7	100,9	100,8	101,0
Wartość dodana brutto.....	100,5	101,0	100,7	101,0	101,0	100,3	100,7	100,5	100,7
w tym:									
przemysł.....	98,2	102,8	101,4	99,6	102,8	99,5	100,3	101,1	101,0
budownictwo.....	104,0	99,3	103,1	102,3	100,6	100,6	100,3	100,4	100,9
handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	99,7	100,4	100,5	100,8	101,4	100,6	100,8	100,4	100,6
transport i gospodarka magazynowa.....	97,4	100,3	101,4	102,9	102,6	100,5	101,2	100,1	100,6
zakwaterowanie i gastronomia	102,0	102,0	100,2	101,4	99,8	100,4	101,2	100,3	100,9
informacja i komunikacja.....	105,2	99,5	98,1	102,5	96,0	102,0	103,6	101,0	97,7
działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	109,1	102,9	103,9	100,1	98,6	103,3	101,9	102,5	99,7
obsługa rynku nieruchomości.....	98,5	100,4	99,6	100,2	100,8	100,3	100,3	100,1	100,1
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca.....	100,9	101,9	99,8	101,0	100,2	100,0	100,8	100,0	101,2
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	100,2	100,2	99,3	100,2	100,4	100,4	100,8	100,4	100,3

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2010.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2013				2014				2015
	kwartaly - analogiczny okres roku poprzedniego=100								
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Spożycie.....	100,7	101,0	101,5	102,3	102,7	103,4	103,7	103,7	103,8
w tym:									
w sektorze gospodarstw domowych	100,4	100,7	101,5	102,2	102,5	103,0	103,5	103,3	103,8
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.....	101,7	101,6	102,3	102,4	102,8	105,3	104,7	105,3	104,4
Akumulacja brutto	94,3	92,5	99,9	102,1	109,8	116,4	110,7	110,0	101,8
w tym nakłady brutto na środki trwałe.....	97,1	99,5	102,5	105,1	108,4	109,7	109,7	110,0	110,0
Eksport	102,0	104,1	107,0	105,9	107,3	105,9	104,6	106,3	106,8
Import	99,7	98,8	104,2	105,6	107,6	110,8	107,9	109,1	106,7
Popyt krajowy	99,5	99,1	101,0	102,0	103,5	106,0	105,2	104,7	103,1
Produkt krajowy brutto.....	100,5	101,3	102,2	102,8	103,6	103,4	103,4	103,5	103,5
Wartość dodana brutto.....	101,0	101,8	102,2	103,2	103,7	103,0	103,0	102,5	102,2
w tym:									
przemysł.....	98,5	103,0	103,6	102,0	106,7	103,4	102,2	103,7	102,0
budownictwo	96,0	92,0	106,3	109,0	105,4	106,8	103,9	102,0	102,3
handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	100,2	100,2	100,4	101,5	103,2	103,3	103,6	103,2	102,4
transport i gospodarka magazynowa	101,5	98,2	98,4	102,0	107,4	107,6	107,4	104,4	102,4
zakwaterowanie i gastronomia	105,9	108,3	105,9	105,7	103,5	101,9	102,8	101,7	102,7
informacja i komunikacja.....	109,0	104,4	102,2	105,1	96,0	98,5	104,0	102,6	104,4
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	97,7	108,6	116,7	116,7	105,5	105,9	103,9	106,3	107,6
obsługa rynku nieruchomości.....	99,6	99,1	98,5	98,7	101,0	100,8	101,6	101,5	100,8
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca.....	104,9	105,1	103,4	103,6	102,9	101,0	102,0	101,0	102,0
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	101,5	101,2	99,8	99,9	100,1	100,3	101,8	102,0	101,9

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2010.

Skala wpływu poszczególnych kategorii na wzrost realny produktu krajowego brutto^a (w p.proc.)

Wyszczególnienie	2013		2014		2013		2014				2015						
							kwartaly										
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I				
Popyt krajowy	0,4		4,8		-0,4		1,1		2,0		3,5		4,9		4,8		2,5
Spożycie.....	1,1		2,7		0,4		1,4		1,8		2,1		3,0		2,7		2,6
w tym:																	
w sektorze gospodarstw domowych	0,7		1,8		0,3		0,8		1,4		2,0		1,8		2,0		2,0
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	0,4		0,9		0,1		0,6		0,4		0,1		1,2		0,9		1,2
Akumulacja brutto	-0,7		2,1		-0,8		-0,3		0,2		1,4		2,9		2,0		2,1
w tym:																	
nakłady brutto na środki trwałe..	0,2		1,7		-0,1		0,3		0,8		1,4		1,5		1,6		2,2
przyrost rzeczowych środków obrotowych	-0,9		0,4		-0,7		-0,6		-0,6		0,0		1,4		0,4		-0,1
Saldo obrotów z zagranicą	1,3		-1,4		0,9		1,3		1,0		0,0		-2,3		-1,6		1,1
Produkt krajowy brutto	1,7		3,4		0,5		2,4		3,0		3,5		3,6		3,3		3,6
Wartość dodana brutto	1,6		2,8		0,5		2,1		2,8		2,8		2,9		2,7		2,9

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wyszczególnienie												
a - 2014												
b - 2015												
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	5506	5508	5515	5515	5515	5526	5531	5535	5537	5545	5551	5549
a	5573	5573	5576	5575	5577							
b	2261	2256	2182	2079	1987	1913	1879	1853	1822	1785	1800	1825
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	1919	1919	1861	1782	1702							
a	13,9	13,9	13,5	13,0	12,5	12,0	11,8	11,7	11,5	11,3	11,4	11,5
b	12,0	12,0	11,7	11,2	10,8							
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %												
a												
b												
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :												
a	3805,28	3856,56	4017,75	3976,80	3878,31	3943,01	3964,91	3893,23	3900,49	3980,92	4004,80	4379,26
b	3942,78	3981,75	4214,14	4123,26	4002,16							
poprzedni miesiąc=100	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
a	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1							
b	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
a	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2							
b												
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ —												
a	103,0	103,3	104,2	103,5	104,6	103,2	103,6	103,7	103,7	104,3	103,2	104,7
b	105,2	105,0	106,6	104,9	104,1							
Przeciętne miesięczne emerytura i renta realna brutto:												
a												
b												
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych												
a	103,9	104,3	102,1	103,2	103,6	103,4	104,2	103,7	103,7	103,7	103,9	104,2
b	104,5	104,6	104,8	103,3	103,1							
rolników indywidualnych												
a	103,8	103,8	100,8	101,0	101,2	101,3	101,7	101,9	101,9	102,0	102,4	102,9
b	102,8	103,2	104,9	104,5	105,5							
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:												
a	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
b	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
a	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1							
b	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,1	99,9	99,5	99,4	99,5	99,2	99,0
a	99,8	99,6	99,8	100,3	100,3							
b												
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:												
a	100,0	99,9	99,8	99,8	99,8	99,9	99,9	100,3	100,0	99,6	99,5	98,8
b	99,9	99,9	100,1	99,6	100,3							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	99,0	98,6	98,7	99,3	99,0	98,2	97,9	98,5	98,4	98,7	98,4	97,3
a	97,2	97,2	97,5	97,3	97,8							
b												
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:												
a	99,8	99,8	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,9
b	99,9	99,9	100,0	100,0	99,9							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	98,3	98,4	98,5	98,5	98,6	98,7	98,8	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2
a	99,5	99,6	99,7	99,7	99,7							
b												

¹ Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
(dok.)												
Wyszczególnienie												
a - 2014												
b - 2015												
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):												
poprzedni miesiąc=100	103,0	98,2	109,4	97,8	98,3	100,0	102,1	91,5	116,5	103,6	92,5	97,4
a												
b	96,8	101,4	113,4	92,0	98,7							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	104,2	105,3	105,5	105,5	104,4	101,8	102,4	98,1	104,2	101,7	100,3	108,1
a												
b	101,6	105,0	108,8	102,4	102,8							
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):												
poprzedni miesiąc=100	36,0	118,7	124,2	103,2	114,0	116,8	100,9	94,6	119,8	107,2	90,6	129,6
a												
b	34,8	116,7	128,2	108,7	106,4							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	96,1	114,4	117,4	112,2	110,0	108,0	101,1	96,4	105,6	99,0	98,4	105,0
a												
b	101,3	99,7	102,9	108,5	101,3							
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	12511	24973	35562	47208	56101	66418	79677	88821	100142	114866	127871	143166
a												
b	11634	21132	31715	41737	51712							
Sprzedaz detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):												
poprzedni miesiąc=100	78,7	99,5	112,5	102,3	97,5	99,2	105,2	99,6	99,0	104,0	92,1	120,1
a												
b	78,0	98,4	117,1	97,4	100,5							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	104,8	107,0	103,3	108,9	104,3	101,8	103,1	102,8	103,0	103,7	101,4	104,0
a												
b	103,6	102,4	106,6	101,5	104,7							
Wymik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł)	-2601,1	-11718,2	-17491,0	-21179,9	-22362,6	-25298,6	-26403,2	-24603,5	-22444,6	-27233,2	24790,7	-28976,8
a												
b	-586,9	-11324,0	-16660,1	-16693,1	-19637,7							
Średnie kursy walut w zł - NBP:												
100 dolarów USA	306,50	306,13	303,78	302,93	304,15	304,25	305,98	314,82	324,75	331,52	337,77	342,87
a												
b	367,39	367,66	381,38	373,47	365,20							
100 euro	417,76	417,86	419,72	418,41	417,90	413,69	414,47	419,32	419,01	420,50	421,15	422,33
a												
b	427,97	417,76	412,78	402,91	407,83							
100 franków szwajcarskich	339,35	342,05	344,71	343,17	342,44	339,65	341,14	346,02	346,95	348,14	350,11	351,23
a												
b	392,73	393,22	389,12	388,12	392,11							
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:												
eksport	55718,8	54071,7	58525,3	58676,5	56460,0	55997,0	56901,5	50029,5	61611,0	64294,2	59698,1	50376,4
a												
b	58421,4	59014,5	64888,1	58589,8								
import	56094,1	54642,6	59408,9	57898,9	58480,6	56539,0	58852,6	51783,0	60745,7	64245,3	60017,5	53864,6
a												
b	56106,8	55469,2	62288,6	58311,5								
saldo	-375,3	-570,9	-883,6	777,6	-2020,6	-542,0	-1951,1	-1753,5	865,3	48,9	-319,4	-3488,2
a												
b	2314,6	3545,3	2599,5	278,3								

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2010 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Dane wstępne.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska	PKB ^a		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^b		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych		Produkcja przemysłowa ^c				Produkcja w budownictwie ^c												
	zmiana w % w skali roku		w mld euro		w %		w %		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku				zmiana w % w skali roku										
	2014	IV kw. ^d 2014	I-III 2015	I-III 2014	saldo	2014	2015	2014	2015	IV 2014	IV 2014	III 2014	III 2015	IV 2014	IV 2014	III 2014	III 2015	IV 2014	IV 2014	III 2014	III 2015	IV 2014	IV 2014		
	2014	IV kw. ^d 2014	I-III 2015	I-III 2014	saldo	2014	2015	2014	2015	IV 2014	IV 2014	III 2014	III 2015	IV 2014	IV 2014	III 2014	III 2015	IV 2014	IV 2014	III 2014	III 2015	IV 2014	IV 2014	III 2014	III 2015
Wyszczególnienie																									
UE-28	1,3	1,4	1,5	.	.	10,3	9,7	9,7	0,6	0,0	0,3	2,2	2,2	1,2	2,2	2,2	1,2	7,6	0,1	1,3	0,1	1,3	0,1	1,3	0,1
Strefa euro - 19	0,8	0,9	1,0	.	.	11,7	11,1	11,1	0,5	0,0	0,3	1,7	1,7	0,8	1,7	1,7	0,8	7,0	-1,9	0,0	-1,9	0,0	-1,9	0,0	0,0
Austria	0,3	-0,1	0,1	0,4	-0,1	5,5	5,7	5,7	1,5	0,9	1,0	0,7	0,7	.	0,7	3,1	.	0,4	-4,8	.	-4,8	.	-4,8	.	.
Belgia	1,1	1,0	0,9	-0,3	5,4	8,4	8,5	8,5	0,8	0,4	0,8	2,5	1,8	.	2,5	1,8	.	2,3	1,0	.	1,0	.	1,0	.	.
Bułgaria	1,7	1,3	2,0	12,5	-0,8	11,6	10,2	10,1	-1,8	-0,9	-0,3	5,3	2,7	1,5	5,3	2,7	1,5	-2,8	-1,3	-0,5	-1,3	-0,5	-1,3	-0,5	-0,5
Chorwacja	-0,4	0,2	0,1	9,9	7,0	17,1	18,0	17,5	0,4	-0,1	0,0	0,5	3,5	1,2	0,5	3,5	1,2	-9,0 ^e	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Cypr	-2,3	-1,8	0,2	54,2	-0,2	16,1	16,0	15,6	-0,1	-1,7	-1,7	-3,6	-2,1	.	-3,6	-2,1	.	-11,7 ^e	.	.	.	.	.	.	.
Czechy	2,0	1,4	4,2	7,7	9,5	6,3	5,8	5,9	0,5	0,5	0,7	8,4	3,7	4,3	8,4	3,7	4,3	8,4	9,0	10,3	9,0	10,3	9,0	10,3	10,3
Dania	1,1	1,6	1,7	6,7	4,8	2,5	6,3	6,3	0,3	0,4	0,4	0,8	4,1	2,0	0,8	4,1	2,0	5,9	4,3	.	4,3	.	4,3	.	
Estonia	2,1	2,6	1,7	-0,5	-2,8	7,5	6,1	.	0,6	0,4	0,5	4,1	1,3	-0,2	4,1	1,3	-0,2	-3,5 ^e	-3,1	.	-3,1	.	-3,1	.	
Finlandia	-0,1	0,0	0,1	-2,5	-4,2	8,5	9,3	9,4	1,0	-0,1	0,1	-1,9	-4,8	-4,1	-1,9	-4,8	-4,1	5,9	8,3	.	8,3	.	8,3	.	
Francja	0,2	0,0	0,7	2,8	-0,6	10,1	10,5	10,5	0,8	0,1	0,3	-2,0	2,1	0,3	-2,0	2,1	0,3	-2,6	-5,5	-6,2	-5,5	-6,2	-5,5	-6,2	
Grecja	0,8	1,3	0,4	-1,6	-7,2	27,1	25,6	.	-2,1	-1,8	-1,4	-3,4	5,3	0,2	-3,4	5,3	0,2	-7,5 ^e	38,4 ^f	.	38,4 ^f	.	38,4 ^f	.	
Hiszpania	1,4	2,0	2,7	3,4	2,1	24,9	22,9	22,7	0,2	-0,7	-0,3	4,3	3,8	2,0	4,3	3,8	2,0	55,5	-7,0	2,7	-7,0	2,7	-7,0	2,7	
Holandia	0,9	1,4	2,2	0,3	-2,7	7,7	7,0	7,0	0,1	0,0	0,7	-2,3	1,5	-3,9	-2,3	1,5	-3,9	1,9	12,1	7,1	12,1	7,1	12,1	7,1	
Irlandia	4,8	4,1 ^b	.	17,2	11,0	11,8	9,8	9,7	0,4	-0,4	0,2	35,6	27,3	9,8	35,6	27,3	9,8	9,7 ^e	4,9 ^f	.	4,9 ^f	.	4,9 ^f	.	
Litwa	2,9	2,6	1,5	-4,7	-1,5	5,9	5,7	5,7	1,4	0,0	0,4	3,4	0,5	0,2	3,4	0,5	0,2	34,2 ^e	9,9 ^f	.	9,9 ^f	.	9,9 ^f	.	
Luksemburg	.	.	.	4,5	8,2	11,5 ^e	9,7 ^f	.	0,8	0,6	1,2	1,7	8,7	7,7	1,7	8,7	7,7	10,2	2,4	.	2,4	.	2,4	.	
Łotwa	2,4	2,0	2,0	-1,3	-4,2	5,9	5,7	5,7	0,4	1,4	1,3	-13,7	0,7	2,4	-13,7	0,7	2,4	-1,1 ^c	1,3 ^f	.	1,3 ^f	.	1,3 ^f	.	
Malta	3,5	4,1	3,5	6,9	35,4	5,0	4,7	4,7	0,6	0,3	0,7	1,4	0,2	1,3	1,4	0,2	1,3	3,5	0,4	1,7	0,4	1,7	0,4	1,7	
Niemcy	1,6	1,5	1,0	5,5	1,9	59,4	48,4	47,4	0,6	0,3	0,7	1,4	0,2	1,3	1,4	0,2	1,3	3,5	0,4	1,7	0,4	1,7	0,4	1,7	
Polska	3,4	3,5	3,5	8,2	2,1	2,0	7,9	7,9	0,3	-0,9	-0,6	5,6	5,6	2,6	5,6	5,6	2,6	13,2	1,0	8,6	1,0	8,6	1,0	8,6	
Portugalia	0,9	0,6	1,5	3,8	-1,4	14,6	13,2	13,0	-0,3	0,5	1,0	5,5	3,5	-1,1	5,5	3,5	-1,1	-9,4	2,2	-4,4	2,2	-4,4	2,2	-4,4	
Rumunia	2,8	2,7	4,2	5,0	6,5	6,8	6,8	6,9	1,3	0,6	1,3	1,4	2,0	4,3	1,4	2,0	4,3	-6,8	12,5	10,8	12,5	10,8	12,5	10,8	
Słowacja	2,4	2,6 ^b	2,9 ^b	2,4	2,6	1,0	13,5	12,2	1,0	-0,1	-0,1	3,5	10,9	4,7	3,5	10,9	4,7	-5,2	7,9	14,1	-5,2	7,9	14,1	14,1	
Słowenia	2,6	2,1	3,0	6,3	5,6	9,8	9,3	9,3	1,0	-0,7	-0,8	0,4	4,0	4,2	-0,7	4,0	4,2	47,2	-2,3	-7,5	-2,3	-7,5	-2,3	-7,5	
Szwecja	2,3	2,6	2,6	-0,9	-0,9	1,1	7,6	7,8	0,1	0,5	0,9	0,2	-0,7	0,2	0,5	-0,7	0,2	14,5	11,9	10,8	14,5	11,9	10,8	10,8	
Węgry	3,6	3,3	3,3	7,2	6,4	8,0	7,3	.	0,0	0,0	0,6	9,7	8,9	6,3	9,7	8,9	6,3	26,7	12,7	10,7	26,7	12,7	10,7	10,7	
Wielka Brytania	2,8	3,0	2,4	2,4	13,5	6,4	5,4	.	1,5	-0,1	0,1	3,5	0,9	1,4	3,5	0,9	1,4	8,6	3,7	-0,2	8,6	3,7	-0,2	-0,2	
Włochy	-0,4	-0,4	0,1	3,2	2,2	7,8	12,6	12,4	0,4	-0,1	0,2	1,5	1,4	0,1	1,5	1,4	0,1	-5,9	-3,7	-3,2	-5,9	-3,7	-3,2	-3,2	

a Dane na podstawie ESA 2010. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Dane wyrównane sezonowo. d Dane wyrównane dniami roboczymi. e 1 kw. 2014 r. f 1 kw. 2015 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^a		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a		Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)		Produkcja przemysłowa ^a				Produkcja w budownictwie ^a				
	2014	IV kw. 2014	I kw. 2015	eksport	import	saldo	I-III 2014	IV 2014	III 2015	IV 2014	V 2014	IV 2015	V 2015	IV 2014	III 2015	IV 2015	
	zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku		w mld USD		w %		zmiana w % w skali roku								
OECD	1,8	1,8	1,9	.	.	-163,8	7,4	6,9	2,1	0,4	.	3,1	1,1	.	8,1	1,2	
w tym:																	
Australia	2,7 ^b	2,4 ^b	2,3 ^b	-19,9	-11,9	0,9	5,8	6,1	2,9 ^c	1,3 ^d	.	5,1 ^c	2,8 ^d	.	7,3 ^c	-2,9 ^d	
Chile	1,9	1,9	2,1	-7,6	-13,4	2,7	6,1	6,2	5,4	4,1	4,0	-3,7	-4,7	0,8	37,2	-34,0	
Islandia	1,9 ^b	1,9 ^b	2,3 ^b	4,1	4,6	-0,1	5,1	4,3	2,5	1,5	1,6	-5,8	.	.	14,7	.	
Izrael	2,8 ^b	2,9 ^b	2,7 ^b	-9,9	-14,7	-1,3	5,9	5,2	1,0	-0,5	.	-2,5	11,6	.	-2,5 ^c	.	
Japonia	0,0	-0,9	-1,0	-5,1	-21,7	-7,3	3,6	3,4	3,7	0,6	.	3,5	-3,4	.	4,2	-3,0	
Kanada	2,5 ^b	2,5 ^b	2,1 ^b	-8,9	-4,9	-1,5	7,0	6,8	2,3	0,8	.	3,6	-0,3	.	-1,6	0,1	
Korea Południowa	3,3 ^b	2,7 ^b	2,4 ^b	-3,0	-16,2	26,8	3,7	3,7	1,7	0,4	0,5	2,6	-1,4	-2,5	.	.	
Meksyk	2,1 ^b	2,6 ^b	2,5 ^b	-0,5	-0,1	-2,5	4,9	4,2	3,5	3,1	2,9	.	.	.	-0,3	4,7	
Norwegia	2,2 ^b	2,9 ^b	2,6 ^b	-31,8	-13,4	7,3	3,3	4,1	1,8	2,0	2,1	3,1	2,2	.	4,9 ^c	2,6 ^d	
Nowa Zelandia	3,1 ^b	3,5 ^b	2,6 ^b	-18,3	-10,4	-0,4	6,0 ^c	5,8 ^d	1,5 ^c	0,1 ^d	.	2,6 ^c	.	.	15,4 ^c	.	
Stany Zjednoczone	2,4 ^b	2,4 ^b	2,7 ^b	-4,8	-1,8	-185,9	6,2	5,5	2,1	-0,2	0,0	3,9	2,3	1,9	9,3	3,9	
Szwajcaria	2,0 ^b	2,0 ^b	.	-7,6	-10,3	8,7	4,8 ^c	.	0,2	-1,1	-1,2	0,8 ^c	-0,5 ^d	.	8,6	-2,9	
Turcja	2,9	2,5	2,5	-7,5	-9,4	-17,5	9,2	.	9,7	7,9	8,1	4,7	5,6	.	4,4	.	
Brazylia	0,1 ^b	-0,3 ^b	-1,1 ^b	-14,4	-14,8	-1,3	4,9 ^c	.	6,4	8,2	8,5	-2,3	-6,9	.	.	.	
Chiny	7,4	7,3	7,0	7,5	-17,0	161,5	.	.	2,5	1,5	1,2	.	.	.	.	.	
Indie	7,1	7,1	7,5	-14,4	-13,1	-28,3	.	.	7,0	5,8	.	3,6	2,4	.	.	.	
Rep. Pd. Afryki	1,5 ^b	1,3 ^b	2,0 ^b	-10,4	-7,9	-4,5	24,9 ^c	.	6,8	4,5	4,4	.	.	.	-15,8	2,0	
Rosja	0,6	0,1	.	-27,2	-37,1	41,2	5,0 ^c	5,2 ^d	7,6	16,4	15,8	2,7	-0,5	-3,5	19,9 ^c	43,5 ^d	

^a Dane wyrównane sezonowo. ^b Dane na podstawie SNA 2008. c I kw. 2014 r. d I kw. 2015 r.

Uwaga do części B: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS.
Źródło: EUROSTAT, OECD, GUS — dane pobrano w dn. 22.06.2015 r.